

Polonia w Chicago wita Lecha Wałęsę

Wydanie weekendowe z "Kalejdoskopem Tygodnia"

POGODA
Dzisiaj pochmurnie i zimno, temperatura 27 F (-2 C) śnieg po południu.
Jutro bez większych zmian. Wschód słońca o godzinie 6:42 rano, zachód o 4:29 po południu.

Dziennik Związkowy POLISH DAILY ZGODA

Published Since 1908

AN AMERICAN DAILY IN THE POLISH LANGUAGE — MEMBER OF UNITED PRESS INTERNATIONAL

KALENDARZYK
Dzisiaj piątek, 17 listopada — Elżbiety.
Jutro sobota, 18 listopada — Karoliny.
Pojutrze niedziela, 19 listopada — Salomey, Seweryna.

No. 223 Rok (Vol.) LXXXII

CHICAGO, IL, Piątek-Sobota, 17-18 Listopada (November 17-18), 1989

Telefon wszystkich biur 286-0141

75¢

W dzisiejszym numerze znajdziecie:

- * O trzecią niepodległość — T. Karpowicz (str. 3)
- * Kalendarzyk imprez organizacyjnych (str. 5)
- * O Funduszu "Solidarności", "Gwieździe Polarnej" i radiu "Wolna Europa" — z P. Mroczykiem rozmawia W. Białasiewicz (str. 2)
- * Spotkanie z wzajemnością? — E. Bierezin (str. 11)
- * Wspomnienie o prezesie A. Mazewskim (str. 1, cz. II)
- * Sylwetki kandydatów — R. Burris (str. 26)
- * C. Kaźmierczak — Wspomnienie z odosobnienia (str. 1, cz. II)
- * Moje 60 lat z Podhalanami w Ameryce (str. 4 i 6)
- * Weekend Czesława Miłosa w Chicago (str. 9 i 10)
- * Kisiel prosto z Warszawy (str. 17)
- * Wiec na Daley Plaza (str. 3)

Papież o ochronie środowiska naturalnego

Watykan (Reuters) — Do delegatów, członków konferencji ONZ-owskiej Organizacji do Spraw Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) wygłosił przemówienie Ojciec Święty. Jan Paweł II podkreślił nagłą potrzebę zwrócenia bacniejszej uwagi na stan środowiska naturalnego. Papież wezwał zarówno przedstawicieli świata byznesu jak i reprezentantów władz państwowych do przedsięwzięcia odpowiednich akcji mających na celu ochronę natury jak również naprawienie tych szkód, które w wyniku niewłaściwej działalności człowieka wyrządzone zostały środowisku naturalnemu.

"Zapewne takie podjęcie do jednego z najistotniejszych zagadnień współczesnego świata pociągnie za sobą zmniejszenie oczekiwanych, wymiernych zysków, lecz jest naszą największą moralną odpowiedzialnością zadbać o to, aby wykonując codzienne obowiązki nie doprowadzać do ruiny środowiska w którym żyjemy i pracujemy" — podkreślił papież Jan Paweł II. (bb)

Lech Wałęsa prosi o pomoc dla Polski

Po 68 latach, po raz drugi w Berlinie?

Wydaje się bardzo prawdopodobne, że wraz z runięciem — na razie symbolicznym — Muru Berlińskiego, coraz realniejszych kształtów nabiera pomysł zorganizowania letnich Igrzysk Olimpijskich właśnie w Berlinie.

Do organizacji Olimpiady w 2004 roku w chwili obecnej kandydują cztery miasta zachodniemieckie: Frankfurt, Hamburg, Stuttgart oraz ośrodek Zagłębia Ruhry.

Jeden z działaczy zachodniemieckiego Komitetu Olimpijskiego powiedział na niedawnej konferencji prasowej, że całe czwórka jest zdecydowana wycofać swe kandydatury, jeśli chęć zorganizowania letnich igrzysk wyrazi właśnie Berlin.

Olimpiada w Berlinie — pomysłowi temu przyklasnął sam Juan Antonio Samaranch. W wywiadzie dla francuskiego dziennika "L'Equipe", przewodniczący MKOl-u oznajmił, m.in.: "Jeśli Berlin zostanie gospodarzem letnich igrzysk w 2004 roku, będzie to najwspanialszy przykład pokoju i przyjaźni. Idea ta, w świetle ostatnich zmian w Europie Wschodniej, nie jest wcale utopijna".

Washington (CT) — Przywódca Solidarności Lech Wałęsa kończąc swoją czterodniową wizytę w stolicy Stanów Zjednoczonych wystąpił do Amerykanów z ponownym apelem o inwestowanie w Polskę.

Przemawiając w czwartek w National Press Club laureat Pokojowej Nagrody Nobla zwołał do udzielenia pomocy nowemu rządowi w Polsce, który centralnie planowaną polską gospodarkę próbuje przestawić na gospodarkę wolnorynkową.

"Jeśli polski eksperyment się nie powiedzie — ostrzegł Wałęsa — będzie to wina Ameryki, bo Ameryka ma siłę i bogactwo, które może zapewnić pomoc".

"Uczyniliśmy wszystko i spełniliśmy wszystkie warunki" — powiedział przywódca polskich robotników we wczorajszym wystąpieniu. Dodał, iż "Polacy wyciągnęli rękę, lecz nie było innej ręki, która okazałaby się pomocna".

Tymczasem w czwartek wieczorem Izba Reprezentantów zatwierdziła trzyletni plan przewidujący pomoc dla Polski wartości \$846.5

mln i Węgier w wysokości \$91.5 mln. Ustawa będąca kompromisem Izby Reprezentantów i Senatu została obecnie przesłana do zatwierdzenia przez członków Senatu.

Negocjatorzy reprezentujący obie Izby do wcześniej zatwierdzonej ustawy dołożyli \$200 mln na program ubezpieczenia kredytowego, by w ten sposób zwiększyć handel zagraniczny Polski. Punktu tego nie zawierała ustawa zatwierdzona w tym tygodniu przez Senat, a przewidująca pomoc dla Polski wartości \$738 mln.

Dziennikarzom zgromadzonym w Press Club Wałęsa oświadczył, iż Polska jest znakomitą miejscem do prowadzenia interesów, bowiem "tam, gdzie istnieją braki, interesy idą bez żadnych przeszkód".

Czwartek przywódca Solidarności spędził w Nowym Jorku, zaś w piątek po południu przybędzie do Chicago.

W czwartkowym wystąpieniu Wałęsa podziękował komunistom, swym byłym przeciwnikom polity-

cznym za rozstawienie go w świecie.

"Gdybym żył w normalnym, cywilizowanym kraju, nigdy nie otrzymałbym Nagrody Nobla" — zapewnił Wałęsa. — "Zyskałem dużo dzięki ludzkiej głupocie. Jedyne co potrafiłbym w normalnym kraju, to naprawianie łodówek, czy żelazek i to byłoby wszystko". (ak)

Pobyt Wałęsy w Chicago w programach TV

W sobotę stacje telewizyjne będą nadawać reportaże z pobytu Lecha Wałęsy w Chicago. Od godz. 1:00 po południu kanały — 2, 5 i 7 będą transmitować uroczystość na jego cześć na Daley Plaza. WBBM (kanal 2), nada fragmenty uroczystości podczas przerwy w transmisji meczu futbolowego Notre Dame — Penn State.

O godz. 8:00 wieczorem kanał 9 przedstawi półgodzinny program specjalny "Chicago Celebrates Solidarity". (kc)

Decyzja o zjednoczeniu należy do NRD

Bonn (UPI) — W wystąpieniu przed Bundestagiem, kanclerz Kohl nakreślił ramy polityki rządowej po historycznym otwarciu Maru Berlińskiego.

Zjednoczenie obu państw niemieckich rząd boński pozostawił do decyzji NRD, zapowiadając, iż RFN nadal będzie częścią wolnej Wspólnoty Europejskiej.

"Wolność jest i pozostanie w centrum kwestii niemieckiej. Oznacza to, że ponad wszystkie inne problemy nasi rodacy z Niemiec Wschodnich muszą przedłożyć sprawę ewentualnego zjednoczenia Niemiec i podjąć decyzję w jakim kierunku pójdą w przyszłości. Nie potrzebują doradców z żadnej strony, sami najlepiej wiedzą czego pragną." — mówił Kohl.

Kanclerz przypomniał deputowanym, że zachodniemiecka konstytucja mówi o "wolności i jedności Niemiec oraz prawie wszystkich Niemców do stanowienia o własnych losach".

Kohl skupił się na potrzebie udzielenia jak najdalej idącej pomocy, dla wschodniego sąsiada celem ratowania gospodarki, niszczonej centralnym planowaniem i kryzysem pogłębianym brakiem ludzi do

pracy, po masowym eksodusie na zachodnią stronę muru.

W ramach pomocy humanitarnej Bonn wysłał sprzęt i środki medyczne oraz lekarzy i pielęgniarki by wypełnić lukę powstałą po ucieczce tysięcy pracowników wschodniemieckiej służby zdrowia.

Kohl pragnie doprowadzić do jak najszybszego spotkania specjalistów z obu państw niemieckich w sprawie rozszerzenia współpracy gospodarczej, którą uzależnia jednak od fundamentalnych zmian w politycznym i ekonomicznym systemie Niemiec Wschodnich. Już w przyszłym tygodniu szef sztabu kanclerza, Rudolf Seiters uda się do Berlina Wschodniego na wstępne rozmowy z prezydentem i szefem komunistycznej partii, Egonem Krenzem i nowym premierem, Hansem Modrowem.

Potwierdzono także zapowiedź spotkania między przywódcami RFN i NRD. Z nieoficjalnych źródeł pochodzi wiadomość o odwołaniu spotkania na szczycie aż do zakończenia kongresu komunistycznej partii NRD, zaplanowanego na 15-17 grudnia. Przypuszcza się, że może wówczas dojść do wymiany na najwyższych stanowiskach a nawet do usunięcia Krenza.

Amerykańscy Żydzi witają Wałęsę

(Inf. wł.) — W związku z wizytą Lecha Wałęsy w Stanach Zjednoczonych, przewodniczący Komitetu Amerykańskich Żydów wydał następujące oświadczenie:

"Komitet Żydów Amerykańskich serdecznie wita Lecha Wałęsę w związku z jego pierwszą wizytą w Stanach Zjednoczonych. Pan Wałę-

sa jest człowiekiem, który zapadł głęboko w serca Żydów, a raczej wszystkich Amerykanów.

Elektryk, aktywista związku zawodowego, odważny bojownik o wolność jest symbolem Polski — uwolnionej we własnym domu i wyzwolonej dzięki pierwszym wolnym

(Ciąg dalszy na str. 25-ej)

"Na góralską nutę"

Już po raz siódmy w Domu Podhalan odbył się festiwal "Na góralską nutę." Według założeń organizatorów ta barwna impreza ma być odpowiednikiem Tatrzańskiej jesieni" organizowanej w Zakopanem i kulturowej żywy, oryginalny folklor. W chicagowskim festiwalu każdy może wziąć udział pod warunkiem, że reprezentuje taniec, pieśń czy muzykę ludową.

Komitet Festiwalu (Józef Bafia,

Andrzej Piton, Maria Krzysiak, Anna Basiorska i Andrzej Tokarz) zaprosił na gościnne występy zespoły i artystów innych chicagowskich grup etnicznych, dzięki czemu publiczność miała okazję podziwiać umiejętności zespołów muzycznych i tancerzy greckich, serbskich, meksykańskich itd. W konkursie brali udział górale z Podhala, Spiszu i Orawy.

(Dokończenie na str. 4-ej)

Pięknym akordem obchodów 60-lecia Związku Podhalan w Ameryce VII Festiwal Folklorystyczny "Na góralską nutę", który odbył się w Chicago. Uczestniczyła w nim również podhalańska młodzież, urodzona w Ameryce.

Foto: Wiesława

W Kalejdoskopie Tygodnia:

znajdziecie Państwo m.in.:

- historia Święta Dziękczynienia i przepis na znakomitego indyka
- w "Wędkarskich plotkach" Kazimierz Dziubański opowiada o łowieniu ryb w przerebłach
- Lidia Rozmus-Dura oprowadza po wystawie polskiego malarstwa w Vienna Gallery
- elektroniczne produkty roku 1989, to artykuł poświęcony nowościom audio i video
- Listy serdeczne, to kolejne odpowiedzi Magdaleny na listy Czytelniczek
- * stałe rubryki, jak: "Co, gdzie, kiedy" w opracowaniu Alicji Remiszewskiej, program telewizyjny po polsku i wiele innych ciekawych artykułów

O Funduszu "Solidarności", "Gwieździe Polarnej" i radiu "Wolna Europa"

— z red. Piotrem Mroczykiem, wicedyrektorem Rozgłośni Polskiej Radia "Wolna Europa" w Monachium rozmawia Wojciech Białasiewicz

nym forum wyjeżdżałem mając w kieszeni paszport w jedną stronę.

Najpierw pojechałem do Anglii, gdzie przebywałem przez pewien czas współpracując z BBC. W 1983 roku przyjechałem do Stanów i muszę powiedzieć, że dopisało mi szczęście. Agencja Informacyjna US przyznała mi stypendium umożliwiając objazd Ameryki oraz występy publiczne. Następnie otrzymałem propozycję w rozgłośni "Głos Ameryki", z której skorzystałem.

— Istotnie, miał pan szczęście uzyskując w stosunkowo krótkim czasie, jeśli tak to mogę określić, życiową stabilizację. Czy wówczas przystąpił pan do organizowania Fundacji "Solidarności"?

— W "Głosie Ameryki" rozpocząłem pracę w 1984 roku, ale idea fundacji dojrzała stopniowo. W Waszyngtonie trafiłem na krąg ludzi, którzy otworzyli mi różne drzwi. Zadaniem Fundacji "Solidarności" było organizowanie politycznego poparcia dla ówczesnego podziemia solidarnościowego, a także zbieranie na ten cel funduszy, ale wśród innych środowisk niż to czyniono tradycyjnie. Komitetowi doradczemu Fundacji zgodzili się przewodniczyć senatorzy Kemp i Bradley przyciągając inne, ważne osobistości. Zabiegi przy Fundacji trwały przez 1985 i 1986 rok i podjąłem wówczas decyzję zrezygnowania z pracy w "Głosie Ameryki",

wiążąc swój los z niepewną przyszłością Fundacji. Nie chciałem, aby mój status pracownika rządowej instytucji amerykańskiej narażony został na jakikolwiek konflikt z powodu zaangażowania się w pracę polityczną na rzecz Fundacji.

W "Głosie Ameryki" pracowałem około dwóch lat, w fundacji rok, a później, przez pół roku utrzymywałem się z działalności publicystycznej, dużo pisałem. Od lipca br. zaangażowany zostałem w monachijskiej rozgłośni radia "Wolna Europa".

— Jak pan ocenia dokonania Fundacji "Solidarności" z perspektywy czasu i czy nadal istnieje?

— Istnieje, ale tylko formalnie. Sądzę, że gdyby została powołana wcześniej, na przykład w 1982 roku, mogła odegrać zdecydowanie większą rolę. Generalnie oceniam jednak, że spełniła swoje zadanie informując o polskich sprawach amerykańskich polityków, co przecież nadal procentuje. I w tym sensie był to sukces, ale nie w sensie finansowym. Udało się zebrać i przesłać do kraju około 300 tys. dolarów.

— Pozwoli pan, że zmienimy temat. Jakie nadzieje wiąże pan z "Gwiazdą Polarną", której chyba od trzech miesięcy, jest pan wydawcą? Czy zdalne sterowanie tygodnikiem,

spoza oceanu, nie będzie przysparzało problemów?

— Współpracowałem z "Gwiazdą Polarną", pisząc do tego tygodnika, a potem byłem w pewnym sensie konsultantem redakcji. I wreszcie, gdy nadarzyła się okazja, kupiłem pismo, ale nie zamierzam do niego pisać. Z racji swojej obecnej pracy mam dostęp do wielu informacji, ale nie mogę ich wykozystywać, w dodatku dla własnego pisma.

Chciałbym, aby ten zasłużony tygodnik połączył tradycję z wymogami współczesności i współczesnego dziennikarstwa. Zachowując pełny respekt dla wieloletnich czytelników, chciałbym pozyskać również nowych, z młodszej generacji.

Rozgłosnia informowała o tym fakcie rzetelnie i podawała informacje o spotkaniach delegacji z oficjalnymi czynnikami polskimi. Kongres Polonii Amerykańskiej jest największą organizacją polonijną i nie mogło go nie być w Polsce, zwłaszcza w tak dramatycznych momentach, w jakich znajduje się kraj. Sądzę, że była to wizyta rekonensasowa, a nie tak nie przekonuje jak świadectwo własnych zmysłów. Do tej wizyty prędzej czy później musiało dojść i moim zdaniem była to wszechmiar potrzebna.

— Zna pan realia amerykańskie, a także europejskie i oczywiście polskie. Czy może pan powiedzieć kilka słów na temat potencjalnych możliwości Polonii w działaniach na rzecz kraju?

— Wie pan, to jest bardzo trudne pytanie dlatego, że można je po-

— Panie dyrektorze, z początkami pana politycznej działalności na terenie Stanów Zjednoczonych związana jest interesująca i wartościowa inicjatywa, jaką było uruchomienie Fundacji "Solidarności". Ale zanim porozmawiamy o idei jej powołania proszę powiedzieć, jakie były pana wcześniejsze losy, przed dotarciem do Waszyngtonu?

— Z wykształcenia jestem ekonomistą, a w Polsce pracowałem w Polskim Radiu. W okresie "Solidarności" pełniłem funkcję prze-

wodniczącego solidarnościowego Komitetu do spraw radia i telewizji. W momencie wprowadzenia stanu wojennego zostałem oczywiście aresztowany, a następnie internowany, przez rok. Po wyjściu z więzienia postanowiłem wyjechać na Zachód.

Sprawą jednych było zostać w kraju i nadal działać, innych właśnie wyjechać. Mnie wydawało się, że więcej będę mógł zdziałać na rzecz kraju będąc tutaj. I z postanowieniem działania na politycz-

Zdołałem zgromadzić wokół "Gwiazdy Polarnej" grono osób, na które, jak sądzę, można liczyć i które będą działały w moim imieniu. Pewnie popełnił samą błąd, które i ja bym popełnił będąc na miejscu. I oczywiście nie mam zamiaru przenosić redakcji ze Stevens Point.

— Wynika z tego, że o przyszłość "Gwiazdy Polarnej" jest pan spokojny, a o przyszłość rozgłośni polskiej "Wolna Europa"? Czy w nowej rzeczywistości polskiej działalność ta nie staje pod znakiem zapytania?

— Jestem przekonany, że nie. Rozgłosnia polska ma nadal szczególne zadania do spełnienia. Najogólniej mówiąc, to co się dzieje w Polsce niewątpliwie przybliża ten kraj do Zachodu, do demokracji zachodniej i nasza rozgłosnia może pełnić funkcję jednego z pomostów w tym procesie. Ponadto, mamy do spełnienia misję, którą zawsze staraliśmy się rzetelnie spełniać, a jest nią po prostu dobra, rzetelna i wszechstronna informacja.

W stosunku do innych środków masowego przekazu w Polsce mamy możliwość, przynajmniej na razie, umieszczania spraw polskich w kontekście spraw międzynarodowych. Szereg spraw widzimy, jak sądzę z lepszej perspektywy, dysponujemy większą ilością elementów do formułowania ocen. I wreszcie dla mnie najważniejszą sprawą jest czy jesteśmy w kraju nadal słuchani, a jesteśmy. Badania, które zostały przeprowadzone wykazują, że liczba naszych słuchaczy nie spada. Jest to dla mnie ważne kryterium świadczące o naszej przydatności.

— Słyszałem o koncepcji uruchomienia warszawskiej placówki Rozgłośni Polskiej Radia "Wolna Europa".

— Tak, delegacja naszej rozgłośni odwiedziła Warszawę, przeprowadziła rozmowy i w ich wyniku zapadła decyzja uruchomienia naszego biura w stolicy Polski. Myślę, że będzie to placówka bardzo pożyteczna.

— Przed kilkoma tygodniami odwiedziła Polskę, po raz pierwszy w formie oficjalnej, delegacja Kongresu Polonii Amerykańskiej. W jakim duchu "Wolna Europa" komentowała tę wizytę i jaka jest opinia pana na ten temat?

"Zatelefonuj do mnie i porównaj"

Ubezpieczenia:
DOMU
SAMOCHODU
FIRMY
LÓDZI
ŻYCIA
POJAZDÓW TURYSTYCZNYCH
POŻYCZKI NA ZAKUP SAMOCHODU

LECH DĄBROWSKI
259-4585
827-4188

Allstate®

Allstate Insurance Company
Allstate Life Insurance Company
Sears Consumer Financial Corporation
and Subsidiaries

Leave it to The
Good Hands People

... KTO O BLISKICH W POLSCE
MYŚLI I PAMIĘTA - WYSYŁA
PRZEZ POLAMER PREZENTY
NA ŚWIĘTA!!

POLAMER

SPECJALIŚCI OD WYSYŁKI

do 3 grudnia przyjmujemy paczki
LOTNICZE i TELEGRAFICZNE

na Wigilię '89.

PACZKI LOTNICZE

tylko \$1.48 za funt !!

Tanio i bezpiecznie nawet najcięższe paczki
wysyłasz jeszcze przez Polamer na Wigilię.

**OFERUJEMY NAJTAŃSZE ZESTAWY
OWOCOW CYTRUSOWYCH**

TE-01-\$10.00
POMARAŃCZE — Oranges ..... 11.00 lbs

TE-46 — \$20.00
POMARAŃCZE — Oranges ..... 22.00 lbs

TE-44 — \$26.00
POMARAŃCZE — Oranges ..... 34.10 lbs

TE-03 — \$13.32
POMARAŃCZE ..... 6.60 lbs.
CYTRYNY ..... 4.40 lbs.

TE-04 — \$13.32
POMARAŃCZE ..... 4.40 lbs.
BANANY ..... 6.60 lbs.

TE-61 — \$16.80
CZEKOLADA MLECZNA ..... 0.44 lbs.
CZEKOLADA Z ORZECHAMI ..... 0.44 lbs.
BATONIKI MARS ..... 0.66 lbs.
DRAŻETKI W CZEKOLADZIE ..... 0.26 lbs.
CUKIERKI ŻELATYNKI ..... 0.55 lbs.
GUMA DO ŻYCIA ..... 2 op.
GUMA BALONOWA ..... 2 op.

TE-67 — \$14.00
CZEKOLADA MLECZNA ..... 0.44 lbs.
CZEKOLADA Z ORZECHAMI ..... 0.44 lbs.
ORZECHY LASKOWE ..... 0.33 lbs.
FIGI ..... 0.44 lbs.
MIGDAŁY ..... 0.33 lbs.

TE-69 — \$22.00
CZEKOLADA MLECZNA ..... 2.20 lbs.
CZEKOLADA Z ORZECHAMI ..... 2.20 lbs.

TE-73 — \$7.20
KAWA ..... 2.20 lbs.

TE-74 — \$13.00
KAWA ..... 4.40 lbs.

POLAMER DEALER PKO

WYSYŁAMY DOLARY DO POLSKI (ZA WYSYŁKĘ \$1.000 TYLKO \$11.00)

do 20 listopada. Przyjmujemy wpłaty na PACZKI

**ŻYWNOŚCIOWE
i UPOMINKOWE NA ŚWIĘTA**

NR BC283 0,8 kg net - 1.76 lbs \$8.00
MIGDAŁY - almonds 200 g x 4 pkgs
NR BC288 2,5 kg net - 5.51 lbs \$7.00
RODZYNKI - raisins 250 g x 10 pkgs
NR BC317 2,27 kg net - 5.00 lbs \$10.00
MASŁO NIESOLONE / Hollandia - unsalted butter 454 g x 5 cans
NR BC320 \$7.00
OLEJ SOJOWY - soybean oil 1 l x 4 cans
NR BC323 \$7.50
OLEJ SŁONECZNIKOWY - sunflower oil 1 l x 4 cans
NR BC324 \$10.50
OLIWA Z OLIWEK - olive oil 200 ml x 10 cans

NR BC329 1,6 kg net - 3.53 lbs \$16.00
KIELBASA SUCHA "Krakowska" - dry kielbasa 800 g x 2 pkgs
NR BC337 2 kg net - 4.41 lbs \$20.00
KABANOŚY 1000 g x 2 pkgs
NR BC338 4 kg net - 8.82 lbs \$12.00
BOCZEK WĘDZONY - smoked bacon 1000 g x 4 pkgs
NR BS004 2,72 kg net - 6.00 lbs \$21.40
SZYNKA KONSERWOWA "Krakus" - canned ham 1362 g x 2 cans
NR BC134 1,25 kg net - 2.76 lbs \$9.50
KAKAO "Cadbury" - cocoa 250 g x 5 cans
NR BC135 1,5 kg net - 3.31 lbs \$7.00
CZEKOLADA DO PICIJA "Cadbury" - chocolate drink 500 g x 3 cans

NR 89304 \$12.00
(rozmiar mały - small size)
(dla pani - for a woman)
RAJSTOPY przeciwzmęczeniowe, czarne, beżowe - support black, beige pantyhoses 2 pcs
RAJSTOPY klasyczne czarne - black pantyhose 1 pc
MAJTECKI białe, czarne - white, black panties 2 pcs
NR 89305 \$12.00
(rozmiar średni - medium size)
(dla pani - for a woman)
RAJSTOPY przeciwzmęczeniowe czarne, beżowe - support black, beige pantyhoses 2 pcs
RAJSTOPY klasyczne czarne - black pantyhose 1 pc
MAJTECKI białe, czarne - white, black panties 2 pcs

BIURO PODROŻY POLAMER

Załatwiamy wszystkie sprawy emigracyjne: przedłużenia paszportów, wizy, zaproszenia, tłumaczenia i potwierdzenia notarialne

SZESZC BIUR POLAMERU NA TERENIE CHICAGO CZYNNYCH 7 DNI W TYGODNIU.
INFORMACJE dzwonic GŁÓWNE BIURO

685-8222

7 dni w tygodniu od 9-9 3094 N. MILWAUKEE

FAX (312) 685-6949

1113 N. ASHLAND AVE TEL: 342-9851
4425 S. ARCHER AVE TEL: 523-2008
5508 W. BELMONT AVE TEL: 794-0200
5246 W. FULLERTON TEL: 637-7737
6140 N. MILWAUKEE AVE TEL: 774-3600
Czynne od poniedziałku do piątku 10-8
Sobota 10-5 Niedziela 10-3

Dziennik Związkowy

(USPS 163-400)

Published Daily except Saturdays, Sundays and Holidays by
ALLIANCE PRINTERS AND PUBLISHERS, INC.
6100 North Cicero Ave., Chicago, IL 60646
Second Class Postage Paid at Chicago, Illinois
and Additionel Mailing Post Offices
POSTMASTER: Send address changes to
DZIENNIK ZWIĄZKOWY (ZGODA)

EDWARD J. MOSKAL—Prezes

WOJCIECH BIAŁASIEWICZ, Redaktor Naczelny

ANTONI SZPLIT, Zarządca

ELŻBIETA GLINKA, Zastępca redaktora zeglennego, ALICJA OTAP, Z. ANDRZEJ KAZIMIERCZAK, BOGDAN BIERNAT,
EWA BIEREZIN, KRYSZYNA CYGIELSKA, ANNA DRECHSLER i ELŻBIETA WISNICKA—Korektor

Telefon wszystkich Biur 286-0141. Rękopisów i fotografii Redakcja nie zwraca.
Redakcja zastrzega sobie prawo odmowy publikowania płatnych ogłoszeń i zezesłanych tekstów.

WARUNKI PRENUMERATY

WYSYŁAMY PRZEZ POCZTĘ
W STANACH ZJEDN. I W KANADZIE
Codzienne Tyłko
i Weekendowe Weekendowe Wydane
Rocznie (1 yr.) \$52.00 Rocznie (1 yr.) \$26.00
Półrocz. (6 mos.) 32.00 Półrocz. (6 mos.) 17.00
Kwartal. (3 mos.) 22.00 Kwartal. (3 mos.) 12.00
W Kioskach (Newsstands)—Pojedynczy
Numer Codzienny (Single Daily Copy)..... 50¢

DO INNYCH KRAJÓW:
Codzienne Tyłko
i Weekendowe Weekendowe Wydane
Rocznie (1 yr.) \$75.00 Rocznie (1 yr.) \$38.00
Półrocznie Półrocznie
(6 mos.) 50.00 (6 mos.) 21.00
W Kioskach (Newsstands)—Pojedynczy
Numer Weekendowy (Single Weekend Copy) ..... 75¢

Wiec na Daley Plaza

Polonijne Chicago już wkrótce przeżywać będzie zupełnie wyjątkowe chwile związane z przyjazdem przywódcy polskiej "Solidarności" Lecha Wałęsy, którego postać fascynuje również społeczeństwo amerykańskie. Przed kilkoma dniami prezydent Stanów Zjednoczonych George Bush, witając Wałęsę w Białym Domu, określił go mianem "duchowego ojca chrześnego" tych zmian, które mają obecnie miejsce na terenie całej Europy Wschodniej.

I dalej mówił prezydent Bush zwracając się do przywódcy polskich robotników: "Jest Pan uosobieniem nowej fali zmieniającej świat na Wschodzie i Zachodzie". Piękne to słowo i wypowiedziane przez przywódcę jednego z największych na świecie mocarstw do elektryka gdańskiej stoczni, który już teraz, w oczach opinii światowej, doceniającej co to znaczy walka o suwerenność narodową, demokrację oraz pełnię praw obywatelskich, stał się symbolem i otoczony został legendą.

W przypadku Lecha Wałęsy oraz polskiej "Solidarności" zawiedli najwybitniejsi wizjonerzy, bowiem przed ośmiu laty, gdy w Polsce rodziła się "Solidarność" na czele z Lechem Wałęsą, nikt nie był w stanie przewidzieć takiego rozwoju wydarzeń, których świadkami jesteśmy obecnie. Prace zapoczątkowane przed zaledwie ośmiu laty w Polsce wydały jakże zdumiewające owoce, a w ich efekcie przeobrażała się w zawrotnym tempie Europa Wschodnia, pod względem ideowo-politycznym i społeczno-ekonomicznym. Czyż wobec tego fenomen "Solidarności" z Lechem Wałęsą na czele mógł nie zafascynować światowej opinii?

Amerykańska podróż Lecha Wałęsy posiada kapitalne znaczenie z punktu widzenia dalszego umiędzynarodowienia sprawy polskiej i chociaż jej bezpośrednie efekty nie dadzą się chyba od razu przeliczyć na monetę, to w sferze spraw natury moralnej stanowić będą zapewne wartość trudną do przecenienia. Cała Polska i Polacy z uwagą oraz jakże uzasadnioną dumą śledzą poszczególne etapy amerykańskiej podróży Lecha Wałęsy, a dzięki kooperacji, po raz pierwszy w historii, "Głosu Ameryki" i Polskiego Radia, mieli okazję usłyszeć głos Lecha dobiegający nad Wisłę z jakże odległego Wa-

szynhtonu.

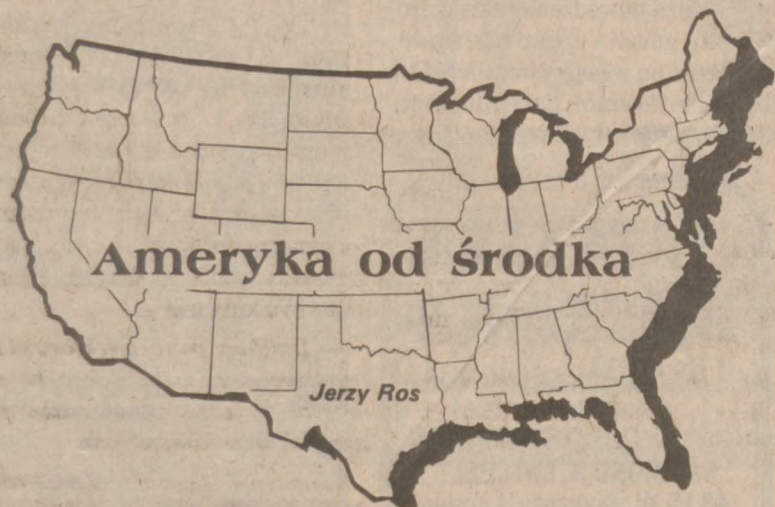
Wizyta Lecha Wałęsy posiada także ogromne znaczenie moralne dla polskiej grupy etnicznej zamieszkującej Stany Zjednoczone, dla przebywających tu Polaków oraz Amerykanów polskiego pochodzenia. Odnaczony Medalem Wolności, najwyższym amerykańskim odznaczeniem przyznawanym cywilnym osobom, oraz przemawiający do połączonych Izb Kongresu Stanów Zjednoczonych, a następnie uhonorowany przez powstałych z miejsc i bijących długo brawa amerykańskich kongresmanów i senatorów, Lech Wałęsa, dostarczył Polonii wcale nie małej dawki wzruszeń okraszonych, co tu ukrywać, serdecznymi łzami.

I to jest właśnie kapitał moralny, który powinna Polonia docenić oraz sensownie wykorzystywać na rzecz kraju Ojców, a także Stanów Zjednoczonych i amerykańsko-polskiej społeczności. Chicagoski wiec na Daley Plaza z udziałem Lecha Wałęsy musi zamienić się w gigantyczną manifestację Polonii, bowiem nie ma innej alternatywy. I oby stał się także istotnym elementem konsolidacji polonijnych szeregów wokół spraw, które są drogą sercem wszystkich Polaków i ludzi polskiego rodo-

wodu. Odpowiadając na pytanie nowojorskiego miesięcznika "Kariera", co będzie chciał przekazać najnowszej, solidarnościowej emigracji przebywającej w Stanach Zjednoczonych, Lech Wałęsa odpowiedział:

"Powieć, że w Polsce odbywają się wielkie reformy, że już się nie zamyka ludzi i mamy premiera, którego znają i z którym razem strajkowaliśmy. Więc jeśli ktoś jest w Ameryce dlatego, że był prześladowany, to dziś już nie będzie prześladowany. Jeśli ktoś przyjechał po pieniądze, a tacy są, a już zarobił — niech wraca. Jak nie zarobił — niech jeszcze popracuje. Są ludzie, którzy założyli rodziny — niech pomyślą o tym, że mogą mieć dwie ojczyzny, chcemy wprowadzić ustawę o podwójnym obywatelstwie. Polska jest jedna, Polska uwierzyła w jedność Europy i tę jedność możemy budować razem, bez względu na to, gdzie mieszkamy".

Do zobaczenia na Daley Plaza, w sobotę 18 listopada o godz. 1 po południu. (wb)

Autorka polskiej książki kucharskiej, słynna pani Cwierzakiewiczowa, zaczęłaby ten przepis następująco:

Wziąć: białe, czarne, czerwone i żółte; dodać: dobre i złe, zacofane i postępowe, litościwe i okrutne, bogate i biedne, religijne i bezbożne. Wymieszać dokładnie i odstawić; niechaj rośnie! Następnie dodawać: prawne i bezprawne, energiczne i leniwe, niewolnicze i miłujące wolność, światłe i ciemne, gotujące na ogniu jednej rewolucji, kilku wojen lokalnych, dwóch wojen światowych oraz dwóch ekspedycyjnych wojen azjatyckich. I znów odstawić niech się studzi i odstoi. Dosypywać systematycznie kolejne porcje białego, brązowego i żółtego, mieszając nieprzerwanie w tym tyglu historii...

Oto przepis na Stany Zjednoczone; mocarstwo Ameryki Północnej ciągnące się od Atlantyku do Pacyfiku, państwo, które wyrwawszy się z kolonialnej zależności zbudowało system unikalny: kraj, w którym

gwarantowane są konstytucyjnie podstawowe wolności człowieka i obywatela ograniczone wyłącznie PRAWEM.

Podczas gdy 140 lat temu w Europie ukazał się MANIFEST KOMUNISTYCZNY napisany przez Marksa i Engelsa i gdy w oparciu o ten Manifest, w ogniu Rewolucji Rosyjskiej zrodziło się na gruzach caratu mocarstwo socjalistyczne—Związek Radziecki, Stany Zjednoczone wiernie systemowi demokratycznemu rozwijały się nadal w oparciu o wolność i inicjatywę jednostki, przyjmując nadal do otwartego, społeczeństwa fale emigracyjne; przybysze dostawali te same prawa, z których korzystała już ludność miejscowa i nie przestając być Włochami, Polakami, Żydami czy Irlandczykami stawali się AMERYKANAMI. Procesom asymilacji sprzyjał bowiem absorpcja przybyszów!

Naturalnym biegiem rzeczy oba mocarstwa reprezentujące odmienne ideały i zbudowane na odmien-

nych fundamentach filozoficznych, znalazły się na przeciwnych biegunach, współzawodnicząc ze sobą. A nawet balansując na krańcach zimnej wojny.

I oto od powstania pierwszego państwa socjalistycznego—Zw. Radzieckiego—upłynęło ponad 70 lat i UTOPIA stanęła w obliczu dwóch bezwzględnych sędziów: CZASU I PRAKTYKI. Jak powiadają Anglosasi: "The Taste of Pudding Is In Eating" czyli "smak pudingu sprawdza się w jedzeniu!" I oto kryzys jaki obserwujemy w Europie Środkowej i w Zw. Radzieckim nie jest przejściowym kryzysem gospodarczym lub administracyjnym, ale kryzysem strukturalnym: obywatela tej strefy domagają się nie tylko CHLEBA, ale o WOLNOŚCI I DEMOKRACJI.

Jeszcze nie zdajemy sobie sprawy z pokojowego trzęsienia ziemi w Polsce i na Węgrzech. Jeszcze nie pojmujemy niesłychanego zjawiska masowego eksodusu z Niemiec Wschodnich na Zachód. Jeszcze nie dotarło do nas znaczenie masowego ruchu, który zmusza twarde głowy rządu i partię do kroków reformatorskich. Jeszcze nie do wszystkich dotarło znaczenie zmian w świadomości obywateli sowieckich, ruchu, który zburzył Gorbaczowa i jego reformy. Ale już pojmujemy, że w tej dziejowej burzy Stany Zjednoczone i ich system, sprawdzony w ogniu historii, mimo braków i niedociągnięć, jest wzorem dla tamtych, wzorem sprawdzonym w ogniu historycznej praktyki. Bezkrwawy ruch SOLIDARNOSCI w Polsce, który doprowadził do obalenia rządu totalitarnego, identyczny ruch

Tymoteusz Karpowicz

O Trzecią Niepodległość

Prof. T. Karpowicz wygłaszający, drukowany w niniejszym numerze, referat, na uroczystej akademii z okazji Święta Niepodległości, które odbyła się w sali parafii Św. Trójcy. Foto. Zenon Kwiatkowski

Słowa te poświęcam weteranom polskim, którzy raz jeszcze wierzyli, że Ta, Co Nie Zginęła, wyrośnie z ich krwi.

Oto jak modlił się pielgrzym polityczny Adama Mickiewicza w **Księgach narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego:**

O wojnę powszechną za wolność ludów

Prosimy Cię, Panie.
O broń i orły narodowe,
Prosimy Cię, Panie.

O śmierć szczęśliwą na polu bitwy.

Prosimy Cię, Panie.
O grób dla naszych kości w ziemi naszej,

Prosimy Cię, Panie.
O niepodległość, całość i wolność Ojczyzny naszej,

Prosimy Cię, Panie.
W imię Ojca i Syna i Ducha Świętego — Amen.

Spełnienie tej przejmującej modlitwy, która powstała w roku 1832, tuż po klęsce powstania listopadowego, przyniosły dopiero lata 1914-1918. Spełnia się ona jednak w warunkach wystawiających na próbę wiarę w ludzki sens jej realizacji. Bóg pozwala Konradowi być zwycięzcą, lecz w okolicznościach najokrutniejszych, inicjacyjnych. Ta wojna powszechna dla Polaków oznaczała przede wszystkim wojnę Polaków z Polakami. Wcieleni w armię trzech zaborców byli świadomi, że idąc na front będą swoistymi Kainami. Gdziekolwiek bowiem toczyły się walki między Austrią, Niemcami i Rosją, a nawet między Entantą a państwami centralnymi — wszędzie wsielwały się w ziemię mogiły żołnierzy noszących polskie nazwiska. Dosięgały ich serc, jakże często, kule lub bagnety braci. Nie pod Tebami, a na tych obszarach,

rozgrywały się wtedy wielkie tragedie "teatru świata" (Shakespeare) godne pióra Ajschylosa, Sofoklesa czy Eurypidesa. W tej "wojnie powszechnej" nieoczekiwanie objawił się Polakom sens bratobójczej ofiary, która miała przynieść upragnioną niepodległość. Nie znam w historii poezji polskiej bardziej pięknego i zarazem bardziej wstrząsającego wołania o ten nowoczesny "stos Izaaka" od prostego wiersza Edwarda Słoińskiego *Ta, co nie zginęła*. Umieję go Państwo zapewne na pamięć, więc go nie powtórzę. W tej wojnie powszechnej, która dla Polski przedłużyła się do roku 1921, trudno było o nie zdezastowaną mogiłę — prototyp grobu nieznanego żołnierza polskiego, ale poezja legionowa kazała białym różom strzec miejsca śmierci "Jasieńków" / Jasieńkowi nie nie trzeba już, / Bo mu kwitną paki białych róż. / Tam, pod lasem, gdzie w wojence padł, / Wyrósł na mogile białej róży kwiat./, by przekazać że przysiężem, uskrzydlonemu życiu, jako emblemat, o którym myślał Żeromski w swojej *Rozbie*. W rzeczywistości "skrzeczającej" broń była stara, a orły narodowe okaleczone, postrzępione w zapasach bitewnych. W bitwie żadna śmierć nie mogła być szczęśliwa, z każdym poległym bowiem żołnierzem ubywało krwi armii. Nie wszystkie kości znalazły się w grobach na ojczystej ziemi, w wielu z nich światła przedkazyński wiatr; do dziś nie wiem, gdzie są kości mego ojca. Niepodległość, całość i wolność Ojczyzny wciąż była niejasna, uwikłana w gry polityczne Entanty i państw centralnych, do i po kapitulacji Niemiec, Austro-Węgier, Turcji i Bułgarii. I byłaby zapewne załamaniem się skuteczność modlitwy pielgrzyma Mickiewiczowskiego, gdyby do niej pielgrzym Piłsudskiego

nie dodał próśby o wiarę w zwycięstwo w warunkach najniekorzystniejszych. To w twierdzy magdeburskiej działo się nowe wcielenie polskiego Konrada, który zamiast rozmowy z Bogiem — nauczył się rozmawiać z prostym żołnierzem i przekonał go, że ten, kto wierzy w swoje zwycięstwo jest nie do złamania; nawet jeśli ginie — zostawia legendę. Gdy dziś czyta się poezję strzelecką i legionową; Rajmunda Bergla, Wacława Denhoffa — Czarnockiego, Adama Kowalskiego, Bolesława Lubicza-Zahorskiego, Karola Łepkowskiego, Józefa Mączki, Józefa Relidzińskiego, Edwarda Słoińskiego, czy Bogusława Szuli, uderza w nich wiara w to, że Polska może rozstrzygnąć swój los na lepsze, jeśli będzie przede wszystkim liczyć na siebie, na swój karabin i szablę, na swój własny groźny dowód. Tytuły tych wierszy — piosenek są hasłami: "Trzeba pieczętować krwią", "Dojść musimy", "Naprzód drużyno strzelecka!", "Kto Ciebie widział, ten wierzył", "Już ją widzieli idącą", "Wstań, Polsko moja", "Polska — to my!", "Hej na konie! Lanec w dłoń!", "Kapitał tej wiary w siebie: w sens czynu (nie w zrozumieniu Hoene-Wronskiego, Trentowskiego czy Cieszkowskiego — przed tawiciele filozofii narodowej) — okazał się zbawienny: przerósł w siły, których Europa i Azja nie wydawały się już oczekiwać. Siły te raz jeszcze ocala Ojczyznę.

11 listopada 1918 roku, w niecały rok po ogłoszeniu przez prezydenta USA, Thomasa Woodrowa Wilsona słynnych czternastu punktów, z których trzynasty gwarantował Polsce niepodległość, Polska formalnie odzyskała swój byt państwowy. Dzień wcześniej przyjechał do Warszawy Józef Piłsudski. "Powitał go — pisze Pobóg—Mailnowski (*Najnowsza historia polityczna Polski*, t. II, s. 143) — tylko ks. Lubomirski i nieliczny, z kilkudziesięciu osób złożony zespół peowia-ków i b. legionistów z A. Kocem na czele (...) Nadzieja — odnotowuje dalej historyk — z którą wracał do kraju więzień magdeburski, że przejście od niewoli do wolności przyniesie też przewrót w psychice polskiej: przekreślenie dawnych sporów i gotowość do odbudowy Państwa wspólnym wysiłkiem — zawiodła. Piłsudski znalazł się tylko wobec dylematu: której ze stron oddać tymczasowo władzę" (op. cit., s. 146-147). Kielkującej niepodległości polskiej zagrozały nadal nie tylko otwarte na przestrzał granice, uzbrojone wojska państw centralnych w tych granicach, formująca się Armia Czerwona, (Ciąg dalszy na str. 24-ej)

na Węgrzech, tysiące młodych Niemców, którzy "głosują nogami", przemiany w Czechosłowację i w Bułgarię są w epoce atomowej konfrontacją dwóch systemów, wykazując bezprzecznie zwycięstwo demokracji.

Świat się zmienia na naszych oczach i bardzo często brak nam jeszcze perspektywy dla oceny zachodzących zjawisk, które nie omijają również i Stanów Zjednoczonych!

W mojej nowej rubryce: AMERYKA OD ŚRODKA będę usiłował zwracać uwagę przede wszystkim na to, co dzieje się WEWNĄTRZ USA, prezentując wyłącznie moje własne poglądy i opinie. Nie wykluczam, że w pewnych sprawach Czy-

lem się z tym szybko, oświadczając, że będę premiować przekonania odmienne od moich własnych, pod warunkiem, że autor uzasadni je przekonująco. Samodzielne głoszenia należy uczyć w szkole!

Zmiany zachodzące w Stanach uprzytomnił mi przed paroma dniami program telewizyjny o Klu Klux Klanie—tajnej organizacji rasistowskiej, stanowiącej niegdyś postrach Murzynów na Południu. W spiczastych kapturach i białych oponczach, organizacja zapalająca krzyże przed domami swoich ofiar w niektórych stanach jak np. w Indianie, stanowiła siłę polityczną, z którą musieli się liczyć miejscowi. Powiadają, że wielki, biały obelisk Waszyngtona, monument zakończony szpiczasto, zbudowany został na postrach Murzynom i że dwa otwory szczytowe, świecące jak oczy w kapturze, straszły miały czarnych, aby "znali swoje miejsce".

I oto Klu Klux Klan przeżywa wielki kryzys. Ilość członków z 4 milionów spada tam do pół miliona wg. szacunku organizacji dobrze poinformowanych. Klu Klux Klan zgubiła jawność i śmieśność i gdy zaproszeni zostali do publicznej obrony swoich poglądów, spod kapturów wyjrzały oblicza prymitywnych waszystów. Jeszcze istnieją, ale już wyglądają jak dinozaury przeniesione z innej epoki.

Sprawy narodowościowe, konflikty rasowe, religijne właśnie, współzawodnictwo sekt i bezwzględne

zonglowanie Panem Bogiem dla własnych przyziemnych celów również przechodzi ewolucję. Wstydliwe sprawy wyciągane na światło dzienne dzięki demokratycznej wolności słowa degradują bohaterów, pokazując społeczeństwu oblicza małych ćwaniaków, czego klasycznym przykładem jest sprawa Beckera—telewizyjnego kaznodziei, skazanego za malwersację na ponad 40 lat więzienia! Ameryka zaskoczona surowością wyroku widzi jednak, że Temida nie jest ślepa i nie wyrokuje "po uważaniu"!

Propaganda sowiecka operowała przez długie lata standardowym sloganem o "RODZINIE MIŁUJĄCYCH SIĘ NARODÓW RADZIECKICH". I świat nie zdawał sobie sprawy z kłębowskiego problemu narodowościowych drzemających w tym kraju. Stalin, który przed stanowiskiem sekretarza specjalizował się w teoretycznym i praktycznym rozwiązywaniu problemów narodowościowych, znalazł w tym problemie odskocznice do władzy absolutnej. I oto odwił Gorbaczowa ukazała nam "rodzinę miłujących się narodów sowieckich" w całej krasie. Okazało się, że bratnie narody gotowe są jutro skoczyć sobie do gardła i rzezać się tępyimi nożami!

Muzułmański—w większości—Azerbejdżan kipi przeciwko greckokatolickiej Armenii. Anty-rosyjskie sentymenty żywe są wszędzie, a zwłaszcza na Ukrainie, w Gruzji i republikach Bałtyckich. W niektórych republikach tylko obecność wojska i policji hamuje zapalne nastroje. Socjalizm, który obiecywał

(Ciąg dalszy na str. 24-ej)

Pławienie kur

telnicy będą się ze mną nie zgadzać—podczas kiedy inni podzielać będą moje opinie i wówczas wdzięczny będę za słowa polemiki. Jedną z największych zdobyczy demokracji—jako systemu—jest wolność słowa, z której nie wszyscy jeszcze —niestety—potrafimy korzystać. Uczmy się więc sztuki polemicznej bez obrażania tych, z którymi się nie zgadzamy!

Kiedy wykładałem dziennikarstwo na studium Dziennikarskim na Uniwersytecie Warszawskim, spostrzegłem, że moi studenci usiłują pisać i mówić "pode mnie", bez względu na swoje własne przekonania, w przeświadczeniu, że stopień będzie lepszy. Był to serwilizm przyszłych karierowiczów. Upora-

PIJĄC ZIOLA ZAKONNIKA — CHORÓB SIĘ UNIKA

Zbawienie są ZIOŁA ZAKONNIKA, pomagają a nigdy nie szkodzą. Znanie w Polsce i Ameryce. Mamy tysiące zadowolonych. Polecamy NOWY Zestaw ziółowych herbat, tabletek oraz naturalnych witamin i kosmetyków. Nr. 1 "HERBOVIT" na artretyzm, wstręt, ból, serce, pęcherz \$4.00; 2 "GASOL" na niestrawność, zgagę, gazy \$3.75; Nr. 3 "HERBOLAX" łagodnie przeczyszczające \$3.75; Nr. 4 "NERVOL" na nerwy, bezsenność, zmęczenie \$3.75; Nr. 5 "UROL" na nerki, pęcherz \$4.00; Nr. 10 "REUMOL" na reumatyzm, serce \$4.00; Nr. 11 "FIGOL" ułatwia chudnięcie bez głodowania \$4.00; Nr. 12 "HERBATA ZDROWIA" Aromatyczna, ziołowa na co dzień \$3.75. Paczki są duże, z objaśnieniami po polsku, z datą ważności.

UWAGA. Mamy też cenne ZIOŁA ZAKONNIKA w tabletkach, wygodne w użyciu, skuteczne. Polecamy: Nr. 16 "FIGOL" 100 tabletek ułatwiających odchudzenie \$4.50; Nr. 25 "CHOLECOL" 80 kapsułek ziołowych na artretyzm, wstręt, wzdęcia \$4.00; Nr. 27 "RELEX" na nerwy, bezsenność 50 kapsułek \$3.25; Nr. 51 "CONSTRIP" 80 kapsułek ziołowych na przeczyszczenie \$3.00; Nr. 20 "KROPLE WALERIANA" na nerwy, serce, but. \$3.25; Nr. 57 "REUMOLIN" 80 kaps. ziołowych na reumatyzm \$4.25; Nr. 59 "UROLIN" 80 kaps. zioł. na nerki i pęcherz. Nr. 13 "MULTIVIT" wszystkie naturalne witaminy razem, 100 tabl. \$5.00; "GINSENG" Słynny chiński korzeń życia 80 kaps. \$12.00; Nr. 46 "DZIURAWIEC" nalewka na wstręt, ból, but. \$4.50; Nr. 47 "ZYWOKOST" nalewka but. \$4.50; Nr. 378 "WITAMINA E" na serce, 100 kaps. 200 un. \$7.85; Nr. 157 "PADMA 28" słynny zbiór ziół tybetańskich, 60 tabl. \$19.00. Ceny są w dolarach USA. POLECAMY PONADTO na zła i słabe krążenie oraz bóle przy skurczach żyłaków zapobiegające skrzepowi krwi "CIRCUCAPS" 48 kaps. \$8.95.

DBAJCIE O ZDROWIE! Każdemu bezpłatnie wysyłamy broszurę "JAK UŻYWAĆ ZIOŁA! Wyślijcie zaraz numery wybranych leków naturalnych; załącz M.O. lub czek. Trzeba doliczyć na przesyłkę po 30 centów w USA od każdego dolara US, niemniej niż \$1.50 US. Bez zapłaty, ani na C.O.D. nie wysyłamy. Prosimy wyciąć i zachować nasz adres.

MONKS' HERB CENTER, 2928 N. MILWAUKEE AVE., CHICAGO, IL 60618

"Na góralską nutę"

(Dokończenie ze str. 1)

Impreza rozpoczęła się akcentem patriotycznym, w związku z rocznicą odzyskania niepodległości przez Polskę. Władysław Tokarz odśpiewał hymny amerykański i polski po czym przedstawiono jury i trzech mężów zaufania, powołanych "żeby tu żodnego cygaństwa nie było a zresztą to jest sprawa honoru." Prezes Związku Podhalan Krużel powitał publiczność i uczestników festiwalu a wiceprezes Dzierżęga mówił o dzieciach ze szkółki tańca przy Związku, które "pielegnują to ziarno, które ześmy tutaj z Podhala przywieźli" i serdecznie podziękował za ciepłą "witaczkę," bu ustąpić miejsca dziecięcej szkółce tanecznej.

Zabrzmiły skrzypce na góralską

chodzących z innych regionów Polski.

W grupie dzieci do lat 10 w tańcu parami I miejsce zajęli Kasia Wilczek i Tadeusz Bobak. II miejsce — Kasia Stopka i Ryszard Morawa, a III — Janina Pitoń i Roman Ropacz. Wyróżnienia zdobyli: Michał Chowaniec, Monika Pawlikowska i Kasia Bachleda.

W grupie dzieci od 10 do 16 lat I miejsce przyznano Teresie Michniak i Sławomirowi Chowaniec i ex-aequo Ali Zubek i Stanisławowi Polakowi. II miejsce zdobyli — Marysia Bialek i Maciej Chowaniec, a III — Monika Macura i Marek Ogórek, który dodatkowo uzyskał również wyróżnienie za gawędy.

W konkursie dla dorosłych pier-

nute. Zaczęły się popisy taneczne przerywane przyspiewkami. Zawiodły tancerki i tancerze w barwnych, gęsto haftowanych ciekawych strojach. Uśmiechnięte, różowe buziaki pozwalały zapomnieć, że jesteśmy w Chicago. Myślą i sercem publiczność przeniosła się do Tatr. Każdy występ nagradzono zasłużonymi oklaskami. Wzruszenie wzbudzały maluchy pragnące ambitnie dorównać starszym kolegom. Gdy się krok poplątał sposztrzęgały spóźnienie i pędem doganiały znikających tancerzy.

Występy przerywano góralskimi gawędami i wierszami. Impreza z pewnością zasługuje na większe zainteresowanie ze strony ludzi po-

wsze miejsce (ex-aequo) zajęli Marian Dryja z Janiną Janik oraz Marek Bukowski i Janina Maciata. II miejsce przyznano Stanisławowi Gawlak-Kubior i Danucie Szwanos, a III — Piotrowi Nykaza i Grażynie Domalik. Specjalne wyróżnienie otrzymał Jan Dziewanowski z Kalifornii, a wyróżnienie za wierne uczestnictwo w festiwalach — Jan Barnaś.

Z dużą swadą i poczuciem humoru nad całością imprezy czuwał Andrzej Gędek i Józef Bafia. Należą im się szczególne podziękowania, bo żeby "wsycko dobrze posło musiały się chłopiska ugonić."

Elżbieta Glinka
Fot.: Wiesław Leżanka

Moje 60 lat z Podhalanami w Ameryce

Witajcie mi syćka, Podhalanie, Podhalanki i Wy mili goście na uroczystość 60-lecia Związku Podhalan w Ameryce Północnej. Związkowi naszemu z tej okazji przesyłam najserdeczniejsze życzenia rozwoju tak od siebie, jak też od mojej żony i całej rodziny.

liśmy tancerzy i tancerki. I tak tancerze byli: Stanisław Janik, Władysław Stanek, Jan Kos i Andrzej Wróbel. Tancerki: Maria Janik żona Stanisława, Agnieszka Stanek żona Władysława, Helena Kopieńska, Emilia Wróbel moja siostra. Wszystko to się działo na dwa lata

Przestępując do napisania niniejszego artykułu zastanawiałem się głęboko nad tym jakie słowa skreślić, jakich użyć by należało i beztrośnie opisać działalność Związku Podhalan tak Zarządu Głównego jako też wszystkich Kół, by z należytym uznaniem wyrazić się o wszystkich, z którymi pracowałem przez te 60 lat, co wzorowo trwali pod sztandarem podhalańskim.

Zacznę trochę od historii. W latach 1900 w licznej emigracji z Podhala do USA, znalazł się młody gór-ral Jan Wróbel i Wiktorja Kobylarz obydwoje z Gronia z powiatu Nowy Targ. Niedługo tych dwoje zawarło związek małżeński w Chicago i do-

czekało się syna Andrzeja i córki Emilji. Niestety po kilku ciężkich latach pracy postanowili wrócić do kraju, gdzie spodziewali się lejszej pracy między swoimi. Lata szybko uciekały i syn Andrzej postanowił wrócić do Chicago i spróbować życia miejskiego. Zatem powracam sam mając kilkanaście lat, początkowo chcę się uczyć dobrze języka angielskiego w szkole a następnie

przyjmuję pracę fizyczną jak wszyscy emigranci. Podczas pracy poznałem wielu młodych górali ze swoich stron zdolnych do muzyki i tańca, zatem postanowiliśmy założyć zespół góralskiej muzyki, tańca i śpiewu. Był to rok 1927. Nikomu jeszcze się nie śniło o jakimś związku, poprostu zbieraliśmy się aby pograć i śpiewać z tęsknoty za naszym Podhalem. Zespół muzykantów składał się z kolegów jak Franciszek Chowaniec, Józef Nowobilski, Andrzej Wróbel i mój kuzyn Jan Wróbel. Muzyka nasza miała duże powodzenie wśród środowiska górali i często nas zapraszali grać na wesela i inne okazje w dzielnicy Town of Lake. Już mieliśmy muzykę. Teraz zorganizowa-

przed założeniem Związku Podhalan. Gdy do Chicago przybywa Stefan Jarosz, nasz zespół gra, śpiewa i tańczy na wszystkich jego odczytach, które odbywały się z reguły przy parafiach polskich kościołów. W wyniku zabiegów Jarosza na Town of Lake powstaje Towarzystwo Podtatrzańskie, które nie zadowala górali, którzy chcą odrębnego związku z ludzi urodzonych na Podhalu.

Idea ta zwyciężyła i już z początkiem 1929 roku powstał Związek Podhalan i Koło imieniem Jana Sabaly. Na Wojciechowie powstaje Stowarzyszenie Podhalan, zaś na

(Ciąg dalszy na str. 6)

COMPARE TRAVEL

162 N. State, Suite 407
Chicago, Ill. 60601

Oferuje
NAJTAŃSZE BILETY DO POLSKI I NA CAŁY ŚWIAT
Zaproszenia.
Przedłużenia paszportów

\$320 w jedną stronę od Frankfurt od \$393 — Wiedeń \$575
Wybierz linie lotnicze, jakie sobie życzysz i zadzwon do nas — pytać o Jolantę
(312) 853-1144 1-800-313-6974
od poniedziałku do soboty

CZY CHCECIE POJECHAĆ DO POLSKI NA ŚWIĘTA BOŻEGO NARODZENIA
za cenę niższą od \$348 w jedną stronę i \$600 w obie strony z tym ogłoszeniem zgłoś się do nas. Oferta ważna od 22 września do 30 listopada.
Oferujemy specjalne kupony. Nie zwlekaj!!!

Warszawa

\$600 w dwie strony od

\$348 w jedną stronę od

POLSKI LOT, LUFTHANSA, JUGOSŁOWIAŃSKIE LINIE.
Przy zakupie biletu darmo

• Torba podróżna • Nalepki
• Posiłki • Drinki
• Bagaż do 140 funtów
• Zdjęcia paszportowe

• Tłumaczenia i potwierdzenia notarialne
MÓWIMY PO POLSKU

UNION TRAVEL

3175 N. LINCOLN AVE.
(312) 472-4772

w stanie ILL. JOANNA lub 1-800-331-6221

spozza stanu
Telefon czynny całą dobę.

STATE FARM INSURANCE

Ubezpieczenie na

• Samochód • Dom
• Życie • Szpital

RAYMOND R. MITCHELL
4815 W. Diversey Avenue
Chicago, Illinois 60639

Tel. 622-3812

PRAWO JAZDY

pod kier.
Stanisława Jaworskiego

Jeśli nawet nie umiesz mówić po angielsku — w krótkim czasie przygotujesz się do zdania egzaminu pisemnego, aby otrzymać tzw. "INSTRUCTION PERMIT."

Po zdaniu egzaminu pisemnego jeśli umiesz prowadzić auto — możesz natychmiast zdać egzamin drogowy i otrzymać prawo jazdy Stanu Illinois.

DZWOŃ 622-7765

OPLATA NAJNIŻSZA W CHICAGO. SATYSFAKCJA ZAPEWNIANA

1 lekcja \$17⁵⁰

WAWEL DRIVING SCHOOL,

5621 W. FULLERTON AVE.

UWAGA! POWRACAJĄCY DO POLSKI DARMO DO POLSKI!

Już 1 grudnia LOSOWANIE 2-ch bezpłatnych biletów na przelot Chicago-Warszawa dla osób, które zarezerwują do 30 listopada bilet na JAT w naszym biurze!!!

MAXI DISCOUNT WORLD TRAVEL, INC.

- Najtańsze Bilety do Polski i Krajowe
- Bezpłatne Porady Adwokata
- Zdjęcia Paszportowe (kolor lub czarno-białe) na poczekaniu
- Serwis Paszportowo-Wizowy
- Zaproszenia, Usługi Notarialne
- Tłumaczenia
- Sprawy Emigracyjne
- Zestawy Żywnościowe i Owocowe
- Przedpłaty na Auta, Artykuły Gospodarstwa Domowego i Sprzęt Rolniczy
- "Income Tax"

Biuro czynne przez 7 dni
10 A.M. — 9 P.M.

3021 N. MILWAUKEE
CHICAGO, IL 60618

276-0405

FAX 276-0427

WARSZAWA

\$600 w obie strony od

140 FUNTÓW BAGAŻU
Samoloty DC10 i DC9

PRZY ZAKUPIE BILETU DO WYBORU:

- Wysyłka paczki morskiej do 20 l. bezpłatnie
- Zdjęcia paszportowe darmo
- Zniżka na zaproszeniu \$10
- Cenny prezent

WALIZKA

PON.—PIĄT. 11 a.m.—4 p.m.
5939 W. Irving Pk. Rd., Chicago, IL. 60634

177-7077

202-8600

MEDJUGORJE od \$949

wyjazd raz w tygodniu
Hotel, Przelot-Wyżywienie

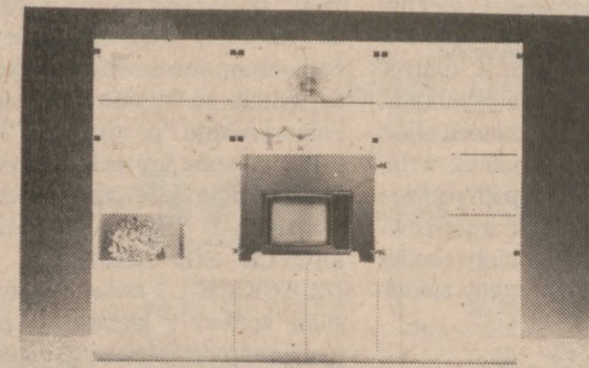
Ogłaszajcie Się w Dzienniku Związkowym!

EUROPA IMPORTS

6231 W. Dempster — Morton Grove, IL.
(na skrzyżowaniu Fernald i Dempster 1/4 bloku od McDonald's)

Tel.: 967-1977

Wyprzedaż z okazji Dnia Dziękczynienia!

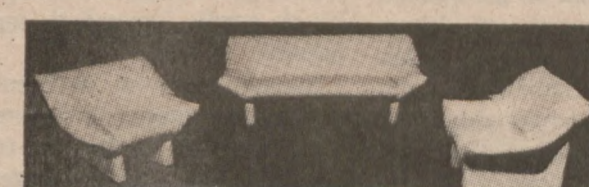

Na Specjalnej
Wyprzedaży

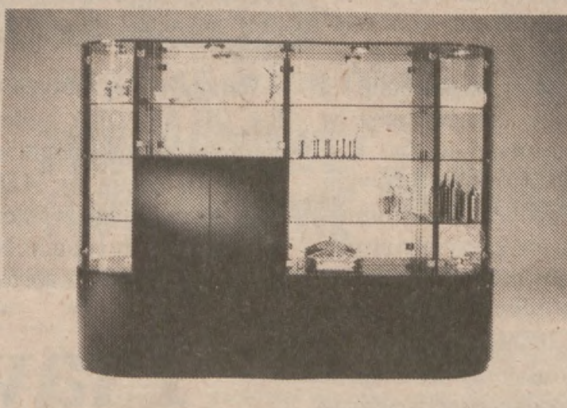
- KOMPLETY DO JADALNI
- ZESTAWY WYPOCZYNKOWE

- KOMPLETY DO SYPIALNI
- WERSALKI

Kanapa,
Skórzana
Półkanapa i Fotel
\$2,995

Olbrzymi wybór regałów włoskich w czarnym, kremowym, mahoniowym i hebanowym kolorze.

SPECJALNIE
W TYM TYGODNIU
Komplet narożnikowy z
wersalką z siedzeniami i
oparciami na sprężynach
— prod. zach. —
niemiecka

\$1,395

Przyjdź i Porównaj Nasze Ceny!

Mówimy po polsku.

Godziny: Pon. i Czw. 10-9; Wt., Śr. Pt. i Sob. 10-6; Niedz. 12-5.

Miękkie serce i twarda ręka matki

London (Reuter) — Matka boksera, która wdara się na ring i po biła przeciwnika swego syna panoflem, oświadczyła, że już nigdy nie będzie oglądać jego walki.

62-letnia Mina Wilson podczas konferencji prasowej wyraziła ubolewanie z powodu swojej czynnej interwencji w eliminacji do mistrzostw Wielkiej Brytanii i zapowiedziała, że nie będzie oglądać meczu rewanżowego w nadchodzącą środę.

Czarna pani Wilson powiedziała, że sprowokowały ją rasistowskie okrzyki publiczności.

Wkroczyła ona do akcji, gdy jej syn, Tony, został przyciśnięty do lin. Przeciwnik Wilsona, Steve McCarthy, który w starciu z mamusią przeciwnika doznał ran ciętych głowy, odmówił kontynuowania walki. Wtedy sędzia uznał, że zawodnik wycofał się z walki i ogłosił zwycięstwo Wilsona. Spowodowało to silne wzburzenie i bijatykę kibiców.

Mimo zapowiedzi pani Wilson pozostania w domu, zabezpieczenie na środowym meczu rewanżowym zostało wzmocnione. (kc)

Życie Organizacyjne Polonii

Imprezy i spotkania

piątek, 17 listopada
Gr. 1792 Tow. Miłość Ojczyzny — zebranie — godz. 7:30 wiecz., w sali SKP, przy 3242 N. Pulaski Rd.

Plac. 90 SWAP — zebranie — godz. 7:30 wiecz., w sali Plac. 90 SWAP, przy 6005 W. Irving Park Rd.

Recital P. Chęcińskiego — godz. 7:30 wiecz., w Rudolf Ganz Memorial Hall, przy 430 S. Michigan Ave.

sobota, 18 listopada
Jubileuszowe spotkanie z muzyką — godz. 8 wiecz., w siedz. K.P.A., 5844 N. Milwaukee Ave.

Klub Familijny — zabawa jesienna — godz. 8 wiecz., w sali St. Nicholas przy 2701 N. Narragansett Ave.

Szkoła im. T. Kościuszki — zabawa taneczna — godz. 7:30 wiecz., w Domu Młodzieży Okr. 13 ZNP przy 6038 N. Cicero Ave.

Szkoła im. H. Sienkiewicza — zabawa taneczna — Sokoll Hall przy 4131 S. Home Ave.

Klub Woj. Białostockiego — zabawa jesienna — godz. 7:30 wiecz., w sali Stardust, przy 5688 N. Milwaukee Ave.

Aeroklub Polski — zebranie — godz. 7:30 wiecz., w sali przy 4346 N. Milwaukee Ave.

Klub Wola Przemysłowa — zabawa jesienna — godz. 8 wiecz., w sali ZKP, przy 5835 W. Diversey Ave.

Koło Ziemi Wołyńskiej — zabawa taneczna — godz. 8 wiecz., w sali Plac. 90 SWAP przy 6005 W. Irving Park Rd.

Adult Culture Group — "Cinderella Prince Charming Ball" — w Lexington House przy 7717 W. 95th St., w Hickory Hills, Ill.

niedziela, 19 listopada
Gr. 77 Tow. Jedność — zebranie

— godz. 2 po poł., w sali Plac. 90 SWAP, przy 6005 W. Irving Park Rd.
Gr. 1474 Tow. Wiara i Ojczyzna — zebranie — godz. 2 po poł., w sali Plac. 90 SWAP, przy 6005 W. Irving Park Rd.

Jubileuszowe spotkanie z muzyką — godz. 7:30 wiecz., w siedz. K.P.A., przy 5844 N. Milwaukee Ave.

Koło AK — walne zebranie — godz. 1:30 po poł., w sali Plac. 90 SWAP, przy 6005 W. Irving Park Rd.

Tow. Strzelce Wielkie — zebranie — godz. 2 po poł., w sali Plac. 90 SWAP, przy 6005 W. Irving Park Rd.

Koło SPK Nr 31 — nabożeństwo żałobne — godz. 10:30 rano, w kościele św. Trójcy, przy 1118 N. Noble St.

Zw. Klubów Polskich — bankiet — godz. 3 po poł., w sali ZKP, przy 5835 W. Diversey Ave.

Zrzesz. Nauczycieli Polskich — odznaczenie nauczycieli — godz. 12:30 po poł., w kościele św. Ryszarda, przy 5032 S. Kostner Ave.

Klub Zaborowian — zebranie — godz. 2:30 po poł., w sali ZKP, przy 5835 W. Diversey Ave.

Koło Lwówian — uroczysta Msza św. — godz. 8 rano w kościele św. Trójcy, przy 1118 N. Noble St.

UBEZPIECZENIA ZADZWOŃ, PORÓWNAJ, ZAOSZCZĘDŹ 677-2323

ZENON BRANDYS
Ubezpieczamy: auta, domy,
interesy. Ubezpieczenia na
życie, szpitalne.

Obstuga 7 Dni
Telefoniczna 24 Godz.
MOWIMY
PO
POLSKU

AMERICAN FAMILY INSURANCE
AUTO HOME BUSINESS HEALTH LIFE

PROGRESSIVE INC. SZKOŁA NAUKI JAZDY

GRAŻYNY OLSZEWSKIEJ

PACZKI ŻYWNOŚCIOWE Lotnicze i Morskie

DO WYLOSOWANIA
NISSAN '88

5538 W. BELMONT • CHICAGO
2141 S. LARAMIE • CICERO

736-5522

FILIP

NAJTANIEJ W CHICAGO;
Z MOJĄ OSOBISTĄ GWARANCJĄ
— Filip Kochoński

PRAWO JAZDY

1 lekcja \$20, 2 egzaminy \$65

5124 W. Belmont Tel.: 545-8888

zawsze czynny

UWAGA! PRAWO JAZDY UWAGA!

TANIO — SZYBKO — PEWNI

JEDYNA SZKOŁA JAZDY

NA POŁUDNIOWEJ STRONIE MIASTA

ZADZWOŃ! 581-1200 PRZYJĎ!

5752 S. PULASKI

DLA WSZYSTKICH BEZ WZGLĘDU NA WIEK!

PAMIĘTAJ!

PRAWO JAZDY JEST TWOIM NAJWAŻNIEJSZYM

DOKUMENTEM W USA

Z TYM OGŁOSZENIEM ZNIŻKA!

Zanim zapłacisz porównaj.

Być może mogę
zaoszczędzić Ci nieco
wydatków na
ubezpieczeniu:

- Na życie
- Dla posiadaczy domów
- Samochodu/todzi/pojazdów turystycznych
- Posiadanych firm

JANUSZ TOKARCZYK
6315 N. Milwaukee

775-3700

(czynny 24 godziny)

Godziny biurowe:

Codziennie od 11 do 7

w sobotę od 10 do 3

Allstate®

Allstate Insurance Company
Allstate Life Insurance Company

Gwarantujemy najtańsze bilety
lotnicze do Polski i po całym
świecie.

UNIQUE TRAVEL 6315 N. MILWAUKEE
(Milwaukee/Nagle/Devon)
775-3830

CHICAGO-WARSZAWA-CHICAGO

LOT \$859

Europa już od \$399 w obie strony

• Sprawy turystyczne,

wizowe i paszportowe

ZAPROSZENIA TYLKO \$15

SKODA FAVORIT

\$3750

Hawaje 1 tydzień hotel, przelot \$539

Cancun 1 tydzień hotel, przelot \$269

Las Vegas przelot i hotel, \$199

Pełny zakres obsługi

SZYBKO, TANIO i RZETELNIE

AMERICAN FAMILY INSURANCE

AUTO HOME BUSINESS HEALTH LIFE

Ubezpieczenia na zdrowie, życie, domy,

samochody. Kontraktorzy! Pokrycia na

prace i narzędzia.

* BEZPŁATNA WYCENA

* UPRZEJMA POLSKA OBSŁUGA

BARBARA KULIG AGENT

3555 W. Peterson

Chicago, IL 60659

Biuro: 583-3445

Dom: 545-4438

* Aplikacje drukowane w jęz. angielskim

ZABAWKI-SPRZĘT ELEKTRONICZNY-BIŻUTERIA-ODZIEŻ-MEBLE

OLBRZYMA WYPRZEDAŻ!
ZAPRASZAMY WSZYSTKICH!

LCD PEN WATCH.....	\$1.00 ea.
HIGH BEAM TRAIN SET W/HEADLIGHT.....	\$2.50 set
MUSICAL BRIDE DOLL.....	\$9.90 ea.
MEN'S TUBE SOCKS.....	\$3.00 dz.
MICKY MOUSE DELUXE TEE SHIRTS.....	\$5.90 ea.
LADIES DESIGNER TOPS.....	\$5.90 ea.
MEN'S 2 PC. JOGGING SUITS.....	\$9.90 ea.
LADIES JOGGING SUITS.....	\$9.90 ea.
LADIES 2 PC. SWEAT SUITS.....	\$9.90 ea.
MEN'S 1ST QUALITY COLORED T-SHIRTS.....	\$9.90 ea.
MICKY MOUSE SWEAT SHIRTS.....	\$9.90 ea.
QUEEN SIZE JOGGING SUIT (1X-3X).....	\$12.90 suit
2-PC. LADIES' PANT SUIT, PAINTED DESIGN.....	\$19.90 suit
LIGHT UP 10-10 (ON/OFF DISPLAY CARD).....	\$7.00 ea.
CASSETTE AM/FM CAR STEREO.....	\$15.90 ea.
RADAR DETECTOR (super model).....	\$19.90 ea.
7-Function Radio Controlled Lamborghini.....	\$19.90 ea.
MEN'S G-SHOCK WATCHES.....	\$6.00 dz.
BASEBALL HATS.....	\$8.00 dz.
MEN'S JERSEY WORK GLOVES.....	\$5.00 dz.
10" TOOL BOX.....	\$4.90 ea.
SLEEPING BAGS (full size).....	\$7.99 ea.
CLOCK RADIO-AM/FM.....	\$8.50 ea.
DISPLAY BUTANE LIGHTERS (150 to display).....	\$28.00 disp.
40 PC. SOCKET SET—METAL BOX.....	\$2.90 set
10 PC. SCREWDRIVER SET.....	\$6.00 dz. seta
ASST. COLOR BEACH BALLS.....	\$3.90 dz.
72" AIR MATTRESSES.....	\$18.00 ea.
HEAVY DUTY 1 MAN BOAT.....	\$8.90 ea.
AM/FM WALK-A-LONG.....	\$6.50 ea.
40 CHANNEL C.B.—DIGITAL.....	\$45.00 ea.
4 PC. PIPE WRENCH SET.....	\$7.90 set
3" LOCKBLADE KNIFE.....	\$3.00 ea.
DIAMOND CHIP EARRING—(BOXED).....	\$12.00 dz.
3 PC. NECKLACE, EARRING, BRACELET SET.....	\$8.90 dz. seta
SWISS ARMY KNIFE W/KEY CHAIN.....	\$7.90 ea.
ASST. CLIP-ON ANIMALS.....	\$5.90 dz.
BATT. OP. LAUGHING CRYING DOLL.....	\$5.90 dz.
ROLLS ROYCE RADIO.....	\$4.90 ea.
LADIES COIN PURSES.....	\$1.90 ea.
25-PC. MATCHBOX-TYPE CARS-METAL.....	\$5.90 set
LADIES CIG. CASE W/MATCHING LIGHTER.....	\$12.00 seta
BATT. OP. FLIPOVER BUGGY.....	\$24.00 dz.

ZABAWKI NA GWIAZDKE
WARTOŚCI \$2,000.000
Monday Friday 9:30-6 pm Sat. 9 am-6 pm Sun. 10 am-4 pm
OPEN 7 DAYS

KARTKI ŚWIĄTECZNE Z POZYTYWKĄ

KOMPLET 35 ŚWIĄTELEK NA CHOINKĘ

RÓŻNE ZDALNIE STEROWANE SAMOCHODZIKI

\$1.25

\$4.00 SZT.

\$6.00 TUZIN

\$1.25

\$4.00 SZT.

\$6.00 TUZIN

\$1.25

\$4.00 SZT.

\$6.00 TUZIN

\$1.25

\$4.00 SZT.

\$6.00 TUZIN

\$1.25

\$4.00 SZT.

\$6.00 TUZIN

\$1.25

\$4.00 SZT.

\$6.00 TUZIN

\$1.25

\$4.00 SZT.

\$6.00 TUZIN

\$1.25

\$4.00 SZT.

\$6.00 TUZIN

\$1.25

\$4.00 SZT.

\$6.00 TUZIN

\$1.25

\$4.00 SZT.

WIELKA WYPRZEDAŻ MEBLI

3-CZ. LUKSUSOWY KOMPLET \$395

5-CZ. DINETTE \$399

5-CZ. MEBLÓCIANKA \$890

LUKSUSOWE MATERACE \$595

CAŁA SKÓRZANA KANAPA W EUROPEJSKIM STYLU \$499

4-CZ. SYPIALNIA \$1295

WYPRZEDAŻ DAMSKIEJ ODZIEŻY

2-CZ. DRES \$990

BLUZA I SZEROKA SPÓDNICA \$1590

APPLIQUE BLUZI \$990

KALKULATOR WIELKOŚCI PUDEŁKA ZAPALEK \$2

WĘDKA \$1290

BIURO STUDENCKIE \$3995

ROZKŁADANY FOTEL \$990

5-CZ. SYPIALNIA \$1995

SOLARNY KALKULATOR KIESZONKOWY \$200

ELEKTRONICZNY MINI-KALKULATOR \$150

KALKULATOR WIELKOŚCI PUDEŁKA ZAPALEK \$2

WĘDKA \$1290

BIURO STUDENCKIE \$3995

ROZKŁADANY FOTEL \$990

5-CZ. SYPIALNIA \$1995

SOLARNY KALKULATOR KIESZONKOWY \$200

ELEKTRONICZNY MINI-KALKULATOR \$150

KALKULATOR WIELKOŚCI PUDEŁKA ZAPALEK \$2

WĘDKA \$1290

HURTOWE CENY!

110" SOFT BUBBLE CLOWN DOLL (Asst.).....

Moje 60 lat z Podhalanami w Ameryce

(Ciąg dalszy ze str. 4-ej)

północnej stronie miasta Koło imienia Władysława Orkana. Koło Sabaty skupia ludzi z Town of Lake i tam występuje nasz zespół. W tym też czasie powstaje Koło Brighton Park, w Passaic powstaje Koło Stowarzyszenie Tatrzańskich Górall, a głównym motorem jest tam Jan Gromada. A zatem byłem współzałożycielem koła Sabaty i za moim przykładem zapisał się cały nasz zespół. U Sabatów pełniłem różne urzędy, a na jednym z sejmów zostałem wybrany na wiceprezesa Zarządu Głównego. Po śmierci prezesa Rafacza zostaje wybrany na prezesa. Pełniłem tę funkcję od roku 1957 do roku 1972. Gdy założono Koło im. Generała Andrzeja Galicy, byłem prezesem przez cztery lata, jak również dyrektorem do Zarządu Głównego. Jako dyrektor byłem wybrany na przewodniczącego wycieczki do Polski w roku 1937, gdzie spotkałem się osobiście z generałem Andrzejem Galicą w Ludźmierzu. Od roku 1937 byłem z małymi przerwami dyrektorem z Koła Ducha Knapczyka. Za mojej kadencji założono trzy Koła: Odrowąż Podhalański, Szaflary i Harlowa. W czasie mojego urzędowania byłem przedstawiony prezydentom Stanów Zjednoczonych jak: Eisenhower, Nixon, John Kennedy, Johnson oraz wiceprezydentowi H. Humphrey i senatorowi E. Muskie. Po trzynastu latach mojego prezesostwa Dom Podhalański który jest naszą dumą został prawie całkowicie spalony. Praca jaką spełniłem nie była wyłącznie moją zasługą, lecz wszystkich członków Zarządów Gł. jakie były w tym okresie czasu, jak również zasługą wszystkich Kół. Dużą pomoc za mojego urzędowania miałem od takich ludzi jak: Jan Gromada, Stanisław Janik, Józef Zygmuntowicz, Franciszek Kwak, Genowefa i Józef Topór, Alicja i Władysław Leja, Helena Trunko, Wiktoria Fiolek, Jan Dzielawa, Kazimiera Kasprzak, Helena Augustyn, Władysław Tokarz, Jan Kowalski, Mieczysław Mrozek, Michał Kurzeja, Andrzej Kowalkowski i wielu wielu innych. Na piętnastym sejmie w roku 1972 postanowiłem nie ubiegać się więcej o urząd prezesa w Zarządzie Głównym z tym, że będę w dalszym ciągu pracował w kołach do których należę, a to do Koła Sabaty,

Czarny Dunajec, Ducha Knapczyk, Stowarzyszenie Podhalański na Wojciechowie i Koła Lit. Dramatyczne.

Za moje zasługi dla Związku Podhalański za ubiegłe 60 lat, 15-ty sejm obdarzył mnie Honorowym Prezesem Związku Podhalański, który to urząd sprawuję do dziś dnia, służąc pracą i doradą tak w Zarządzie Głównym jak też w zarządach kół. Nie uchylam się od żadnej pracy czego dowodem, że na obecne 50-lecie zostałem przewodniczącym komitetu nagród i odznaczeń.

Nie mógłbym poświęcić prawie całego mojego życia dla Związku Podhalański gdyby nie moja żona Zofia, która przez wszystkie te lata dzielnie mi pomagała, ponieważ była długie lata dyrektorką do Zarządu Głównego z Koła Stowarzyszenie

Podhalański na Wojciechowie, zatem wszystkie imprezy jakie były urządzane przez Związek Podhalański, była w nich praca mojej żony. Była ona też współzałożycielką i długie lata wiceprezeską Klubu Przyjaciół, który to Klubu był wielką pomocą dla Zarządu Głównego. Miłochodem wspomnę też o moim synie Ronaldzie, który przez szereg lat był chorąży w Zarządzie Głównym. Zamykając te fakty, działalności Związku Podhalański, mam głęboką wiarę, że następne 60-lecie będzie również pomyślne dla Związku Podhalański, a dorobek dotychczasowy nie pójdzie na marne lecz się pomnoży.

Niech Żyje Związek Podhalański w Ameryce Północnej
Honorowy Prezes, Andrzej Wróbel

PACZKI DO POLSKI

Bardzo duży wybór artykułów: żywnościowych, gospodarczych i innych. Pakowane w Wielkiej Brytanii lub w Europie Zachodniej. Broszurkę wysyłamy bezpłatnie. Przesyłamy wywien lekarstw. Ponad 30 lat obsługi.

POLEX LTD.
23 Sherbrooke Rd.
London SW6 7QJ, England
Tel: 441-385-6334

Allstate

ubezpiecza:
• SAMOCHODY • DOMY •
• interesy •
• ubezpieczenia na życie •
• ubezpieczenia zdrowotne •
• konta emerytalne IRA •
MARCIN JANUSZKIEWICZ
Agent
TEL: (312) 545-5737 (24 godz.)
Godziny urzędowania:
pon - piat 11 - 7 PM • sob 9 - 3 PM
5205 W. BELMONT (rog Laramie)

RENTY Z NIEMIEC

JEŚLI PRACOWALIŚCIE W NIEMCZACH ZACHODNIH TYLKO 2, 3 LUB 4 LATA. TELEFONUJCIE NA NUMER:

271-0657

HANSA TRAVEL BUREAU

4727 N. LINCOLN AVE. • CHICAGO, IL 60625

Otwarte od Poniedziałku do Soboty od 10 do 5 po poł.
Specjalista od Spraw Rent: Werner Zahn

WIELKA PRZECENA

DAMSKIEGO I MĘSKIEGO SKÓRZANEGO OBUWIA JESIENNEGO I SPORTOWEGO RENOMOWANYCH FIRM

Ciao!

Reg. \$55.00

Ciao!

Reg. \$55.00

Ciao!

Reg. \$55.00

new balance®

Reg. \$50.00

KangaROOS®

Reg. \$45.00

AUTRY

Reg. \$45.00

MILE 1933
THE SPIRIT IS TIMELESS

Reg. \$45.00

Champion®

Reg. \$50.00

KAY SHOES

2839 N. MILWAUKEE

Otwarte 7 Dni w Tygodniu
(Obszerny Parking z Tytu. Specjalizujemy się w Szerokich Rozmiarach.)

TEL.: 489-4350

Mówimy Po Polsku

2 NOWE SKLEPY NA TERENIE CHICAGO

LEATHERLAND

WAREHOUSE OUTLET
4133 N. HARLEM
NORRIDGE, IL
312-457-0010

LEATHERLAND

7600 W. ROOSEVELT
FOREST PARK MALL
312-366-3112

SETKI KURTEK

JUŻ OD \$69⁹⁵*

* Kurtki w tej cenie nie są dostępne we wszystkich rozmiarach i fasonach.

KURTKA RENOMOWANEJ FIRMY
REG. \$299.95 OSZCZĘDZ 33%
TERAZ TYLKO \$199.95

ODWIEDŹ NAJBLIŻEJ POŁOŻONY SKLEP!

FUREAL

I-94 i HWY. 50
KENOSHA, WI.

414-857-9435

LEATHERLAND

280 W. NORTH
NORTH PARK MALL
VILLA PARK, IL.

312-530-7370

LEATHERLAND

4707 N. HARLEM
HARWOOD HGTS.

312-867-4922

SWIEŻE, CIĘTE, DŁGIE

RÓŻE

\$850

za tuzin

FLOWER MAN
3921 W. Fullerton
384-5088

Otwarte codziennie
Dostarczamy

GRUPOWY WYJAZD

Z POLSKIM PRZEWODNIKIEM
od 20 do 27 stycznia 1990 r.

San Juan, Puerto Rico; Curacao (Wyspa Holenderska);
Caracas, Venezuela; Grenada; Martinique
(Wyspa Francuska); St. Thomas (Wyspa Dz
iewicza, USA)

POGODA, RELAX I WYPOCZYNEK
ZAPRASZAMY

HOLIDAYS INTERNATIONAL TRAVEL

6259B N. MILWAUKEE AVE. CHICAGO, IL 60646

MEBLE

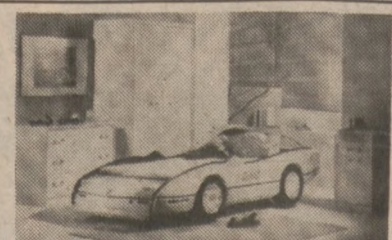
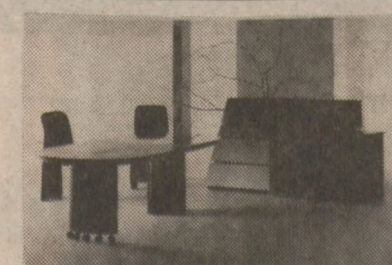
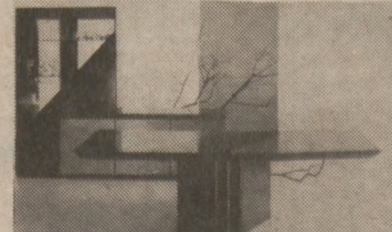
DO DOMU
I BIURA

"Wiodąca firma lat 1990"

The Wall Street Journal (June 23, 1989)

**PO CENIE
DYSTRYBUTORA
WYPRZEDAŻ**

* WSPÓŁCZESNY EUROPEJSKI STYL
* MEBLE WYSOKIEJ JAKOŚCI
* MEBLE DO DOMU, BIURA, DLA DZIECI
* LAMPY I OŚWIETLENIE
* CENY DYSTRYBUTORA DOSTĘPNE
DLA WSZYSTKICH KLIENTÓW
* 24 SKLEPY W U.S.A.
* SKLEPY W JAPONII, HONG KONGU,
WE WŁOSZACH I KANADZIE

Natussi \$2600 teraz

\$1299

Komplet ze 100% włoskiej skóry

LOTTE SALON
MEBLOWY

Chicago: 3030 W. Lawrence
Buffalo Grove: 1206 W. Dundee
Warehouse: 4720 N. Kimball, Chgo.
Otwarte 7 dni w tygodniu

478-0500
818-9600

BAL DEBUTANTEK

Isabelle A. Rybałowski

Renata Kraj

Carolyn Alwin

Barbara Augustyński

Catherine Alwin

Joyce Qualizza

Monika Job

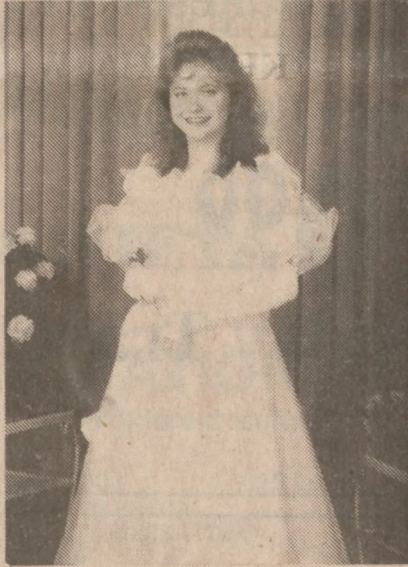
Janina Kowalczyk

Elizabeth Migon

Elizabeth Ilowski

Barbara Adameczuk

Wszystko wskazuje na to, że tegoroczny Bal Debutantek będzie miał rekordową frekwencję. Ta wspaniała impreza organizowana jest pod osobistym patronatem pani Heleny Szymanowicz, wiceprezeski Związku Narodowego Polskiego. Tegoroczny Bal Debutantek, odbędzie się 18 listopada (sobota) w wielkiej sali balowej Hotelu Marriot w Chicago, 540 N. Michigan Avenue — początek o godzinie 6:30 wieczorem. Bal Debutantek sponsorowany jest przez Stowarzyszenie Dobroczynności Związku Narodowego Polskiego. Dochód z imprezy przeznaczony jest na piękny, humanitarny cel. Otóż w okresie zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia członkowie Stowarzyszenia rozprowadzać będą wśród najbardziej potrzebujących paczki żywnościowe.

POSIEDZENIE CENTRALNEGO ZARZĄDU ZNP I RADY NADZORCZEJ

Chicago, Ill. — W piątek po południu rozpoczyna się seria ważnych posiedzeń naczelnych organów władz Związku Narodowego Polskiego — Rady Nadzorczej, kierowanej przez cenzora Hilarego Czaplickiego i Centralnego Zarządu, któremu przewodniczy prezes Edward Moskal. Posiedzenie Zarządu Centralnego poprzedzone jest tradycyjnymi zebraniem komisji merytorycznych, które poddają ocenie bieżące sprawy i przygotowują wnioski oraz uchwały na obrady Zarządu. Komisje obradować będą przez piątkowe popołudnie i wieczór.

W sobotę, 18 listopada dyrektorzy, komisarze i członkowie Komitetu Wykonawczego ZNP — wezmą udział w uroczystym spotkaniu z Lechem Wałęsą, który pojawi się i wygłosi przemówienie do Polonii Amerykańskiej podczas śniadania w Hilton Hotel, w śródmieściu Chicago. W spotkaniu tym wezmą także udział dyrektorzy Kongresu Po-

lonii Amerykańskiej, przebywający od czwartku w naszym mieście na obradach Rady Dyrektorów K.P.A., przywódcy głównych organizacji polonijnych i ich aktywiści.

W niedzielę, 19 listopada o godz. 11 przed południem w Ogródzie Pamięci przy prawym skrzydle biur krajowych ZNP (6100 N. Cicero Ave.) odbędzie się szczególnie uroczysta ceremonia odsłonięcia tablicy pamiątkowej, utrwalającej zmarłego w ub. roku, prezesa Alojzego A. Mazewskiego. Brązowa tablica dłuta Tadeusza Pawlaka zainstalowana została obok wcześniej wbudowanej tablicy pamiątkowej zadedykowanej Karolowi Rozmarkowi, poprzedniemu prezesowi ZNP i założycielowi Kongresu Polonii Amerykańskiej. Przemówienie okolicznościowe wygłosi prezes ZNP i K.P.A. Edward Moskal. Po uroczystości odbędzie się w budynku ZNP przyjęcie z kawą i ciastkami.

W poniedziałek 20 listopada rozpoczyna się od rana obrady Rady Nadzorczej ZNP, która składa się z 32 komisarzy i komisarek, reprezen-

tujących 16 okręgów związkowych na terenie Stanów Zjedn. Posiedzenia takie odbywają się tylko kilka razy w ciągu czteroletniej kadencji — i mają szczególną wagę. Obradom przewodniczyć będzie cenzor ZNP Hilary S. Czaplicki oraz wicecenzor Edward Sitnik. Z uwagi na wielość spraw, przewidywane jest kontynuowanie obrad w dniu następnym, tj. we wtorek, 21 listopada. W tym samym dniu, w godzinach popołudniowych, rozpocznie się kwartalne posiedzenie Centralnego Zarządu ZNP, w skład którego wchodzi 10 krajowych dyrektorów z różnych stron Stanów, a prezydium tworzy Komitet Wykonawczy ZNP, złożony z prezesa, wiceprezesa i wiceprezesa, sekretarza krajowego i skarbnika. Przedmiotem obrad będą aktualne zadania stojące przed organizacją na półmetku obecnej kadencji.

Życzymy owocnych i pożytecznych obrad naczelnym władzom Związku Narodowego Polskiego, jego urzędnikom, dyrektorom i komisarzom. (WAW)

VSOP

DLA WYJĄTKOWYCH LUDZI — Z WYJĄTKOWYM SMAKIEM
COURVOISIER
Le Cognac de Napoléon

40% Alc. Vol. © W. A. Taylor & Co. Miami, FL

Istniejący Od 55 Lat

CIRCLE-INLAND FURNITURE CO.

TO NAJ... NAJ... NAJTAŃSZY SKŁAD MEBLOWY
DLA POLONII w CHICAGO!!!
DUŻY WYBÓR! DOGODNY KREDYT! NISKIE CENY!
TO DEWIZA NASZEJ FIRMY

4-CZĘŚCIOWY KOMPLET DO SYPIALNI

4-szufładowa komoda szafka, lustro, wezglowie

Reg. \$369.95

TERAZ TYLKO \$194⁰⁰

3-CZĘŚCIOWY KOMPLET DO BAWIALNI

Kanapa, półkanapa i fotel

Reg. \$999.95

TERAZ TYLKO \$468⁹⁵

SPECJALNY ZAKUP! 3-CZĘŚCIOWY KOMPLET DO BAWIALNI

Reg. \$1399.99 TYLKO

\$687⁵⁹

4-CZĘŚCIOWA SYPIALNIA

5-szufładowa komoda szafka, lustro, wezglowie

Reg. \$839

TERAZ TYLKO \$368⁹⁵

CIRCLE-INLAND FURNITURE CO.

3045 W. 63rd Street
Godziny: poniedziałek i czwartek 11:00-8:00 wtorek i piątek 11:00-6:00 sobota 10:00-6:00 niedziela 11:00-5:00. W środy zamknięte.
Mówimy Po Polsku

TEL. 471-9800

Na Wyprzedaży
Od 16 Listopada
Do 21 Listopada 1989 r.

AVONDALE LIQUORS, INC.
3018 N. MILWAUKEE AVE

BEZ OGRANICZEŃ.
MOŻESZ KUPIĆ ILE
CHCESZ.
Zastrzegamy sobie prawo
do skorygowania pomyłek
drukarskich.

MARTELL Cordon Bleu Koniak \$38⁹⁹ 750 ml	HENNESSY V.S. Koniak \$13⁶⁹ 750 ml	E & J Brandy \$11⁹⁹ 1.75 litra	COURVOISIER V.S.O.P. Koniak \$17⁹⁹ 750 ml
V.O. Kanadyjska Whisky \$14⁹⁹ 1.75 litra	CROWN ROYAL Kanadyjska Whisky \$11⁹⁹ 750 ml	FINLANDIA Wódka \$9⁹⁹ 750 ml	GORDON'S Wódka \$8⁴⁹ 1.75 litra
CANADIAN CLUB Kanadyjska Whisky \$14⁹⁹ 1.75 litra	7 CROWN Seagram's Whiskey \$9⁹⁹ 1.75 litra	BOMBAY Gin \$18⁹⁹ 1.75 litra	
RONRICO Biały lub Złoty Rum \$9⁹⁹ 1.75 litra	CHIVAS REGAL 12-letnia Szkocka \$12⁹⁹ 750 ml	J & B Szkocka \$18⁹⁹ 1.75 litra	
JOSE CUERVO Gold Tequila \$10⁶⁹ 1 litr	AMARETTO DI SARONNO Likier \$11⁹⁹ 750 ml	BAILEY'S Irish Cream Liqueur \$12⁹⁹ 750 ml	
KORBEL Extra Wytrawny-Brut-Szampian \$7⁶⁹ 750 ml	F. CHAUVENET 1987 — Pouilly Fuisse \$9⁹⁹ 750 ml	GANCIA Asti Spumante \$6⁹⁹ 750 ml	
DOMAINE AMOURE Chardonnay \$5⁹⁹ 750 ml	PRAT — SEGUR 1987 — Cabernet Sauvignon \$4⁹⁹ 750 ml	ROBERT MONDAVI Biały Zinfandel \$3⁹⁹ 750 ml	
OLD STYLE Reg. Light, Dry \$7⁷⁹ 24/12 unc. pus.	BECKS 6/12 unc. but. \$3⁹⁹	CORONA 6/12 unc. but. \$4²⁹	
MILLER Reg., Lite, Draft \$8⁴⁹ 24/12 unc. pus.	COORS Reg., Light \$7⁹⁹ 24/12 unc. pus.	COKE lub SPRITE 2-litr. but. 99¢	

Łączymy się wraz z całym narodem amerykańskim jego prezydentem G. Bushem, rządem, z oboma izbami Kongresu, ze związkami zawodowymi AFL - CIO, przewodniczącego Lane Kirklanda, z całą Polonią i Emigracją skupioną wokół Kongresu Polonii Amerykańskiej i jego prezydenta Edwarda Moskala - łączymy się w powitaniu

LECHA WAŁĘSY

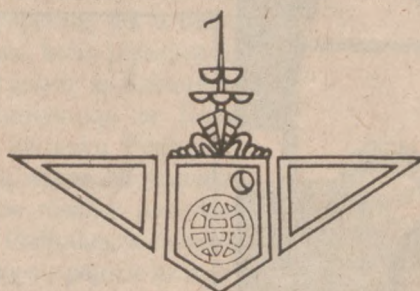
i jego współpracowników

w przyrzeczeniu, że nie szczędzimy trudów i nie stracimy wiary, żeby spełniły się słowa wieszczka

*"A po długim męczeństwie zorzę roztoczę nad wami
i obdaruję was tym, czym obdarzyłem narody przed wiekami
i co ludziom przyrzekłem na szczycie Golgoty
- Wolnością! a więc IDŹ i CZYŃ!"**

PIERWSZY POLONIJNY ŚWIATOWY ZESPÓŁ FIRM USŁUGOWYCH

FREGATA TRUSTEE CO
FAMILY LINK MEDICARE
FAMILY LINK SERVICE
FREGATA MANCHESTER (U.K.)
HAPPY HOME BUILDING CORPORATION
FREGATA ASSOCIATE COMPANIES (WARSAW)

FREGATA FINANCE CO
HAPPY HOLIDAY CENTER
MAGIC OF POLAND TOURS
LORD JIM HOTEL (LONDON)
MY HOME COMPANY - MÓJ DOM (Poland)
FREGATA TRAVEL LIMITED

CHICAGO LONDON WARSZAWA

* Z. Kasiński — Irydion

WYCIEZKI DO ANGLII

Chicago-Manchester (American Airlines)

Stratford-on-Avon (Shakespeare)

Oxford-London-Cambridge-Manchester-Chicago

Hotel Lord Jim — siedem dni (sześć nocy) ze śniadaniem odloty co tydzień

\$530⁰⁰

zgłoszenia Happy Holiday Travel Center

5324 W. Lawrence, Chicago, IL. 60630

Tel.: (312) 286-7792

Kiedy oczy całego świata skierowane są na Polskę - a w szczególności "na ojca duchowego nowej generacji demokratycznej" (słowa prez. G. Busha) na LECHA WAŁĘSĘ promotora wielkich reform gospodarczych na jego apel CIEBIE TAM DZIŚ NIE MOŻE BRAKNAĆ by PRZEDYSKUTOWAĆ Z RODZINĄ twój natychmiastowy wkład w prywatną inicjatywę gospodarczą - MUSISZ tam pojechać z doradcami, z rodziną, lub sam. Świadomi naszego zadania oferujemy:

700 biletów do Warszawy w obie strony po cenach:

\$595 za pierwsze 100 biletów

\$650 za drugie 150 biletów

\$695 za trzecie 450 biletów

\$745 za wszystkie następne

Nie trać czasu bądź w pierwszej setce lub drugiej 150-tce. Przelot najlepszymi liniami.

Oferta ważna do 31 marca 1990 (z wyjątkiem 9 do 25 grudnia).

Można nabywać po kilka biletów na wielokrotne wyjazdy do Polski w różnych terminach.

REZERWACJE I SPRZEDAŻ

HAPPY HOLIDAY TRAVEL CENTER

5324 W. LAWRENCE, CHICAGO IL. 60630. TEL: (312) 286-7792

Mówiący Po Polsku Adwokat

ANDREW E. WOJEWNİK

5809 W. Fullerton Ave. Chicago, Illinois 60639 Suite 200
 • Emigracyjne • Jazda w stanie nietrzeźwym
 • Testamenty — sprawy spadkowe • Uszkodzenia fizyczne w pracy
 • Kupno i sprzedaż nieruchomości • Sprawy cywilne
 • Przekroczenia ruchu drogowego • Sprawy kryminalne
 Dyskretne konsultacje Umiarkowane Ceny
 Telefon 637-0750 (czynny całą dobę)
 Poniedziałki, środy i piątki 2 po poł. — 6:30 wiecz.;
 wtorki i czwartki 4:00 po poł. — 7:30 wiecz.; soboty 10 przed poł. — 1 po południu.

WILLIAM A. KARNEZIS
ADWOKAT

* **SPRAWY CYWILNE** * **SPRAWY KRYMINALNE**
 * **SPRAWY EMIGRACYJNE** * **JAZDA W STANIE NIETRZEŻYMY**
 * **ROZWODY** * **WYPADKI PRZY PRACY**
 * **TESTAMENTY, SPRAWY SPADKOWE** * **PRZEKROCZENIA DROGOWE**
 * **BANKRUKTWO** * **POWYPADKOWE OBRAŻENIA CIELESNE**
 * **KUPNO—SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI** * **KRADZIEŻE**

Pierwsza Konsultacja Bezpłatna

3015 N. MILWAUKEE AVE.
278-4488 604-8050

Mówiąca po polsku, z wieloletnią praktyką kliniczną
PSYCHOLOG
ANNA TYM M.A., C.A.C.

uprzejmie zawiadamia o nowym zakresie POLSKIEJ PRZYZCHODNI ANTYALKOHOLOWEJ

— stosujemy nowoczesne metody leczenia
 — asystujemy w załatwianiu wszystkich spraw związanych z JAZDĄ W STANIE NIETRZEŻYMY
 — gwarantujemy pełną dyskrecję
 — honorujemy ubezpieczenie
 — oferujemy fachową pomoc w terapii odwykowej
 OD NIKOTYNY

6157 W. Belmont, Chicago, ILL. 60634
 Tel.: (312) 622-8223

Mówiąca po polsku

ADWOKAT
BOŻENA SZEJA
202-8334

Dwa Biura:
 Downtown i 5538 W. Belmont

Mówiący po polsku adwokat

RICHARD BRZECZEK

Były Komenant Policji

• Jazda w stanie nietrzeźwym • Kupno i sprzedaż nieruchomości
 • Uszkodzenie ciała w wypadkach • Przekroczenia ruchu drogowego
 • Kradzieże i bóiki • Sprawy kryminalne i przestępstwa
 • Odszkodowania pracownicze • Sprawy cywilne
 • Rozwody • Przystępne ceny

5245 N. CENTRAL AVE. (Milwaukee i Central Ave.)
 283-8711 (czynny całą dobę)

BIURA PRAWNE
JOHN'A ROKACZA

Adwokat mówiący po polsku zajmuje się wszelkiego rodzaju sprawami.

• Rozwody • Przekroczenia drogowe
 • Uszkodzenia cielesne w stanie nietrzeźwym
 • Sprawy kryminalne

Pierwsza Konsultacja **BEZ OPLATY**
 Biura czynne także **Wieczorem**

Dzwoń 7 dni w tygodniu 24 godziny.
 Dwa biura: Downtown i Northwest.

726-3753

Doświadczenie, któremu możesz zaufać

BIURA ADWOKACKIE

Pierwsza konsultacja bezpłatna.
 Trzy biura. Otwarte siedem dni w tygodniu.
Przybyło / Kubiatoński

Doktor prawa, mówiący po polsku
 udziela porad w następujących sprawach:

Testamenty · Uszkodzenia cielesne · Sprawy kryminalne
 Kupno nieruchomości · Rozwody · Przekroczenia drogowe

Servis telefoniczny - 24 godziny na dobę.

631-2525**Weekend Czesława Miłosza w Chicago**

Polski noblista w Poetry Center

(Ciąg dalszy ze str. 9-ej)

i codzienny użytek francuskiego czy angielskiego nie zamać mojej polszczyzny. Całkowicie doceniłem mój dobry los, bo przecie mogłem nie doczekać chwili, kiedy moje książki będą wydawane w Polsce. Otrzymując tutaj dowód, że były potrzebne, składałem hołd poezji polskiej, bo ona to mnie chroniła od jałowej rozpacz na emigracji, w osamotnieniu zbyt trudnym i bolesnym, żebym je komuś zalecał.

Poczucie obowiązku wobec moich poprzedników i następców ustrzegło mnie od rozpadu osobowości, który zagraża ludziom literatury i sztuki, jeżeli nie mogą niczego przeciwstawić coraz powszechniejszemu zniżeniu.

I w innym miejscu tego samego przemówienia stwierdza Miłosz — na ten sam temat: "Prawdopodobnie gdybym nie wyemigrował, uległbym w większym czy mniejszym stopniu różnym modom, które dlatego znajdują pokornych naśladowców, że uchodzą za awangardowe i zachodnie. Wewnętrzna wolność i artystyczna suwerenność, jeżeli ich się dopracujemy, pozwalają traktować nakazy mody ze wzruszeniem ramion".

Nie ulega wątpliwości, że Miłosz zdołał tego "dopracować"; że wyrósł ponad mody i kapiczki literackie, potrafił zachować niezależność

swych sądów i opinii — bez względu na to, czy naraża się w ten sposób komuś, czy nie. I za to, należy mu się uznanie.

☆☆☆

Po niedzielnym wieczorze w rezydencji mec. Lewisa Manilowa odbyło się eleganckie przyjęcie dla Czesława Miłosza. W spotkaniu (za zaproszeniami) uczestniczyło około 60 osób. Prasę polonijną reprezentowali: Ewa Jurczyk-Ziomecka, redaktor naczelny "Dziennika Polskiego" z Detroit, Ewa Smółko-Azarjew, Ewa Szymańska-Wierzyńska, Maciej Wierzyński i Andrzej Azarjew.

Andrzej Azarjew

P.S. W czasie sobotniego wieczoru C. Miłosz wspominał o braku zainteresowania ze strony Polonii — dla ufundowania katedry literatury polskiej na Uniw. Columbia. Otóż warto może w tym miejscu przypomnieć, że dzięki zabiegom Legionu Młodych Polek oraz Zbigniewa Kruszeńskiego, powstała w roku 1961 katedra literatury polskiej na Uniwersytecie of Chicago.

TLUMACZ PRZYSIĘGLY**POLISH INTERPRETERS****& REFERRAL SERVICE****UDZIELA POMOCY W SPRAWACH:**

- Tłumaczenia sądowe
- Tłumaczenia dokumentów w sprawach cywilnych i urzędowych
- Zapomogi społeczne i renty
- Czeki bez pokrycia
- Odszkodowania za wypadki samochodowe
- Obrażenia cielesne przy pracy
- Sprawy imigracyjne
- Unemployment

622-7673 lub 736-9508

JONAH ROSENBERG

Adwokat

- Porady Prawne
- Sprawy Imigracyjne
- Rozwody
- Przekroczenia Drogowe
- Odszkodowania za obrażenia cielesne
- Sprawy Spadkowe-Testamenty

3116 N. Milwaukee Ave.
 w Biurze Inter-Pole Service
 ELŻBIETA ORŁOWICZ

BIURA ADWOKACKIE**KUTA AND KASH**

Frank J. Kuta & James J. Kash

5132 Archer

(N.W. Corner Archer & S. Kildare)

- Kupno i sprzedaż nieruchomości
- Testamenty
- Uszkodzenia cielesne
- Obrażenia cielesne przy pracy
- Sprawy w biznesach korporacyjnych

Tel.: 284-1414

MÓWIMY PO POLSKU

Na imieniny lub urodziny
 miłym upominkiem będzie
 prenumerata
 "Dziennika Związkowego"

ADWOKAT

Mówiący po polsku

Daniel Rozenstrauch

6333 N. MILWAUKEE AVE. Tel. 631-8200

Były prokurator i obrońca publiczny.

Doświadczenie sądowe w sprawach kryminalnych, emigracyjnych, spadkowych, odszkodowań cielesnych oraz w sprawach rozwodowych.

PROFESSIONAL TRANSLATION SERVICES

3101 N. Milwaukee Ave., Chicago, IL 60618

(312) 463-5758

ZAREJESTROWANE I POSIADAJĄCE LICENCJE BIURO TŁUMACZEŃ

Dokładne — terminowe — fachowe tłumaczenia z i na:
 polski, rosyjski, niemiecki i angielski

Handlowe, prawne, medyczne, techniczne, patenty, reklamy, korespondencja osobista, wszelkiego rodzaju dokumenty (dyplomy, indeksy, świadectwa, zaświadczenia, itp.)

MÓWIMY PO POLSKU

ADWOKAT
JOEL GOULD

Jazda w Stanie Nietrzeźwym

Wypadki Samochodowe

- Rozwody \$170 + Koszty
- Sprawy Kryminalne
- Przekroczenia Ruchu Drogowego od \$80
- Kradzieże w sklepach • Bójki
- Uszkodzenia Cielesne w Wypadkach (Wysokie Odszkodowania)
- Zadzwoń Po Umówienie Sie
- Porady Bezpłatne
- 281-8744
- 24 Godziny/7 Dni w Tygodniu
- 2918 N. MILWAUKEE
- 205 W. RANDOLPH • POKÓJ 1630

BEZPŁATNA KONSULTACJA

Oplata za sprawy o odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy, wypadku drogowego oraz obrażeń osobistych — pobierana jest po przyznaniu odszkodowania.

ADWOKAT**JERRY KUGLER**

ZAŁATWIA RÓWNIEMŻ SPRAWY:

- Jazda w stanie nietrzeźwym
- Wykroczenia drogowe

KUGLER, DELEO & D'ARCO

1 N. LaSalle
 6315 N. Milwaukee **775-5772**

MÓWIMY
 PO POLSKU

Mówiący po polsku adwokat

JAN DĄBEK

Były adwokat policjantów i miasta Chicago

Doświadczonej w prowadzeniu spraw z zakresu:

- WYKROCZENIA DROGOWE — jazda w stanie nietrzeźwym, mandaty za zawieszone prawo jazdy, wypadki samochodowe itp.
- ODSZKODOWANIA ZA USZKODZENIA OSOBISTE — wypadki w pracy i przy budowie wypadki samochodowe oraz niewłaściwe leczenie
- KUPNO I SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI I INTERESÓW
- SPRAWY KRYMINALNE
- TESTAMENTY I SPRAWY SPADKOWE

4962 N. Milwaukee Ave.
 (Jefferson Park)
 Chicago, IL 60630

TEL: 545-3400

Mówiący po polsku prawnik

Krzysztof Buchcar

Członek firmy prawniczej, której partnerem jest były sędzia praw cywilnych w Chicago — Peter Kambers. Absolwent studiów prawniczych w Polsce i Stanach Zjednoczonych, autor książki "Prawo emigracyjne dla wszystkich" załatwia sprawy z zakresu:

- **odszkodowania za obrażenia osobiste**
- **wypadki przy pracy • rozwody**
- **sprawy kryminalne • jazda w stanie nietrzeźwym**
- **sprawy emigracyjne • spadkowe**
- **sprawy dotyczące kupna i sprzedaży nieruchomości**

Konsultacje udzielane są bezpłatnie

Dzwoń 263-1192**ADWOKAT****RICHARD S. CHELMINSKI**

- **Rozwody od \$350**
- **Jazda w stanie nietrzeźwym**
- **Kupno i sprzedaż nieruchomości od \$275**
- **Bankructwa**
- **Testamenty od \$170**
- **Sprawy spadkowe**

* Wypadki drogowe i w pracy oraz uszkodzenia cielesne

Przystępne ceny

6323 N. Avondale Ave. (Harlem i Devon Ave.)

775-0400**Adwokat James D. Freel**

- **rozwody \$150 + koszty**
- **sprawy kryminalne**
- **kradzieże w sklepach**
- **przekroczenia ruchu drogowego (jazda w stanie nietrzeźwym)**
- **sprawy imigracyjne**
- **kupno i sprzedaż nieruchomości**
- **obrażenia cielesne przy pracy**
- **uszkodzenia cielesne w wypadkach**

Bezpłatne porady Umiarkowane opłaty

3907 W. Belmont (róg Milwaukee) Tel.: 777-3580

Poniedziałki i środy od 6 do 9 wiecz.

sobota 10 do 2 po pld.

ADWOKAT DEREK GILNA

BYŁY ASYSTENT PROKURATORA STANOWEGO

- Wypadki samochodowe
- Sprawy Imigracyjne
- Kupno-sprzedaż interesów i nieruchomości
- Jazda w stanie nietrzeźwym
- Odszkodowania za wypadki w pracy
- Sprawy kryminalne
- Sprawy związane z nieporozumieniami między kupującymi samochod a dealerem
- Rozwód w USA \$300 + koszty sądowe
- Legalizacja rozwodu w Polsce \$200 plus koszty.

Godziny po uprzednim umówieniu się — od poniedziałku

do piątku od 2 do 6 wieczorem.

W czwartek od 4 do 6 wiecz.; sobotę od 9 do 12 w południe.

Tel. 825-3184 622-8610 698-1776

5642 W. DIVERSEY AVE. MÓWIMY PO POLSKU

ADWOKAT**JOHN GIBAITIS**

Sprawy Kryminalne, Cywilne i Rozwodowe
 Pomaga Także w Sprawach Emigracyjnych

MÓWI PO POLSKU

Godziny Urzędowania Codziennie od 10-ej Rano do 7-ej Wieczorem

W Soboty od 9-ej Rano do 1-ej Po Południu

6247 S. Kedzie ★ Telefon: 776-8700

GROUP DYNAMICS

Polski Ośrodek Informacyjno-Edukacyjny

5642 W. Diversey, pokój 107

PIERWSZA PRZYZCHODNIA Z LICENCJĄ STANOWĄ ORAZ UPRAWNIENIAMI DO PRZEWODZANIA EWALUACJI I TERAPII, DLA POSIADAJĄCYCH PROBLEMY WYNIKAJĄCE Z NADUŻYWANIA ALKOHOLU.

PROGRAM W JĘZYKU POLSKIM, ANGIELSKIM, SESJE INDYWIDUALNE I GRUPOWE
 A/ JAZDA W STANIE NIETRZEŻYMY

B/ ALKOHOLIZM

C/ WYROKI SĄDOWE WYNIKAJĄCE Z PROBLEMÓW ALKOHOLIZMU

D/ POMOC DLA RODZIN ALKOHOLIKÓW

622-7673

Czesław Miłosz wpisał siebie i polską poezję do historii literatury światowej.

Niewielu jest Polaków, którzy o Czesławie Miłoszu nigdy nie słyszeli. A spośród tych, co słyszeli niewielu jest takich, którzy — gdyby mieli streścić całą swoją wiedzę na temat sympatyczności i nieprzystępności — włączyliby wzmianki o "nie-sympatyczności i nieprzystępności" wielkiego poety.

Sobotni wieczór autorski, zorganizowany przez Polish Welfare i Polski Uniwersytet na Obczyźnie w galerii Jęzkiego Kenara, był jednym z tych, które nie dostarczyły żadnej przesłanki na rzecz tej upartej opinii.

Spotkanie upłynęło w świetnej atmosferze i śmiem twierdzić, że nie tylko publiczność była w pełni usatysfakcjonowana, ale i sam Mistrz był z kontaktu ze środowiskiem polskiej inteligencji w Chicago zadowolony. Że nie było to dla niego jedynie — jak w pewnym momencie określił skutki popularności — "dreczenie".

W pierwszej części spotkania — które prowadził dr. Hubert Romanowski z PUNO — mówiąc o swoich wrażeniach z podróży do Polski, autor "Umysłu zniewolonego" wymienił trzy główne tematy, które skupiły jego uwagę. Były to: stosunki polsko-litewskie, nowo powstałe Stowarzyszenie Pisarzy Polskich i ciągle powracająca "sprawa Mackiewicza".

W czasie pobytu Czesława Miłosza w Polsce przyjechała tam delegacja Litwinów z Wilna. Dążenia niepodległościowe Litwinów reprezentuje m.in. organizacja "Sajudis". Na Litwie jest także ok. 300,000 ludzi mówiących po polsku, którzy, ulegając różnym czynnikom, nie współpracują z Litwinami.

Stanowisko Miłosza w tej sprawie jest zbliżone ze stanowiskiem "Solidarności", która pracuje nad skłonieniem tamtejszej Polonii do współpracy z "Sajudisem".

"Moji przyjaciele z Solidarności przygotowują taki okrągły stół w Warszawie, do którego chcą zaprosić ludzi z "Sajudisu" i przedstawicieli Polaków na Litwie. Miejmy nadzieję, że coś z tego wyjdzie" — powiedział autor "Rodzinnej Europy".

Ewa Sułkowska-Bierezin

Spotkanie z wzajemnością?

Czesław Miłosz w Wooden Gallery

Druga sprawa — związku zawodowego pisarzy w Polsce — wygląda następująco: po rozwiązaniu ZLP utworzono komisaryczny Związek Literatów, do którego — obok "kilku partyjniaków" (określenie C. M.) — należy bardzo niewielu, przeważnie młodych i mniej znanych pisarzy. Ostatnio powstało skupiające najwybitniejszych ludzi pióra i ogromną większość piszących w Polsce. Czesław Miłosz otrzymał legitymację nr 1 tej organizacji.

Sytuacja jest paradoksalna. Ten nieliczny związek komisaryczny dysponuje wszystkimi domami, lokalami i innymi przywilejami dawnego ZLP, podczas gdy SPP nie ma nawet skromnej siedziby i gnieździ się w lokalu PEN-CLUBU.

O pisarstwie Józefa Mackiewicza i powracającej wciąż sprawie "jego rzekomej kolaboracji z Niemcami w czasie wojny", wiele się ostatnio w Polsce dyskutuje.

"Czasem są to rzeczy bardzo przykre rzucające bardzo niepocholebne światło na niektóre sprawy podziemia. Ja osobiście uważałem zawsze Mackiewicza za kolegę. Niezależnie od różnic w poglądach miałem do niego stosunek koleżeński — podobnie jak dziś zwolennicy jego pisarstwa — jako do wybitnego pisarza, jako do tego, który zostawił świadectwa, nieporównywalne z niczym, o Katyniu i zabijaniu Żydów w Poranach, świadectwa, które zostaną na zawsze w literaturze Polskiej. Natomiast swój stosunek do sprawy Mackiewicza przedstawiłem w eseju *Koniec Wielkiego Księstwa Litewskiego*, który był ogłoszony w *Kulturze* paryskiej. Staram się tam prześledzić wstecz, po nitce do kłębka, początki obławy — nagonki na Mackiewicza. Wracam do stosunków w Wilnie w czasie wojny. Tam nie chodziło tylko o sprawy niemieckie. Wcześniej naraził się *polskiemu Wilnu*. Były tam dość duże sejsje i konflikty, które ludziom nie znającym tamtych cza-

sów bardzo trudno jest zrozumieć. W każdym razie był to konflikt niewątpliwie poglądów.

Czy ktoś się zgadza z Mackiewiczem czy nie — chodziło o różnice polityczne. Mackiewicz nigdy nie przyznawał prawa do sądenia jego postępów wynikających z poglądów politycznych.

Moim zdaniem, Mackiewicza nie można w żadnym wypadku uważać za kolaboranta. W pewnym momencie opublikował kilka fragmentów ze swojej powieści *Droga donikąd* w szmatławcu wileńskim. Nie

powinien był tego robić, ale to wszystko".

Zacytowałam niemal pełną wypowiedź Czesława Miłosza na ten temat, ponieważ niedawno echa "sprawy Mackiewicza" dotarły także do naszej gazety (list otwarty do Jana Nowaka, odpowiedź Jana Nowaka, list otwarty Władysława Bartoszewskiego).

"Te trzy sprawy najbardziej mnie interesowały w Polsce. Nie mówię o wrażeniach i ciągłych moich pytaniach, upartych, w rozmowach z ekonomistami, z polity-

kami, z Lechem Wałęsą... To wystarczy za wprowadzenie. Teraz będę czytał wiersze, a potem państwo będą mogli zadawać pytania" — takie słowa padły na zakończenie części pierwszej i reszta wieczoru potoczyła się zgodnie z tą wypowiedzią.

Druga część — prawdziwe spotkanie z poetą, który sam wybiera, co chce słuchaczom przedstawić i który zawsze własne wiersze czyta w sposób szczególny i niepowtarzalny — udowodniła, że nic nie jest w stanie zastąpić bezpośredniego kontaktu odbiorców z twórcą.

Co do mnie, to gdy słyszę poezję — zwłaszcza dyskursywną, a nie fabularną — czytana przez aktorów, choćby najlepszych, czuję się potrosze jak ta rzeka z miłoszowego wiersza, "która cierpi, bo odbicia obłoków i drzew nie są obłokami i drzewami".

Czesław Miłosz zaczarował wypełnioną po brzegi salę Wooden Gallery. Oczywiście, nie jak nadzmysłowe moce, niegrzecznego Gucia za karę. Ale jak ktoś z krwi i kości, kto jednak potrafi wydobyć z ludzi to, co w nich najlepsze. Wrażliwość, zdolność do refleksji, poczucie humoru.

Trzecia część wypełniona najrozmaitszymi pytaniami, była również bardzo interesująca. Nie tra-

cę nadziei, że nie tylko dla audytorium, ale i dla autora "Gucia zaczął rowanego" — choć miły (a jakże!) gość, w jednej z odpowiedzi stwierdził, że o ile bezpośredni kontakt z czytelnikami, polegający na czytaniu im wierszy jest mu potrzebny, o tyle pytania to już trochę "dopusz Boży".

Rzeczywiście były pytania wymagające długich wykładów, jeśli miałyby być potraktowane z całą powagą, były pytania jak w śledztwie (nazwiska, kontakty), pytania osobiste i "przyciskające do muru".

Ale w większości poruszano problemy ciekawe i ważne, wracano do spraw sygnalizowanych przez Miłosza na wstępie (Litwa, sprawa Mackiewicza).

Trudno w krótkim (a i tak przydługim) sprawozdaniu zmieścić nawet te najciekawsze. Ale warto z pewnością przytoczyć głos autora słynnego wiersza "Campo di Fiori" na temat sporu wokół klasztoru karmelitanek w Oświęcimiu:

"Myślę, że to był konflikt karygodny (...). Dla mnie oświadczenie kardynała Glempa było szczytem niezręczności i nie tylko brakiem taktu, ale i brakiem wrażliwości na uczucia ludzi" — stwierdził bez chwili wahania.

Spotkanie zakończyło się długotrwałą owacją ze strony miłośników poezji Czesława Miłosza. Tego wieczoru opinia o "gburowości" wielkiego poety wzięła w łeb. Ale też trudno było, nawet największemu mizantropowi, nie okazać wrażliwości na tak gorące uczucia ludzi.

Sprostowanie

Jak słusznie zwrócił uwagę jeden z naszych czytelników, do notatki z dn. 15 listopada, o pobycie Czesława Miłosza w Polsce wkra-
dł się błąd: Czesław Miłosz jest trzecim polskim noblistą w dziedzinie literatury (po Henryku Sienkiewiczu w 1905 roku i Władysławie Reymonie — w 1924), a nie jak podano w notatce — drugim. (eb)

UWAGA!

Każde ogłoszenie ukazujące się w "Dzienniku Związkowym" drukowane jest według życzenia klientów, którzy za nie płacą. W związku z powyższym zaznaczamy, że nie bierzemy odpowiedzialności za ich treść.

ZWIĄZEK
POLICJANTÓW
CHICAGOWSKICH

WITA
LECHA
WAŁĘSĘ
i

SOLIDARNOŚĆ

MANIFESTUJEMY NASZE PRETENSJE
WOBEC MAYORA DALEYEGO
i MIASTA CHICAGO,
A NIE LECHA WAŁĘSY
WIELKIEGO PRZYWÓDCY
POLSKIEGO RUCHU PRACY

OGŁOSZENIE PŁATNE

FRATERNAL
ORDER OF POLICE
SALUTES

LECH
WAŁĘSA
AND

SOLIDARITY

OUR ARGUMENT IS
WITH MAYOR DALEY
AND THE CITY OF CHICAGO
NOT WITH LECH WAŁĘSA
THE GREAT POLISH LABOR LEADER

OGŁOSZENIE PŁATNE

JAN M. BARTON, M.D.**Specjalista Ginekolog**

- ZABIEGI GINEKOLOGICZNE
- Nowoczesna próby ciążowe
- Chirurgia kobieca
- Stała metoda zapobiegania ciąży

Lekarz i personel mówią po polsku

2744 N. WESTERN AVE., CHICAGO
2474 DEMPSTER, DES PLAINES**772-7726****OKULISTKA MÓWIĄCA PO POLSKU****KRYSZYNA H. BERRY, M.D.**z wyższym stopniem specjalizacji w USA
(11 lat praktyki)**CHOROBY CHIRURGIA OCZU LASER**KATARAKTY usuwane najnowocześniejszą
mikroskopową techniką

KATARAKTY
IMPLANTY
CUKRYCZA OCZU
JASKRA (Glaucoma)
ZEZ • ZABIEGI
PLASTYCZNE POWIEK
SOCZEWKI
KONTAKTOWE

BELMONT
DIVERSEY
LAKE
MADISON
OAK PARK
500 S. HARLEM

503 S. OAK PARK AVE.
OAK PARK
386-8700**MÓWIĄCY PO POLSKU****Lekarz-Dermatolog****STEFAN BIELIŃSKI, M.D.**

Specjalista Chorób Skórnych

PROWADZI PRAKTYKĘ PRYWATNĄ POD ADRESEM

4013 N. Milwaukee Ave. Tel. 685-3923

Przyjęcia Pacjentów po Upřednim Umówieniu Sie

Mówiący po polsku lekarz**KRYSZYNA BOCHIŃSKA, M.D., Ph.D.**

Dyplomowana przez

American Board of Family Practice

Przyjmuje pacjentów w poniedziałki, wtorki, piątki od godz.

5 do 8 wieczorem i soboty od 9 do 12 pod adresem:

6140 1/2 N. Milwaukee Ave. (czynny 24 godz. na dobę) Tel.: 763-1757

- Choroby wewnętrzne i dziecięce
- Położnictwo i ginekologia
- Mała chirurgia
- Próby ciążowe
- Badania przedślubne
- EKG
- Badania laboratoryjne

Doktor Medycyny**JANUSZ BYLEWSKI, M.D.**Specjalista Chorób Wewnętrznych
Mówi po polsku

Leczenie chorób serca i układu krążenia, układu oddechowego, pokarmowego i moczowego. Choroby systemu nerwowego, choroby stawów i choroby zakaźne.

Badania laboratoryjne i EKG na miejscu

WIZYTY DOMOWE

Gabinet czynny w poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek od godz. 1-8;
sobota 10-2; w środę zamknięte

Tel.: 767-5950

czynny całą dobę

4900 S. ARCHER AVE.

(przy Archer Medical Arts Building)

CHICAGO EYE INSTITUTE Specjalistyczna Klinika Okulistyczna
Operacje i Leczenie Chorób Oczu**DR. ANDREW O. LEWICKY, M.D. & ASSOCIATES**

- Usuwanie Katarakt
- Laserowe Operacje Oczu
- Leczenie Cukrzycy Oka
- Operacyjna Redukcja Krótkowzroczności

3982 N. Milwaukee Tel.: 282-5900

MÓWIMY PO POLSKU

MAREK GAWRYSZ, M.D.

Lekarz Rodzinny

Choroby serca, nerek, żołądka, jelit, systemu nerwowego, skóry, artretyzm i choroby weneryczne. Położnictwo i ginekologia, choroby dziecięce, mała chirurgia, terapia fizyczna. EKG i Laboratorium. Porady Rodzinne

6318 W. IRVING PARK. ROAD

286-1717

24 godzinna obsługa

Godziny: Poniedziałek-czwartki 12 do 8; Wtorki i piątki 12 do 6; Soboty 11 do 3
Mile widziane wcześniejsze ustalenie terminu wizyt**Mówiący po polsku****Lekarz specjalista-chirurg-plastyk-laryngolog**
ROBERT A. GUZIEC, M.D., F.A.C.S.

- Chirurgia plastyczna twarzy ze szczególnym uwzględnieniem deformacji nosa
- Otolaryngologia—leczenie schorzeń spowodowanych deformacją nosa (chroniczny katar, trudności w oddychaniu, polipy, chroniczne zapalenie zatok, bóle głowy)
- Leczenie chorób gardła i uszu.

Proszę o wcześniejsze uzgadnianie terminu wizyty.

6121 N. ELSTON (róg Milwaukee) Tel. 763-6337

30 N. MICHIGAN AVE. SUITE 1107 Tel. 236-3642

Przeczytaj interviews z dr. Guziec zamieszczone w polskim magazynie A propos z sierpnia i dzisiaj.

Odznaczenie zasłużonych nauczycieli polonijnych w Chicago

Metropolia chicagowska posiada jedną z najbardziej licznych i oddanych grup pedagogicznych w Stanach Zjednoczonych. Dzięki poświęceniu i talentowi nauczycieli polonijnych oświata naszej grupy posiada silne podstawy organizacyjne i wychowawcze. Nauczyciel polonijny jest bowiem tym ogniwem w klasie szkolnej, które łączy kolejne pokolenia młodej Polonii — dzieląc się naszą bogatą historią oraz wartościami.

Obecny rok szkolny jest szczególnie ważny dla całej Polonii. Przypomina on nie tylko najazd wrześniowy na Polskę, lecz także tragiczne doświadczenia pokolenia, które zamieniło mundury wojskowe na ubranie nauczycieli polonijnych. Pokolenie to zasłużyło się w zakładaniu nowych szkół i podtrzymywaniu oświaty polonijnej w Ameryce. Dzięki ich wkładowi Chicago posiada obecnie duże skupisko szkół polonijnych — i tysiące młodzieży poznającej język swych przodków oraz kulturę swego dawnego kraju.

Dla uznania wybitnych zasług tej najbardziej zasłużonej grupy nauczycieli polonijnych Komisja Oświatowa Kongresu Polonii Amerykańskiej oraz Polska Macierz Szkolna Zagranicą w Londynie przyznały Złotą Honorową Odznakę Nauczyciela dla następujących pedagogów z metropolii chicagowskiej: Anieli Bartoszek, Jerzego Bazylewskiego, Ireny Kajkowskiej, Wandy Kasparyckiej, Czesławy Kolak, Teo-

balda Kozłowskiego, Eleonory Lewandowskiej, Ireny Łukomskiej, Marii Neumann, Jeffrey Robertsa, Anny Rychlińskiej, Bronisława Syguta, Sr. Clarenty Marii Urbanowicz, Bogdany Wastrak oraz Marii Zmory.

Uroczyste rozdanie odznak odbędzie się w niedzielę 19 listopada br. podczas specjalnej Mszy św. w Kościele Św. Ryszarda o godz. 12:15 Mszę odprawi kapelan Zrzeszenia Nauczycieli Polskich ks. Kazimierz Wronka.

Jest to piękne połączenie celów oświaty polonijnej z tradycjami polskiej grupy etnicznej. Kościół zawsze stanowił centrum polskiego życia duchowego. Uroczystość wręczenia Złotych Odznak będzie więc kontynuacją naszego dziedzictwa i ważnym symbolem wdzięczności wobec ludzi, którzy to dziedzictwo cenili i przekazują.

Uroczystość 19 listopada jest wspólną uroczystością wszystkich nauczycieli polonijnych, którzy z oddaniem wychowują młode pokolenia Polonii — i podtrzymują kulturalną wspólnotę naszej grupy etnicznej.

Komisja Oświatowa Kongresu Polonii Amerykańskiej oraz Zrzeszenie Nauczycieli Polskich w Chicago serdecznie zapraszają Polonię do udziału w naszej wspólnej uroczystości.

J.B.

Prenumerata Dziennika
najmilszym upominkiem
świętecznym!**Mówiący Po Polsku Lekarz****ALEKSY DOBRADIN, M.D.****PRAKTYKA RODZINNA**

ze szczególnym uwzględnieniem:

POŁOŻNICTWA I GINEKOLOGII—opieka przedporodowa, zapobieganie ciąży, próby ciążowe, zabiegi ginekologiczne, dolegliwości okresu przekwitania**PEDIATRII**—pełna opieka pediatryczna, szczepienia ochronne
KARDIOLOGII—nowoczesne testowanie 24 godz. serca bez konieczności pobytu w szpitalu (pacjent idzie do domu ze specjalnym urządzeniem i wraca do gabinetu po 24 godzinach)**CHOROBY ALERGICZNYCH** specjalizujemy się w wykrywaniu alergii, testach alergicznych, leczeniu alergii.**UKŁAD ODDECHOWY, POKARMOWY, CHOROBY STAWÓW I DERMATOLOGIA.****JEDYNY GABINET LEKARSKI PROWADZĄCY PROGRAM ODCHUDZANIA**—nie wymaga specjalnej diety, koszt w całości pokrywany przez ubezpieczenia.**PSYCHOLOG**—problemy wieku szkolnego, małżeńskie, rodzinne, adaptacyjne, depresje, nerwice, zależność alkoholowa, psychoterapia—większość ubezpieczeń pokrywa koszty**BADANIA LABORATORYJNE**—komputerowe urządzenia do badań krwi, EKG, testy ciążowe, badania moczu, wymazy, badania przedmałżeńskie.**SZCZEPNIENIA** na grype i zapalenie płuc.

Wysyłamy sami formularze do firm ubezpieczeniowych, honorujemy prawie wszystkie ubezpieczenia. U nas możesz się dowiedzieć dokładnie co Ci przysługuje w ramach, twojego ubezpieczenia, jak z niego korzystać. Specjalny plan dla osób bez ubezpieczeń, pomagający w dogodnych spłatach.

MIŁA I UPRZEMIA OBSŁUGA

Godziny otwarcia:

Pon., Śr., Pt. 1-8;

Wt., Czw. 10-2; Sob. 11-2.

BEZBOLESNE, NIEOPERACYJNE, SKUTECZNE**USUWANIE ŻYŁAKÓW I MAŁYCH NACZYŃ****KRWIONOŚNYCH W GABINECIE LEKARSKIM****BEZ POTRZEBY LECZENIA SZPITALNEGO.****BEZPŁATNE KONSULTACJE.**5939 W. DIVERSEY
Tel: 622-6141**FACIAL COSMETIC SURGERY**

Practice Specialized & Limited To:

Nose Contouring
Receding Chin
Eyelid Wrinkles
Eyebrow Lift
Lip Reshaping
Cheekbone Implant

Face & Neck Lifts
Lipo-Suction

Collagen Treatments
Hair Transplant
Scalp Reduction
Dermabrasion
Excision of Moles
Protruding Ears

Facial Cosmetic Surgeon

Wafik A. Hanna, M.D.

(312) 887-8180

550 N. Monroe Suite #240 Hinsdale, IL

By Appointment Only

Mówiący po polsku lekarz**ANDRZEJ HARASIM, M.D.**specjalista chorób wewnętrznych
prowadzi praktykę na
południowej stronie miasta

- * Leczenie chorób serca i układu krążenia
- * Układu oddechowego, pokarmowego i moczowego
- * Choroby stawów
- * Choroby skóry, weneryczne
- * Badania EKG
- * Testy laboratoryjne

WIZYTY DOMOWE

Godziny przyjęć: Poniedziałek, wtorek, czwartek i piątek 12 do 8;
Środa 10 do 2; Sobota 10 do 3

Tel.: 254-2729 — czynny całą dobę

4442 S. Archer

Chicago, IL 60632

LARYNGOLOG-OFTALMOLOG

DR. E. J. HOLLAND, M.D., S.C.

Dyplomowany specjalista w zakresie okulistyki

Leczenie chorób gardła, krtani, jamy nosowo-gardłowej,
nosa, oczu i uszu.Przyjmuje Pacjentów Bez Upředniego Umówienia Sie
Pod Adresem:

4952 W. Irving Pk. Rd.

Tel.: 685-6652

Godziny przyjęć: Poniedziałek, wtorek, czwartek i piątek od
godz. 10 rano do 8 wiecz. i w soboty od 9 rano do 1 po południu.**DOKTOR MEDYCYNY****JERZY JACOBI M.D.**

LEKARZ CHOROBY WEWNĘTRZNYCH

MÓWI PO POLSKU

Długoletnia praktyka lekarska: badania serca, nerek, cukrzycy. Nowoczesne leczenie stawów — artretyzm i reumatyzm. Prześwietlenia rentgenowskie. Porady w schorzeniach przewlekłych.

CHOROBY SERCA:

Ból serca Zaburzenie rytmu

Choroby naczyń wieńcowych

- Prześwietlenie serca
- Kardiogram Niedotlenienia
- Wysyłkowe EKG

7703 WEST BELMONT AVE.

Telefon: 456-5656

Wieczorem Dzwonić Po Polsku 386-4515

Przyjmuje: Od 9 Rano do 2 Pł. Codziennie i w Soboty

Wieczorem we wtorki od 5-8

Mówiący Po Polsku Lekarz**SPECJALISTA NEUROLOG****DR. BARBARA JASTRZĘBSKA-KLEMPER, M.D., Ph.D.**

Z Wieloletnią Uniwersytecką Praktyką w Polsce i USA

- Bóle szyi, głowy i kręgosłupa
- Nerwobóle, zespoły pourazowe (orzeczenia powypadkowe)
- Padaczka dorosłych i dzieci
- Zapobieganie i leczenie udarów mózgowych — "stroke"
- Nowoczesna diagnostyka i leczenie zaburzeń snu, nerwicy i potencji
- Szpital Columbus
- Polskie Centrum Medyczne, 3015 N. Milwaukee
- 1016 N. Western

Po umówienie wizyty proszę dzwonić 777-4829

DR. BOGUSŁAWA KNOPIŃSKI Lekarz specjalista medycyny rodzinnej
współpracująca z Resurrection Hospital

- szczepienia przeciw grypie
- choroby wewnętrzne
- choroby dziecięce
- choroby skórne
- drobne zabiegi chirurgiczne
- ginekologia
- wizyty domowe
- badania laboratoryjne, EKG

FULLERTON MEDICAL CENTER

5720 W. Fullerton

Suite 14

Tel.: 622-8689

Prosimy umawiać się telefonicznie

Godziny: Pon. 1-7; Wt., Pt. 10-2; Śr., Czw. 2-7; Sob. 10-3

Dodatkowe godziny możliwe po upřednim umówieniu telefonicznym.

Mówiący po polsku lekarz**Margaret Koczorowska, M.D.**
medycyna ogólna Przyjmujemy pacjentów pod adresem:
3951 W. 56th St. (róg Pulaski) Tel. 767-4815
Badania laboratoryjne i EKG na miejscu.**Mówiący po polsku lekarz****Bohdan J. Krocze M.D.**
Specjalista Chirurg

Dyplomowany przez American Board of Surgery

- Choroby przewodu pokarmowego, wątroby, trzustki
- Kamica woreczka żółciowego
- Przepukliny
- Choroby tarczycy i piersi
- Niewydolność oraz zaburzenia naczyń obwodowych
- Usuwanie żyłaków metoda bezoperacyjną

2551 North Clark Street, Chicago, IL 60614

Tel. 549-5093 — czynny całą dobę

Bezplatny parking; Lincoln Park Market

Proszę o wcześniejsze uzgadnianie terminu wizyt.

PAWEŁ KWIECIŃSKI, M.D.

Medycyna Ogólna

Położnictwo i Ginekologia

WOJCIECH SŁODOWY, M.D.

Medycyna Ogólna

Chirurgia Ogólna

7042 MILWAUKEE AVE., NILES

Tel: 647-8844

5356 W. DIVERSEY AVE., CHICAGO

Tel: 283-1881

6449 S. PULASKI RD., CHICAGO

Tel: 585-2377

- badania laboratoryjne
- szczepienia
- EKG i Rentgen
- próby ciążowe
- ultrasonografię
- badania przedmałżeńskie
- zabiegi chirurgiczne
- badania imigracyjne

Honorujemy Medicare i ubezpieczenia

Przychodnie otwarte 6 dni w tygodniu

Poniedziałek do piątku 11 do 7: sobota 10 do 2.

KRZYSZTOF K. KUBIK, M.D.

CZŁONEK ZNP

SPECJALISTA MEDYCYNY RODZINNEJ I OTOLARYNGOLOGII

- Medycyna wewnętrzna
- Szczępienia
- Dokładne próby ciążyowe
- Badania laboratoryjne
- Badania przedślubne
- Diagnostyka i leczenie ambulatoryjne chorób uszu, nosa, gardła i krtani
- Audiometryczne badania słuchu • Testy alergiczne • Inhalacje

6033 W. Belmont Ave.
Chicago, IL 60634
Austin Medical Bldg.
Tel. 745-0890
Czynny całą dobę

Godziny Przyjęć:
Pon., Pt. i Sob.
11 — 4
Wt. i Czwartek
3 — 8

Związany z
Our Lady of the Resurrection Medical Center i Resurrection Medical Center

Zmienny kurs dolara w Polsce

(WAI) — To, co działo się z dolarem w Polsce w ubiegłym tygodniu przechodziło wszelkie oczekiwania. Na wolnym rynku — tylko w ciągu 24 godzin! — dolar spadł z 6,800 złotych do 4,800 złotych, aby w końcu ponownie podskoczyć do poziomu 7,500 złotych. Te skoki wartości waluty amerykańskiej zanotowano po kilkutygodniowym okresie niezmiennych, lecz systematycznych obniżek cen żywności w Polsce.

Jak na to reagują Polacy? Naturalnie ci, którzy mają wystarczające zapasy czy stały dopływ twardej waluty nie muszą się zbytnio obawiać "chwijnym" dolarem. Lecz zdecydowana większość, to przecież ludzie niepewni swojego jutra, nie mający pojęcia, jaką siłę nabywczą będzie miała złotówka w następnym tygodniu po wypłacie lub wręcz na drugi dzień. Tak więc — nie mając dostatecznego zabezpieczenia w "zielonych" — starają się jak najszybciej wymienić złotówki na dolary. Mając w kieszeni 20 czy 30 dolarów oczekują na dogodny moment, aby z — najniższym choćby, ale zawsze — zyskiem z powrotem zakupić złotówki i w ten sposób utrzymać się przy życiu za zarobioną pensję... I to jest na razie dla Polaków jedyna droga do zabezpieczenia się przed ogromnym tempem inflacji, szczególnie odczuwalnym w drastycznych rozmiarach w drugiej połowie bieżącego roku.

Ubiegłotygodniowy nagły spadek wolnorynkowego kursu dolara w Polsce był pierwszym, najbardziej wymownym znakiem, że zamierzenia rządu dążącego do tzw. wewnętrznej wymienialności złotówki przybierają realne kształty.

Co oznacza "wewnętrzna wymienialność"? Najogólniej — taki sam kurs dolara będzie obowiązywał w transakcjach handlowych (oficjalnych), jak i w czasie wolnorynkowej wymiany waluty. I tak na przykład turyści zagraniczni będą wymieniali dolary według takiego samego przelicznika jak każdy przeciętny "śmiertelnik", mieszkający w Polsce, a dysponujący gotówką w twardej walucie.

Aby całkowicie zniwelować różnicę w cenie dolara obowiązującej na wolnym rynku i w czasie oficjal-

nej wymiany, rząd stara się systematycznie i na bieżąco — nawet z tygodnia na tydzień — podnosić kurs amerykańskiej waluty o przeciętnie 10 procent. Na początku bieżącego tygodnia oficjalny kurs dolara wynosił 1 do 3,100 złotych. Tym samym po raz pierwszy w po wojennej historii Polski różnica kursu oficjalnego i wolnorynkowego miała się do siebie w stosunku 1:2, a więc nie była w anormalnej, ekstremalnej relacji. Coraz wyraźniej są głosy, że na przełomie bieżącego i przyszłego roku wolnorynkowa i oficjalna wymiana będą niemal równe — ale to z kolei warunkowane jest utrzymaniem przez polską gospodarkę "stabilizacyjnego zastrzyku" o wartości jednego miliarda dolarów. Gdyby rzeczywiście Polska otrzymała tę niezbędną sumę, to zaobserwowano by natychmiastowy wzrost realnej, dolarowej wartości zarobków w Polsce. Przeciętne uposażenie miesięczne prównywalne byłoby nawet ze sumą 400 dolarów amerykańskich, tzn. dziesięciokrotnie więcej niż wynosi ono obecnie w dolarowym przeliczeniu (40-50 dolarów na miesiąc. (bb)

Ludmila Pyter, M.D.

Licencjonowany Specjalista w Praktyce Rodzinnej
Asystent Dyrektora, Rodzinnej Praktyki
Saint Mary of Nazareth Hospital Center

Obecnie Przyjmuje Pacjentów w Swoim Nowym Gabinetcie

The Doctor's Office
2716 N. Central
Chicago, Illinois 60639

622-0707 770-3244

Opieka Medyczna dla Całej Rodziny
w Języku Polskim i Angielskim

Wtedy gdy jest Ci potrzebna pomoc lekarska, możesz osobiście wybrać lekarza z naszego zespołu służącego polskiemu środowisku, który będzie traktował Cię jak swojego pacjenta prywatnego. Nasi lekarze oferują swoje usługi w gabinetach lekarskich wygodnych dla Ciebie. Są dla Ciebie, gdy potrzebujesz wykwalifikowanej opieki medycznej.

Medycyna rodzinna/choroby wewnętrzne
Laboratorium—Rentgen—EKG w większości gabinetów

MEDYCYNĄ RODZINNA/CHOROBY WEWNĘTRZNE

STANISŁAW BIAŁOWĄS, M.D.

Absolwent Uniwersytetu Loyola
3902 West Diversey—Chicago—772-5610
3000 South Laramie—Cicero—652-2200

BOGUSŁAW CHMIEL, M.D.

5325 West Belmont—Chicago—283-0024
Otwarte 7 dni w tygodniu
24 godzinny serwis telefoniczny

ZBIGNIEW DZIEDZIECH, M.D.

5958 West Diversey—Chicago—637-2244
3000 South Laramie—Cicero—652-2200

EUGENIA GROCHOWSKA, M.D.

6157 W. Belmont — Chicago — 745-8822
Poniedziałki i środy od godz. 12 w południe
do 6 wieczorem.
W soboty — za umówieniem.
24-godzinny serwis telefoniczny: 745-8822

PAWEŁ KWIECIŃSKI, M.D.

5356 West Diversey—Chicago—283-1881
Wtorki, czwartki, soboty od godz. 11 rano do 7 wieczorem
6449 South Pulaski—Chicago—585-2377
Poniedziałek od 11 rano do 7 wieczorem

WOJCIECH JAN SŁODOWY, M.D.

5356 West Diversey—Chicago—283-1881
Poniedziałki i piątki od godz. 11 rano do 7 wieczorem
Soboty 11 rano do 4 pld.
6449 South Pulaski—Chicago—585-2377
Wtorki i czwartki od 11 rano do 7 wieczorem

CHOROBY OCZU I CHIRURGIA

TATJANA PAVLOVIC, M.D.

3333 West Peterson—Chicago—478-9313
Badanie wzroku i dobór okularów

AFFILIATED WITH

Belmont Community Hospital

4058 WEST MELROSE

CHICAGO, ILLINOIS 60641

(312) 736-7000

Dr. Anna Mianowska M.D., Ph.D.

Medycyna Ogólna i GINEKOLOGIA

- * Nowoczesne próby ciążyowe (badania ciąży)
- * Badania cytologiczne
- * Porady ciążyowe
- * Planowanie rodziny — regulacje urodzin (nowoczesny program antykoncepcyjny)
- * Nietrzymanie moczu u kobiet
- * Leczenie dolegliwości okresu przekwitania
- * Zaburzenia seksualne
- * Zmiany skórno-weneryczne
- * Badania i testy laboratoryjne na miejscu, EKG
- * Ultrasonografia (prześwietlenia)

Ubezpieczenia honorowane • Wizyty domowe
Czynne 7 dni w tygodniu

AMPOL GROUP 2891 N. Milwaukee
(boczne wejście)

Tel.: 384-4463

Mówiący Po Polsku
KARDIOLOG

BRONISŁAW J. ORAWIEC, M.D., Ph.D.

Dyplomowany przez American Board of Internal Medicine

Uprzejmie zawiadamia o otwarciu specjalistycznej praktyki lekarskiej z zakresu CHOROBY SERCA

- Bóle i zawaly serca
- Choroby naczyń wieńcowych
- Niewydolność układu krążenia
- Zaburzenia rytmu
- Wysilkowe EKG
- Cewnikowania serca
- Angioplastyka naczyń wieńcowych
- Rozruszniki serca

7042 N. MILWAUKEE AVE.

Tel. 647-0766

Proszę o wcześniejsze uzgodnienie terminu wizyt.

Mówiący po polsku lekarz

OLGIERD P. PŁOŃSKI, MD., F.A.A.F.P.

Specjalista w medycynie rodzinnej

Dyplomowany przez American Board of Family Practice

Prowadzi Praktykę Pod Adresem

6941 W. ARCHER Gabinet czynny 6 dni w tygodniu (z wyjątkiem niedziel)

Tel. 229-8300 czynny 24 godz.

WIZYTY ZA UMÓWIENIEM

Choroby wewnętrzne i dziecięce • Położnictwo i ginekologia • Skórne i weneryczne • Badania szkolne • Badania przedmażeńskie • Badania laboratoryjne i EKG

Austin/Diversey
622-5466

736-1185

FIZJOTERAPIA REHABILITACJA

POLYNATIONAL REHABILITATION SYSTEM, LTD.
WOJCIECH WLAZLINSKI, MA, RPT

INSTRUKTOR REHABILITACJI • REGISTERED PHYSICAL THERAPIST

POLSKA PRZYCHODNIA ANTYALKOHOLOWA

TEL.: (312) 622-8223

6157 W. BELMONT, CHICAGO, ILL. 60634
Szczegóły patrz strona 10

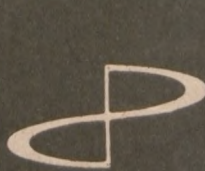
STEPHAN CZARNECKI, M.D., F.A.C.P.

Specjalista-Kardiolog

Związany z University of Illinois, z wieloletnią
praktyką naukową przyjmuje w

Polskim Centrum Medycznym

w poniedziałki w godz. od 12 do 2 po południu
Po umówienie wizyty: tel. 278-6050

POLSKIE CENTRUM MEDYCZNE

Największy w Ameryce Polski Wielospecjalistyczny
Zespół Opieki Zdrowotnej
Służy Radą i Pomocą Lekarską w Następujących Specjalnościach:

Lecznictwo ogólne Praktyka rodzinna

- choroby skórno-weneryczne
- okresowe badania szkolne i szczepienia
- EKG
- badania czynności płuc
- badania laboratoryjne
- orzeczenia powypadkowe
- terapia fizyczna

• bezoperacyjne, bezbolesne usu- wanie żylaków i drobnych żyłek

- zabiegi ginekologiczne
- nowoczesne badania ciąży
- opieka nad kobietą w ciąży
- badania cytologiczne
- badanie bezpłodności
- leczenie dolegliwości okresu przekwitania
- 24 godz. testowanie serca
- choroby płuc

Choroby wewnętrzne

- choroby płuc
- zaburzenia układu pokarmowego
- choroby reumatyczne
- choroby zakaźne
- darmowy pomiar ciśnienia i wagi
- leczenie hemoroidów
- wizyty domowe i opieka nad chorym
- program odchudzania
- program zwalczania nałogu palenia

HONORUJEMY UBEZPIECZENIA

John Zaborowski, M.D., Choroby wewnętrzne
Marek Rebandel, M.D., Ginekologia
Stephan Czarnecki, M.D., Kardiologia
Bronisław J. Orawiec, M.D., Ph.D., Kardiologia
Barbara Klempel, M.D., Ph.D. Neurologia

Jack Leya, M.D., Gastrologia
Richard C. Risner, M.D., Chirurgia i choroby wewnętrzne
Anna Stankiewicz, M.D., Praktyka rodzinna,
Rehabilitacja
Maria Stalsz, M.D., Pediatria
Mark Suran, DPM., Schorzenia i chirurgia stóp

TEL.: 278-6050

3015-17 N. Milwaukee Ave.

Chicago, IL 60618

Godziny otwarcia: od Poniedziałku do Piątku — od 9 rano do 9 wieczorem.
Soboty od 9 rano do 2 po południu.

DR MEDYCYNY — GASTROENTEROLOG
MÓWIĄCA PO POLSKU
BERNADETTA F. POMYKALA
M.D., F.A.C.P., F.A.C.G.

**Specjalista chorób przewodu pokarmowego
i specjalista chorób wewnętrznych**

Leczenie choroby wrzodowej żołądka, dwunastnicy, wątroby, jelit, woreczka żółciowego, trzustki i przelyku.
Badania wzniernikowe żołądka, i jelita grubego (gastroskopia i kolonoskopia) wykonujemy na miejscu przy użyciu nowoczesnej aparatury.
Honorujemy ubezpieczenia. Wszystkie badania laboratoryjne krwi, moczu i EKG.

Uprzejmie zawiadamia o przeniesieniu gabinetu pod nowy adres:
5600 W. Addison (róg Central Ave. i Addison, naprzeciwko szpitala) Tel. 202-0900
Chicago, IL 60634 Pokój 303 (czynny 24 godz. na dobę)

Pon., Czw. 1-7; Wt. 10-2; Sob. 1-4

Po godzinach urzędowania Tel.: 251-8858

Mówiący po polsku
z wieloletnią praktyką doktor

H. J. ROZTOCZYŃSKI
M.D., Ph.D., FICS, FACA

Specjalista chirurgii ogólnej i naczyniowej

- Leczenie i usuwanie żylaków metodą bezoperacyjną
- Małe zabiegi chirurgiczne wykonywane ambulatoryjnie
- Choroby przewodu pokarmowego: żołądka, jelit, wątroby, woreczka żółciowego, trzustki oraz przepukliny
- Choroby tarczycy i piersi
- Choroby naczyniowe kończyn górnych i dolnych
- Komplet badań laboratoryjnych oraz EKG
- Ultrasonografia

Północna strona Chicago
6157 WEST BELMONT
CHICAGO
Tel.: 745-8434

Południowa strona Chicago
4146 S. ARCHER
CHICAGO
Tel.: 523-3650

Specjalista chorób dziecięcych

DR. MAŁGORZATA SIERANTOWICZ

Zawiadamia o prowadzeniu praktyki lekarskiej pod adresami:
5511 W. DIVERSEY AVE. 6157 S. KEDZIE AVE.
Tel. 237-0099 Tel. 237-0099

Tel. 918-0989 czynny całą dobę

Biuro na Diversey:

Pondz. 11:00 do 2:00
Wtorek 3:30 do 7:00
Środa 11:00 do 2:00
Czwartek 3:30 do 7:00
Piątek 11:00 do 2:00

Biuro na Kedzie:

Pondz. 3:30 do 7:00
Wtorek 11:00 do 2:00
Środa 3:30 do 4:00
Sobota 11:00 do 2:00

Mówiący Po Polsku

LEKARZ OGÓLNY

MAREK SOBÓR

zawiadamia o prowadzeniu praktyki pod adresem:

3933 N. Cicero Ave.

Tel.: 736-6125

Rentgen, EKG i laboratorium na miejscu

KRYSTYNA SZYMIK, M.D.

SPECJALISTA CHOROÓB DZIECIĘCYCH

FULLERTON MEDICAL CENTER

5720 W. Fullerton Ave. Chicago, IL 60639

Tel.: 622-2400

Jeffrey H. Duchon, D.P.M.

Lekarz-Chirurg, Stopa i kostka

Zabiegi chirurgiczne promieniami lasera

Specjalność: Zgrubienia na stopach, wykrzywione duże palce, wrosnięte paznokcie, kontuzje sportowe, zniekształcenia wskutek cukrzycy i artretyzmu, narośla i odciski oraz inne schorzenia stóp.

Kompletne leczenie stóp dla dzieci, osób dorosłych, atletów i starszych wiekiem.

Bezpłatne wstępne badanie, ale laboratorium, rentgen i leczenie nie jest włączone. Możliwość wizyty wieczorem i w sobotę za umówieniem. Przyjmujemy większość ubezpieczeń medycznych.

Telefon: 489-4441

1002 N. Western Ave.

Chicago, IL 60622

MÓWIMY PO POLSKU

AMERICAN WOMENS MEDICAL CENTER

**SPECJALISTYCZNE CENTRUM
LEKARSKIE DLA KOBIET**

Doświadczony Specjalista

GINEKOLOG

oraz Asystentki MÓWIĄ PO POLSKU

• ZABIEGI GINEKOLOGICZNE

• PRÓBY CIĄŻOWE

• TROSKLIWA OPIEKĄ

• Operacyjna metoda zapobiegania ciąży na stałe

2744 N. WESTERN AVE., CHICAGO

2474 DEMPSTER, DES PLAINES

772-7726

Od poniedziałku do soboty 8 rano - 5 po poł.

**SPECJALNOŚCIĄ KLINIKI DOKTORA WILKA SĄ
USZKODZENIA UNERWIENIA,
MIĘŚNI I STAWÓW,
BÓLE W PLECACH I KOŃCZYNACH,
BÓLE GŁOWY I CHOROBY
NA TLE NERWOWYM.**

DR. CHESTER WILK jest autorem, wykładowcą i praktykującym lekarzem-chiropraktykiem od 30 lat. Biura jego mieszczą się w północno-zachodniej części Chicago. 5130 W. Belmont Ave. oraz drugie biuro w Park Ridge, IL. Wizytę można sobie u niego zamówić, telefonując 725-4878. Dr. Wilk mówi po polsku. Wybrany został "Chiropraktykiem Roku" na zjeździe krajowym w r. 1981. Napisał on książkę w języku polskim na temat leczenia sposobem chiropraktycznym zrozumięcia dla przeciętnego czytelnika.

Zabiegi Chiropraktyczne Sprawiają,
Ze Twoje Ciało Funkcjonuje Lepiej

Niestety ważna jest strukturalna dokładność naszego ciała, która wpływa na odpowiednie funkcjonowanie naszego organizmu — jest to medycznie udowodniony fakt. Jeśli strukturalna budowa zostanie w jakiś sposób naruszona, to przeszkadza to w naturalnym funkcjonowaniu naszego ciała. Wskutek tego zostaje obniżona odporność.

Organizm staje się bardziej podatny na choroby i dolegliwości takie jak bóle głowy, niestrawność, schorzenia trawienno-jelitowe, mięśniokostne, problemy oddechowe i t.p.

Unierwienie wywołujące się ze stosu pacierzowego odgrywa zasadniczą rolę w funkcjonowaniu naszego organizmu, podobnie jak system zapłonowy w samochodzie. Pacjenci, którzy w równych odstępach czasu chodzą na zabiegi chiropraktyczne, pomagają systemowi nerwowemu w lepszym funkcjonowaniu, przez to samo są fizycznie znacznie zdrowsi. Jeśli chcesz poprawić stan swego zdrowia, wstęp do swego chiropraktora.

Sinus problems?

Headaches?

Hay fever?

Nasal obstruction?

ALLERGY/SINUS
CENTER

OFFERING COMPLETE
DIAGNOSTIC SERVICES, including

- ALLERGY SKIN TESTING
- RAST ALLERGY BLOOD TESTING
- FIBEROPTIC EXAMINATION OF NOSE & SINUS

ALSO COMPLETE ALLERGY/SINUS
TREATMENT

BOARD CERTIFIED, OTORHINOLARYNGOLOGIST
AND HEAD & NECK SURGEON

CALL US TODAY
275-5550

**GARY G. WIESMAN,
M.D., F.A.C.S.**

1431 N. WESTERN AVE.
SUITE 207
CHICAGO, IL 60622

1945 W. WILSON AVE.
3RD FLOOR
CHICAGO, IL 60640

Lekarz Mówiący Po Polsku

MARIA U. STAISZ M.D.

Specjalista Chorób Dziecięcych

5511 W. Diversey Ave. Chicago

Tel. 622-2900

989-8684 — 24 godz. obsługa telefoniczna.

ZAWIADOMIENIE

Zbliżają się Święta Bożego Narodzenia. Tradycyjnym zwyczajem świąteczny numer *Dziennika Związkowego* ukaże się w piątek, 22 grudnia br.

Bogate wydanie świąteczne daje wszystkim możliwość złożenia życzeń całej Polsce.

W sprawie życzeń świątecznych prosimy o kontakt telefoniczny na nr. 286-0141 lub pisemne nadsyłanie ogłoszeń na adres:

Dziennik Związkowy
6100 N. Cicero Ave.
Chicago, IL 60646

nie później jak do piątku, dnia 8 grudnia br.

Ogłoszenia nadesłane po tej dacie nie będą mogły ukazać się w Specjalnym Wydaniu Świątecznym.

Dziennik Związkowy
Dział Ogłoszeń

**Czy Chciałbyś Pozbyć Sie
Zbędnej Wagi?**

Tak?

Jeśli wydałeś już setki dolarów i masz już dość lekarzy, którzy na próżno zapewnijają Ci, że tym razem na pewno się uda

ZADZWOŃ 282-5735
MAMY COŚ DLA CIEBIE!!

**AMPOL GROUP
Przychodnia Lekarska**

- Ultrasonografia (prześwietlenia)
- Komputerowe badania serca (EKG)
- Elektroterapia (masaże)
- Schorzenia i chirurgia stóp
- Leczenie hemoroidów
- Bezoperacyjne usuwanie żylaków
- Badania czynności układu oddechowego
- Odwykowe leczenie palenia papierosów
- Leczenie zależności alkoholowej
- Leczenie chorób gardła i uszu
- Orzeczenia powypadkowe
- Specjalny program odchudzający
- Darmowe mierzenie ciśnienia i wagi
- Badania szkolne i szczepienia

Honorujemy Ubezpieczenia
Czynne 7 dni w tygodniu

2891 N. MILWAUKEE
(boczne wejście)

Tel. 384-4463

Popierajcie tych,
którzy ogłaszają się
w Dzien. Związkowym

CHORA STOPA

ZDROWA STOPA

PRAKTYKA OGRANICZONA DO CHIRURGII I LECZENIA STÓP

DR. SEVERKO HRYWNAK

SIX CORNERS FOOT AND ANKLE MEDICAL CENTER

4952 W. IRVING PARK ROAD

685-8400

24-GODZINNY "ANSWERING SERVICE"

NASTĘPUJĄCE SCHORZENIA SĄ LECZONE W NASZEJ PRZYCHODNI:

- Zgrubienia na stopach
- Żółte, grube paznokcie
- Wykrzywione duże palce
- Zniekształcenia stóp u dzieci

- Odciski na palcach
- Wrosnięte paznokcie
- Bolesne pięty

- Stan artretyczny stóp
- Uszkodzenia stóp przy ćwiczeniach sportowych

MÓWIMY PO POLSKU

PRZYJĘCIA TYLKO ZA UMÓWIENIEM

Mówiący po polsku lekarz

MICHAŁ Z. ADAMCZYK, M.D.

Specjalista chirurg

prowdzi praktykę pod adresami:

6121 N. Elston (róg Milwaukee) • 4442 S. Archer

Chirurgia ogólna, choroby nowotworowe, chirurgia dziecięca, badania wzniernikowe (endoskopowe) przewodu pokarmowego, choroby naczyniowe, tarczycy i piersi

Tel.: 763-0015 (czynny całą dobę)

WALDEMAR TARASZKIEWICZ, M.D., F.A.A.F.P.

Lekarz specjalista

dyplomowany przez American Board of Family Practice zawiadamia o prowadzeniu praktyki lekarskiej pod adresami:

2990 N. MILWAUKEE AVE.

Chicago, IL 60618

Tel. 384-2990

Pon. i czw. 11-2; wt. i pt. 3-8; śr. 1-8; sob. 10-4

4811 N. MILWAUKEE AVE.

Jefferson Park Medical Bldg. Suite 130

Tel. 725-5550

Pon. i czw. 3-8; wt. i pt. 11-2

TEL. 384-2990

czynny całą dobę

Pelny zakres usług lekarskich, EKG, badania laboratoryjne oraz Rentgen na miejscu.

Zaczął się okres przeziębień!

Frank M. Phillips MD.

przyjmuje w

**The Martha Washington
Healthcare Center**

3549 W. Irving Park Rd.

Szczepienia przeciwko przeziębieniu 50% zniżki w listopadzie i grudniu

Dzwoń: 478-3130 po zamówienie wizyty

MARIA A. WOJNARSKA, M.D.

Specjalista Chorób Wewnętrznych

Choroby serca, nerek, przewodu pokarmowego, stawów, układu nerwowego, nadciśnienie, badania ginekologiczne, choroby zakaźne, nagłe przypadki wymagające leczenia szpitalnego.

EDGEWATER HOSPITAL PROFESSIONAL BUILDING

5720 N. Ashland Ave., Suite C-31

Chicago, IL 60660

Office: 878-6200. Answering service: 508-4601

Bezpłatny parking obok szpitala

Specjalistyczny ośrodek opieki

Leczenie alergii i astmy

Zaznacz Twoje lub dziecka dolegliwości:

☐ Zatkany nos	☐ Trudności z oddychaniem
☐ kaszel, kichanie	☐ łzawienie i swędzenie oczu
☐ zapalenie oskrzeli	☐ bóle brzucha, biegunka
☐ bóle gardła, uszu	☐ swędzenie skóry
☐ bóle głowy, zatok	☐ wypryski, wykwity skórne.

Anna Szpindor, M.D.

SPECJALISTA — ALERGOLOG — BOARD CERTIFIED

1443 W. SCHAUMBURG RD. # 201

SCHAUMBURG, IL.

1000 Lake Str. Oak Park

848-3393

**BEZPŁATNE BADANIE NA CHOLESTEROL
BADANIA LEKARSKIE ZA TYLKO \$20**

Doktor Ludmilla Pyter oferuje BEZPŁATNIE

badanie na cholesterol w swoim biurze, pnr

2716 N. CENTRAL AVE.,

W SOBOTĘ, 18 LISTOPADA, 10 A.M. do 3 P.M.

Dr. Pyter oferuje także nowym pacjentom badanie lekarskie za tylko

\$20 — to jest o 50% poniżej normalnej stawki.

Przyjdźcie w sobotę, 18 listopada na otwarcie nowego biura

DR. LUDMILLA PYTER, albo telefonujcie po umówienie się

w godzinach urzędowych w tygodniu na numer:

770-3294

DR. LUDMILA PYTER

2716 N. CENTRAL AVE.

Tel. 622-0707

ŁYSINA LUB ZDROWE WŁOSY

Jeśli zauważysz, że włosy Twoje są rzadsze z dnia na dzień, to znak, że grozi Ci łysina. Nadszedł więc czas, żeby zacząć działać!

Tylko specjalista w tej dziedzinie potrafi powiedzieć, czy nastąpi KOMPLETNA utrata włosów. Po przeprowadzeniu badania, otrzymasz natychmiast odpowiedź, czy jest jeszcze nadzieja na powstrzymanie procesu łysienia, czy też jest już za późno i nie nie uratuje Twoich włosów.

Nichols Method (metoda przez nas stosowana) nie jest magią. Nie potrafimy spowodować odrostu włosów na kompletnie łysej głowie. Jeśli ktoś jest zupełnie łysy, to nie ma na to już rady. Ale jeśli Twoje włosy rzadną i dokuczają Ci łupież, wypadające włosy, swędząca skóra głowy, większa ilość włosów pozostających na grzebieniu, to zachęcamy—nie zwlekaj, zacznij działać jeszcze dziś!

Pamiętaj—wybór między zdrowymi włosami a kompletną łysiną należy do Ciebie. Nichols Method jest wynikiem tysięcy godzin studiów i prac badawczych oraz wykorzystaniem najnowszych technik odkrytych przez naukę. Być może, że metoda ta okaże się w Twoim przypadku skuteczna.

KLINIKA POWSTRZYMYWANIA PROCESU ŁYSIENIA

Pokój 444
4013 N. Milwaukee Ave.
282-6191

(Dla kobiet i mężczyzn)

Prosimy zamawiać wizyty telefonicznie
Pon., Czw. i Pt. 3:30 do 8 wiecz.
Sob. 10 do 2 po poł.
KLINIKA ISTNIEJE OD 1959 roku

Nowy klub poselski

(RWE) — Roman Bartoszcze, poseł na sejm z listy Komitetu Obywatelskiego, członek prezydium Tymczasowej Krajowej Rady Rolników Solidarność wraz z kilkoma innymi posłami 29 września poinformował izbę poselską o utworzeniu nowego klubu pod nazwą Polskiego Stronnictwa Ludowego.

Akces do tego klubu złożyło ośmiu posłów. A więc o ośmiu posłów mniej liczy obecnie Obywatelski Klub Parlamentarny. W polskim parlamencie pojawiła się nowa siła. Siła ta to nie ośmiu posłów, lecz rzesze ludzi z utęsknieniem od lat oczekujących na oficjalne reaktywowanie Polskiego Stronnictwa Ludowego.

Wszyscy którzy z uwagą śledzili bieg wydarzeń zachodzących na wsi, wiedzą, że polityczna mapa na tym terenie nie jest wcale taka jednoznaczna. Obfituje ona w różnobarwne plamy, które świadczą o trwałej, niełatwej wcale dyskusji nad przyszłością ruchu ludowego w Polsce.

Wprawdzie z pierwszych trzech pojedynczych inicjatyw: Józefa Teligi, Henryka Baka i grupy wilanowskiej już ukształtował się jeden organizm, ale wciąż przecież trwają zabiegi aparatu Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego by w jakiś sposób wskoczyć do odjeżdżającego pociągu i zdążyć na czas na jeden z

zapowiedzianych już kongresów nowego Polskiego Stronnictwa Ludowego. Świeżo w pamięci pozostaje też apel przewodniczącego Tymczasowej Krajowej Rady Rolników Solidarność wicemarszałka senatu Józefa Ślisza o zakładanie kół pod nazwą Polskiego Stronnictwa Ludowego Solidarność.

Tak narysowany trójkąt na pewno nie ułatwia wyborów jakich muszą dokonać ludzie po wsiach i w gminach. Chociaż trójkąt ten ma bardzo wyraźne barwy w poszczególnych rogach.

Roman Bartoszcze od początku związany jest grupą wilanowską. Odczytany przez niego kilka dni temu komunikat wydany po posiedzeniu komisji episkopatu do spraw rolnictwa był już wyraźnym sygnałem, że teraz wypadki potoczą się szybko. A zatem utworzenie poselskiego klubu polskiego Stronnictwa Ludowego należy, zdaje się, uznać za krok dobrze przygotowany i całkowicie przemyślany.

Przypuszcza się również, że na ośmiu członkach się nie skończy. Zatem samo powołanie klubu już wkrótce trzeba będzie oceniać w kategoriach ważnych wydarzeń politycznych. Przy czym sam fakt, że nazwa Polskiego Stronnictwa Ludowego w formie klubu poselskiego, po przeszło czterdziestu latach nieistnienia znowu powraca w mury polskiego parlamentu, jest już faktem politycznym o dużym znaczeniu.

A. Świekowski

ALBANY

**Medical-Surgical
Center**

SPECJALISTYCZNA OPIEKA ZDROWOTNA DLA KOBIET ORAZ ZABIEGI GINEKOLOGICZNE

- BADANIE KRWI I MOCZU NA CIĄŻĘ
- PORADY CIĄŻOWE
- LOKALNE ZNIECZULENIE I NARKOZA
- ZABIEGI GINEKOLOGICZNE

SZTAB LEKARSKI SKŁADAJĄCY SIĘ Z GINEKOLOGÓW
Z WIELOLETNIĄ PRAKTYKĄ

Koszty zabiegów i badań pokrywane przez większość ubezpieczeń

MÓWIMY PO POLSKU.

OD PONIEDZIAŁKU DO SOBOTY: 8:00 RANO-4:00 PPL.
5086 N. ELSTON 725-0200

Mówimy po polsku

Dr. George Schrenzel
OPTYK

*Badania oczu *Szklka kontaktowe *Okulary

REALIZOWANIE RECEPT Z POLSKI

UBEZPIECZENIE HONOROWANE

Zniżki dla emerytów

Czynne codziennie od 10 do 5, oprócz środy

2918 N. Milwaukee Ave. Chicago IL. 60618. Tel.: 227-2329

NEW YORK - CHICAGO

Wiara i bioprądy czynią cuda uzdrawiając.

Miej nadzieję—zaufaj szkole

**Dr. JERZEGO
SOSNOWSKIEGO**
Dyplomowany
bioenergoterapeuta
MAGNA CUM LAUDE

“Światowej sławy bioterapeuta DR JERZY SOSNOWSKI, posiadający dar najsilniejszego biopola, niesie niezwykłą ulgę w wielu przewlekłych cierpieniach i mękach!”. Dr Sosnowski będzie przebywał w Chicago od 23 listopada do 26 listopada. W celu umówienia się prosimy dzwonić, telefon (312) 276-8926. Organizatorzy.

PRZYCHODNIA LEKARSKO — DENTYSTYCZNA

3029 N. PULASKI RD. (BARRY PLAZA)

Lekarze różnych specjalności.

Przychodnia wykonuje badania diagnostyczne: ultrasound, gastroscopia, kolonoskopia, EKG, ECHO, stress-test, badania czynności płuc, badania radiologiczne oraz wszelkie badania laboratoryjne.

Na miejscu przeprowadzamy zabiegi rehabilitacyjne.

Leczenie pacjentów po wypadkach samochodowych i w pracy. Przychodnia czynna: Poniedziałek od 2 po poł. do 8 wiecz., wtorek, czwartek i piątek od 12 w poł. do 8 wiecz., środa od 11 przed poł. do 9 wiecz., sobota od 11 przed poł. do 3 po poł., niedziela od 11 przed poł. do 2 po poł. Mówimy po polsku

Bezpłatny parking Tel: 725-6666

EUROPEAN OPTICAL ZAPRASZA!

PODCZAS WIZYTY U NASZEGO LEKARZA BĘDZIESZ MIAŁ

BEZPŁATNE BADANIE WZROKU

jeśli zamówisz kompletną parę okularów (oprawki i szkła) w czasie badania wzroku

1. Oferujemy bezpłatne badanie oczu na kataraktę i jaskrę.
2. Przy zakupie kompletnej pary okularów, (oprawki i szkła), druga oprawka DARMO jeśli kupisz szkła.
3. PRZY ZAKUPIE kolorowych soczewek kontaktowych po regularnej cenie, otrzymasz drugą parę jasnych soczewek DARMO!

- Duży wybór modnych oprawek znanych firm oraz okulary słoneczne
- Serwis zapewniający profesjonalni pracownicy.
- Wysokiej jakości materiały oraz wykonanie szkieł
- Realizujemy recepty z Polski

Oferta będzie aktualna do 11/15/89—Proszę dzwonić o umówienie!

Posiadamy laboratorium na miejscu! Zapewniamy zrobienie większości szkieł w tym samym dniu lub następnego dnia.

Oba zakłady są otwarte siedem dni w tygodniu:

pon. i czw. od 10 do 8; wt., śr. i ptk. od 10 do 5; sob. od 10 do 4; niedz. od 11 do 3.

EUROPEAN OPTICAL CO.

5518 W. Belmont Ave., Chicago, IL 60641

Tel. 286-0303

oraz

3288 N. Milwaukee Ave., Chicago, IL 60618

Tel. 202-8585

MÓWIMY PO POLSKU

BCH The Eye Center

Belmont Community Hospital

4058 West Melrose Chicago, IL 60641 (312) 736-7000

Ośrodek Okulistyczny przy Szpitalu Belmont Community oferuje wszystkie korzyści i zasoby w pełni wyposażonego, wyposażonego i akredytowanego szpitala. Wszystkie badania są przeprowadzane przez dyplomowanego oftalmologa.

Coroczne badania wzroku są zalecane dla każdego—nawet dzieci. Jeżeli jesteś w wieku powyżej 35 lat, powinieneś co dwa lata badać oczy na jaskrę. Jeżeli jesteś w wieku powyżej 55 lat, raz do roku powinieneś mieć zbadane oczy na kataraktę.

Regularne Badania wzroku w Każdą Środę i Piątek Po Południu

DARMO Badania. Na Jaskrę/Kataraktę w Pierwszy i Trzeci Piątek—każdego miesiąca.

Za Umówieniem

736-7000

Ext. 395

**Czy wolałbyś oglądać widoki...
lub tańczyć?**

Chodzenie może stać się trudnością z powodu takich problemów jak: zaburzenia krążeniowe, artretyzm i cukrzyca.

Trzy proste sposoby mogą utrzymać Twoje stopy w dobrym stanie:

- dbaj aby były czyste i suche
- noś dobrze dopasowane obuwie
- regularnie z nich korzystaj—chodź zamiast jeździć, tańcz zamiast siedzieć

Za Umówieniem

736-7000 Ext. 395

DARMO Badania Stóp
W Każdą Poniedziałek Wieczorem—
We Wtorki i Środy

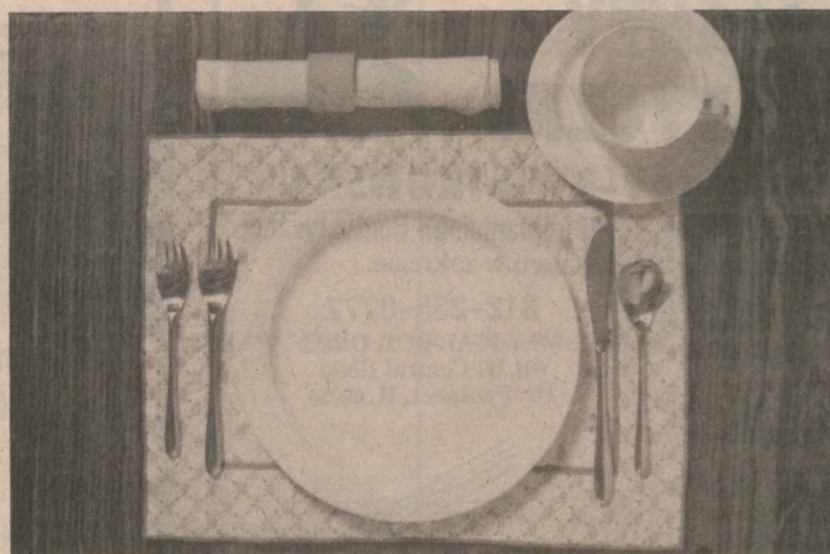

Podiatry Center

Belmont Community Hospital

4058 West Melrose Chicago, IL 60641 (312) 736-7000

Nasze specjalne menu dla chorych na cukrzycę może zrobić zasadniczą różnicę.

W Belmont Community Hospital rozumiemy specjalne potrzeby ludzi chorych na cukrzycę.

Bez względu na to czy masz cukrzycę od dłuższego czasu, czy od niedawna, możemy cię wiele nauczyć o najnowszych postęпах medycyny i sposobach leczenia tej choroby. Ponieważ im więcej będziesz wiedział o cukrzycy, tym skuteczniej będziesz mógł kontrolować jej przebieg.

Dwudniowy Program Kontrolowania Cukrzycy w Belmont Community Hospital oferuje klasy edukacyjne dla dochodzących pacjentów i ich rodzin. Nasz sztab specjalistów składa się z pielęgniarek, dietetyków, farmaceutów i terapeutów przygotowanych do udzielenia ci pomocy. Program obejmuje dietę, lekarstwa oraz kontrolowanie poziomu cukru we krwi, wstrzykiwanie insuliny, ćwiczenia fizyczne, problemy emocjonalne i seksualne.

W Belmont Community Hospital dbamy o twoje dobre samopoczucie.

Dwudniowy Program Kontrolowania Cukrzycy
Piątek, Sobota
10-go i 11-go Listopada

Po bliższe informacje lub zapisanie się na klasy, dzwoń na nr.: 736-7000, ext. 395
od poniedziałku do piątku 9:00 rano-3:00 po poł.

BEZPŁATNE Badania Na Cukrzycę

W Każdą Środę Listopada

Godziny: 9:00 rano — 12:00 ppl.

1:00-4:00 ppl., 6:00-8:00 wiecz.

Tylko za umówieniem;

wymagany specjalny posiłek.

736-7000, ext. 508

Diabetes Center

Belmont Community Hospital

4058 West Melrose Chicago, IL 60641 (312) 736-7000

Zamów wizytę u właściwego lekarza...

DIRECT DOCTORS^{SM}

Serwis Skierowań Do Lekarzy 736-8623

Mówiąca po polsku lekarz - dentysta
LUDMIŁA FRASZCZYŃSKA, DDS
*Absolwentka Wydziału Stomatologii
 Akademii Medycznej w Łodzi
 i Uniwersytetu Loyola*
prowadzi gabinet dentystyczny
 pod adresem:
5305 W. DIVERSEY AVE.
Tel.: 622-1222 (czynny całą dobę)

Przyjęcia pacjentów codziennie, również w godzinach wieczornych.
 Wcześniej telefoniczne umówienie wskazane.
 ZNIŻKI DLA EMERYTÓW
 HONORUJEMY UBEZPIECZENIA

DENTAL CARE CENTER

3305 N. CENTRAL AVE. PRZY BELMONT

Tel. 282-9888
 TELEFON CZYNNY
 24 GODZINY

DR. GAJED

DR. BRACHMAŃSKI

GWARANTUJEMY KOMPLETNĄ
 WYSOKIEJ JAKOŚCI

OPIEKĘ DENTYSTYCZNĄ

PO PRZYSTĘPNYCH CENACH

HONORUJEMY UBEZPIECZENIA

GABINET OTWARTY WIECZORAMI i w SOBOTY

MÓWIMY PO POLSKU

BADANIE i KONSULTACJA BEZPŁATNE

DR. TERESA GRYGO

Mówiąca po polsku lekarz-dentysta

1600 W. Dempster, Pokój 106

Park Ridge, IL 60068

Tel.: 298-4020

(naprzeciw szpitala Luthéran General)

— wykonuje wszystkie zabiegi dentystyczne dla dorosłych i dzieci
 — Dla wygody pacjentów gabinet jest otwarty codziennie wieczorami i w soboty

KRUPPA DENTAL CENTER & LABORATORIUM

2918 N. MILWAUKEE

Tel. 227-0621

Mówiący po polsku dentysta
D.K. JONES, D.D.S.

Absolwent Loyola University
 wykonuje wszystkie zabiegi dentystyczne
**PROSTOWANIE ZĘBÓW
 I KORYGOWANIE ZGRYZU**

Nowoczesne i bezbolesne metody leczenia jak:

- Leczenie kanałowe
- Leczenie dziąseł
- Laminaty porcelanowe i "bonding"
- Koronki i mostki porcelanowe
- Protezy, uszczelnianie protez na poczekaniu
- Dentystyka kosmetyczna

Badanie i konsultacja bezpłatna
LABORATORIUM NA MIEJSCU

PRZYSTĘPNE CENY

We accept Public Aid

PRZED

PO

Masz Problemy z Wypadającymi
 Sztucznymi Zębami?

ROZWIĄZANIEM SĄ DZIŚ:

IMPLANTY

DENTYSTYCZNE

DR. HALINA KAY-KWIATKOWSKA

Członek Amerykańskiej Akademii Implantologii Dentystycznej
 z 20-letnim doświadczeniem w zakresie:

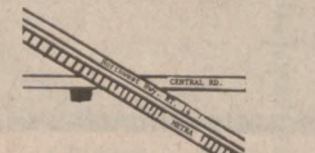
- Umocowywania na stałe luźnych wypadających protez za pomocą implantów dentystycznych
- Wymiany zębów wymiennych na zęby stałe nie wymiennych lub wstawiania ich za pomocą implantów dentystycznych
- Uzupełniania brakujących zębów na stałe.

312-255-0777

MEDICAL BUILDING

601 W. Central Road

Mt. Prospect, IL 60056

Dr Halina Kay-Kwiatkowska

Słynne Zioła Ks. Franciszka Na Przeziębienie i Kaszel

Na kapryśny okres zimowy polecamy Mieszankę Ziołową No. 5 jako świetny środek na różnego rodzaju przeziębienia, zapalenie oskrzeli, astmę itd. Mieszanka ta, przez specjalnie naukowo zestawione zioła, jest rzeczywiście niezrównana w swej dobroci i skuteczności, gdyż szybko uśmierza kaszel, ból w piersiach, znakomicie ułatwia odrzucanie flegmy, obniża gorączkę, wzbudza apetyt i przyczynia się do uodpornienia przeciw nowym przeziębieniom.

Mieszanka No. 5 jest doskonała dla dorosłych, ale stokrotnie jeszcze lepsza dla dzieci, że względu na swe wartości wzmacniające i pobudzające organizm do aktywniejszego działania i odporności.

Duża paczka z tekstem po polsku i angielskim kosztuje wraz z przesyłką, \$5.98.

Po wszelkie informacje dzwońcie: HE4-2766 lub piszcie: FATHER FRANCIS HERBS, 6951 So. Maplewood Ave., Chicago, IL. 60629.

JAN GULAK

Psycholog Kliniczny

Dydaktyk Akademii Medycznej w Warszawie.

z wieloletnią praktyką naukową pomaga w rozpoznawaniu i leczeniu niektórych chorób psychosomatycznych (ból głowy, nerwobóle, schorzenia układu pokarmowego i krążeniowego, nerwice i nowotwory).

Przyjmuje w Polskim Centrum Medycznym.

Tel.: (312) 278-6050

CZY BYLIŚCIE KIEDYŚ ZRANIENI?

... W PRACY? ... W WYPADKU SAMOCHODOWYM?
 ... MACIE BÓLE PLECÓW? ... ZRANIENIE W SPORTACH?

Dr. Roman Czaplicki

Lekarz

Chiropraktor

Przyjdźcie do nas w celu zbadania przyczyn, które powodują te objawy i ustalenia, w jaki sposób chiropraktor może przyjąć Wam z pomocą.

Akceptujemy Wpłaty Ubezpieczeń

28 Lat Praktyki

Stosujemy elektro-akupunkturę przy leczeniu zapalenia korzonków, bólów artretycznych, dyskopatii i innych chronicznych i ostrych bólów.

DIVERSEY — LONG MEDICAL CENTER

5356 W. Diversey Ave., Chicago, IL. 60639

Tel.: (312) 282-2666

Nowoczesna Polska Klinika Dentystyczna

ROSCOE DENTAL CLINIC

5520 W. BELMONT AVE. TEL. 725-2697

Oferuje Pełny Zakres Wysokiej Jakości Usług Dentystycznych

NAJNIŻSZE CENY W CHICAGO!!!

PRZYJDŹ—PORÓWNAJ!

Dla wygody naszych pacjentów mamy dwóch mówiących po polsku dentystów:

MALGORZATA WŁODKOWSKA-LEHNERT, D.D.S.

ROMAN MARSZALEK, D.D.S.

absolwenci akademii medycznych w Polsce i Loyola University Dental School.

Laboratorium i klinika otwarte codziennie od 9-9, w soboty od 9-5. Honorujemy ubezpieczenia oraz karty kredytowe Visa i Mastercard.

Bezpłatny parking z tyłu budynku

DENTYSTKA POLSKIEGO POCHODZENIA

DR. ANNA M. PELAK

- Troskliwa dentystyka dla dzieci i całej rodziny
- Leczenie krwawiących dziąseł
- Kuruje bóle głowy wynikające z nieprawidłowego układu zębów

Wszelkie inne

zabiegi dentystyczne

Przyjęcia także w godzinach
 wieczornych i w soboty

Obsługa mówi po polsku!

Ubezpieczenia O.K.

PROFESSIONAL BUILDING

7100 W. HIGGINS AVE

TEL. 775-3333

Blisko skrzyżowania Harlem i Higgins — Łatwy dojazd kolejką lub autostradą Kennedy w stronę O'Hare

Zadzwoń i umów się: 283-0012

MÓWIMY PO POLSKU

CORONA DENTAL CENTER

C. MICHALIK, DDS

Oferuje wszystkie usługi dentystyczne dla dorosłych i dzieci.
 Specjalne zniżki dla emerytów i rencistów.

4425 S. Archer Ave.

Dentysta Dr. John Micek

Dzieci szkolne

• Przegląd,

czyszczenie i fluoryzacja

\$10

3033 N. Milwaukee

486-8889

1 piętro

DENTYSTA

DR. ANNA BEREZEKA

2320 W. Peterson

(Blisko Western)

Tel.: 561-1750

Z TYM KUPONEM

Badania i Prześwietlenie

\$100

Reg. Cena \$40.00

Kupon ważny do 8 grudnia 1989 r.

Lekarz dentysta

Marlena Dąbrowska, DDS

*Absolwentka Akademii Medycznej Wydziału Stomatologii
 w Warszawie i Uniwersytetu Loyola*
przyjmuje pacjentów

5434 W. Fullerton Ave.

Tel.: 237-5040

Godziny: Wt., Śr., Czw., Pt., 10 rano do 8 wiecz., Sob. 9 rano do 6 wiecz.

DR. HENRY KOTLINSKI LEKARZ DENTYSTA

Pełny zakres usług i zabiegów dentystycznych:

- Korony, mostki i protezy
- Kosmetyczny "bonding"

6900 WEST BELMONT AVE.

Dla umówienie wizyty proszę telefonować:

736-5525

Telefon czynny 24 godziny — Mówimy po polsku

Specjalna zniżka dla emerytów

MÓWIĄCA PO POLSKU LEKARZ-DENTYSTA

MARTA LEMERY, DDS

i **RICHARD NOSAL, DDS**

WYKONUJĄ BEZBOLEŚNIE USŁUGI DENTYSTYCZNE
 DLA DOROSŁYCH I DZIECI:

- Ultrasoniczne czyszczenie zębów
- Leczenie kanałowe
- Usuwanie zębów
- Bonding, laminaty porcelanowe
- Mostki, koronki oraz mostki bez szlifowania zębów
- Protezy, naprawa i uszczelnianie na poczekaniu

HONORUJEMY UBEZPIECZENIA

PRZYSTĘPNE CENY

Gabinet czynny 7 dni w tygodniu

3078 N. MILWAUKEE AVE.

TEL. 794-1594

MÓWIMY PO POLSKU

CHARLES F. LOCKHART, D.D.S.

4748 N. Milwaukee Ave.

Tel. 685-9339

15 lat doświadczenia w dentystyce

Wykonuje:

Usuwanie, plombowanie, czyszczenie, leczenie kanałów i dziąseł, protezy, korony, bonding, laminaty porcelanowe i implanty.

Udzielamy pomocy w nagłych przypadkach.

PRZEGLĄD I OCENA BEZPŁATNIE
 Z TYM OGŁOSZENIEM

Po godzinie 5-ej po południu dzwoni 848-9156
 pytaj o Dorotę

MÓWIĄCA PO POLSKU LEKARZ DENTYSTA

DR. LARISA M. MARKEWYCH

4444 S. ARCHER AVE.

CHICAGO, IL 60632

* 254-8600 *

ZADZWOŃ I UMÓW SIĘ

TEL. CZYNNY CAŁĄ DOBĘ

PEŁNY ZAKRES USŁUG DENTYSTYCZNYCH DLA CAŁEJ RODZINY

DR. TERESA D. MIGIELSKA

DENTAL CENTER

5512 W. Belmont Ave.

777-3388

**DELIKATNE
 I FACHOWE
 LECZENIE
 ZĘBÓW**

NOWOCZESNY GABINET — MIŁY PERSONEL

Honorujemy ubezpieczenia

ZAPRASZAMY

Mówiąca Po Polsku Lekarz-Dentysta

DR. MIŁA ZELENKOVICH

3208 N. MAJOR (Okolica Belmont-Central Ave.)

Wykonuje: Usuwanie • Plombowanie • Leczenie Kanałów

• Czyszczenie • Prześwietlenie • Protezy • Korony

Naprawy Protez na Poczekaniu Honorujemy Ubezpieczenia

Godziny Przyjęcia Pacjentów Po Umówieniu Się

Rano od Godz. 9-ej do 2-ej

Proszę Dzwonić na nr. 286-2855

i Prosić Estelle Gąsowski

Tel. do Biura

736-2772

Po Godz. 2-ej

DR. ELLA ZATULOVSKIY

Dr. Ella Zatulovskiy jest absolwentką Uniwersytetu Illinois. Praktykuje od 15 lat dentystykę ogólną. Poza tym poświęca dużo uwagi dentystyce zapobiegawczej. Jest doskonałą w dentystyce kosmetycznej. Mówi po polsku, ukraińsku i rosyjsku.

BEL-LAR DENTAL CENTER

5130 W. BELMONT

(naprzeciwko Jewel)

na zachód od biblioteki

286-0300

HONORUJEMY WSZYSTKIE

UBEZPIECZENIA

WSTĘPNA KONSULTACJA

BEZPŁATNIE

GWARANTUJEMY

TROSKLIWĄ,

WYSOKIEJ JAKOŚCI OPIEKĘ

DENTYSTYCZNĄ

DLA CAŁEJ RODZINY

DR. BRIAN HODACK

Dr. Brian Hodack jest absolwentem Uniwersytetu Loyola. Posiada duże doświadczenie w dentystyce ogólnej i sukcesy w dentystyce kosmetycznej. Obecnie studiuję ortodoncję i ma nadzieję wkrótce służyć w tej dziedzinie swoim pacjentom.

DENTAL IMPLANT CLINIC OF CHICAGO LTD.

LEKARZ - DENTYSTA

DR. JOLANTA ZAKRZEWSKA D.D.S.

Absolwentka Uniwersytetu Loyola

prowadzi najnowocześniejszą metodę uzupełniania

brakujących zębów, którą są implanty dentystyczne

Pacjenci cierpiący z powodu braku zębów,

mający problem w mówieniu, przeżywaniu

pokarmów, borykający się z protezami -

NIE ZWLEKAJCIE - odwiedźcie naszą klinikę.

Zdobycze i postęp współczesnej medycyny

pozwolą nam na rozwiązanie każdego pro-

blemu, a implanty dentystyczne będą pań-

stwu służyły i wyglądały jak naturalne zęby.

Z pięknym uśmiechem na twarzy powiecie protezom - good bye!

DENTAL IMPLANT CLINIC OF CHICAGO LTD.

2715 N. CENTRAL AVENUE,

CHICAGO, IL 60639

MILWAUKEE DENTAL CLINIC
WSZELKIE ZABIEGI DENTYSTYCZNE DLA CAŁEJ RODZINY!
 ☆ ☆ ☆
 WYKONUJEMY PROTEZY CAŁKOWITE, CZĘŚCIOWE I KORONY
 REPERUJEMY PROTEZY NA POCZEKANIU
 HONORUJEMY UBEZPIECZENIA
 ☆ ☆ ☆
I. BAHRANI, D.D.S.
S. ALBAREEDI, D.D.S., M.S.
ORTODONTA
 Tradycyjne i Niewidoczne Aparaty
 Do Prostowania Zębów (Braces).
 MÓWIMY PO POLSKU
Zadzwoń po umówienie
4254 N. MILWAUKEE Tel. 282-7906

PRZYCHODNIA DENTYSTYCZNA
BARRY PLAZA DENTAL CENTER
3029 N. Pulaski Rd. Tel. 725-6666
 W nowoczesnie wyposażonych gabinetach przyjmują pacjentów dentyści z długoletnim doświadczeniem
Troskliwa opieka dentystyczna dla dzieci i całej rodziny
 • Kosmetyczne pokrywanie zębów
 • Bezbolesne leczenie
 • Leczenie krwawiących dziąseł
 • Wszelkie zabiegi dentystyczne: implanty, mostki, protezy, koronki, leczenie kanałowe, usuwanie zębów, czyszczenie.
 • Naprawa i uszczelnienie protez na poczekaniu.
 Laboratorium dentystyczne na miejscu.
PRZYSTĘPNE CENY
 Honorujemy ubezpieczenia. Zapłata w dogodnych ratach.
BEZPŁATNA KONSULTACJA
 Przychodnia czynna 7 dni w tygodniu.
 Mówimy po polsku

LEKARZ — DENTYSTA
DR WANDA ROGALSKA
BEZBOLESNE LECZENIE
 KOMPLETNA OPIEKA DENTYSTYCZNA DLA DOROSŁYCH I DZIECI
 MÓWIMY PO POLSKU
4417 N. Central Ave.
 czynny 24 godz.
282-4020
NISKIE CENY
 GDZIE SĄ PANSKIE ZĘBY?

LEKARZ DENTYSTA
DR. WANDA J. SYGIEDA
 prowadzi praktykę w zakresie usług dentystycznych dla całej rodziny.
 Reperacja protez na poczekaniu. Honorujemy ubezpieczenia.
 4954 W. Irving Park Rd. Tel.: 286-7900
 Answering Service — 24 godziny

Dzień dobry Państwu,
 Dzisiejszą pogadankę nadaję z Wiednia, gdzie się znalazłem. Jeszcze chyba parę tygodni będę w zachodniej Europie, gdzie dzieją się rzeczy niezwykle. Stara Europa ruszyła z kopyta po dziesięcioleciach stagnacji geopolitycznych podziałów. Nagle nastąpiły zmiany tak szybkie, że aż nadążyć za nimi trudno. Po prostu niewyobrażalne — jeszcze szybsze niż zmiany w Polsce

Pamiętam, że długi czas mówiono, iż sytuację przejściową mają tendencje do trwania. Na przykład mur berliński wydawał się absurdem, tymczasem przetrwał od 61 roku, a więc 28 lat. Tak samo wydawało nam się, że ludzie z NRD, z Niemiec Wschodnich pogodzili się ze swoim losem, nawet jako się ustabilizowali, nabrali patriotyzmu energicznego. Tymczasem nagle okazało się, że to wszystko były złudy, że to wszystko pękło, nastąpił bunt błyskawiczny. Tak się te wszystkie przemiany zaczęły. Te przemiany to w gruncie rzeczy jest dezawuowanie, odrabianie porządku jałtańskiego, który trwał w Europie 45 lat.

Rozruchy najróżniejsze były w wielu krajach. Pamiętam w Berlinie w 53 roku, kiedy sowiety stłumili krwawo rozruchy robotnicze. Potem przyszły Węgry 56 — tragiczne jak pamiętamy, Czechosłowacja 68, kiedy nastąpiła interwencja krajów komunistycznych, niestety z udziałem gomułkowskiej Polski. Te wszystkie przemiany dokonywały się jednak w Polsce kompromisowo. W 56 roku Gomułka jakoś sytuację zakłajstrował. Potem przyszły krwawe rozruchy 70 i 76 roku i wreszcie "Solidarność" w 80 roku, która stała się właściwie sygnałem dla wszystkich krajów komunistycznych.

Nastąpił stan wojenny, ale nie długo trwał, bo przyszły zmiany w Rosji. W połowie lat 80-tych pojawił się Gorbaczow. Długo czas nie wierzone w jego szczerość, w pierestrojkę, ale stopniowo strach zaczął ustępować. Nastąpiły przemiany — początkowo odgórne. Rosjanie wycofali się z Afganistanu, to było niewątpliwie. Dopuszcili do różnych ruchów niepodległościowych w krajach bałtyckich, w republikach południowych i wreszcie przyszły: Polska i Węgry, które dokonały zasadniczych przemian politycznych.

No, a teraz NRD, najpierw masowym odpływem ludności, a potem rewolucyjnie, przemienia

Kisiel Prosto z Warszawy

Stefan Kisielewski

swój ustrój i jest to sygnał do zjednoczenia Niemiec.

Podział Niemiec był symbolem podziału Europy i porządku jałtańskiego — tymczasem najwyraźniej (mimo obawy Zachodu, zrozumiałej!) idzie do zjednoczenia Niemiec.

A więc: czy to jest koniec impetu stalinowskiego, czy też — jak chcą niektórzy pesymiści — przykry manewr rosyjski, żeby wkraść się w zaufanie Zachodu, żeby przedostać się na Zachód itd.

Ja mam swoją koncepcję. Ja myślę, że jakaś grupa ludzi wtajemniczonych w najnowsze wynalazki i w najnowszą technikę uzbrojenia, zrozumiała i stwierdziła, że nie może być wygranej wojny, że nie opłaca się pakować pieniędzy w zbrojenia, bo nikt tego nie wygra, a już na pewno nie Rosja. A Rosja — zbrojąc się — popadała w nędzę i trzeba było to zmienić. Gorbaczow postanowił to zmienić — oczywiście wymknęło mu się to z ręki i poleciało samo naprzód.

Czy podział Europy się utrzyma i w jakiej formie? Ja myślę, że jeszcze przez pewien czas się utrzyma. Ale będzie ewoluował. Zmiany ustrojowe w krajach komunistycznych są nieuniknione, musi to przyjść i w Czechosłowacji i w Bułgarii. Nie mówię o Rumunii czy Albanii, bo są to inne sprawy.

Ale ciekawa rzecz, że pierestrojka nie jest popularna w Rosji. Jest popularna wśród inteligencji, wśród dziennikarzy, polityków, profesorów — natomiast lud widzi mądrze, wi-

dzi, że się sytuacja nie poprawia, bo się reform, bo nie wie co one przyniosą. Tak, że jest to sytuacja dwuznaczna po trochu. Bo z drugiej strony Zachód również boi się o swój dobrobyt, przyzwyczaił się przez dziesięciolecia do spokoju geopolitycznego i ostrzega uchodźców, żeby zostali u siebie i robili reformy, bo Zachód to nie jest raj, to nie jest nieograniczony kapitał itd.

Alle Zachód musi się też jakoś ruszyć i jakąś koncepcję nową wymyślić.

Wróćmy jednak do Polski. Sytuacja naszego kraju jest bardzo specyficzna, bo przecież tzw. Polska Ludowa jest tworem Jałty. Przeniesiono ludność kilkaset kilometrów na zachód, na ziemie, które przez wiele wieków polskie nie były, a utraciliśmy takie gniazda polskiej kultury, polskiej duchowości jak Lwów i Wilno, i tego wszystkiego się nie da odrobić. A sytuacja naszych granic zachodnich poniekąd się zaostriżyła w związku z wizytą Kohla, z ciągłym mówieniem o mniejszości narodowej.

Oczywiście Kohl zapewnia o stabilności naszych granic, ale geopolityka po trochu zaczyna się chwiać. Na szczęście w Polsce paradoskalna koalicja opozycji z partią, czy z resztkami partii, wykazuje tu jednomyślność: w tych granicach musimy zostać, niezależnie od wszelkich przemian jest to nasz punkt widzenia.

Pokrywkę dla tej dziwnej koalicji solidarnościowo-komunistycznej daje gen. Jaruzelski, który coraz bardziej akcentuje swoją neutralność czy niezależność. Kto wie czy

nie wystąpi z partii, żeby się okazać prezydentem narodowym. Wszystko jest możliwe. Jest Wałęsa, który jest postacią charyzmatyczną — myślę, że Jaruzelski na drugim biegunie też chciałby taką rolę ogólnonarodową odgrywać. Geopolitycznie wszyscy są zgodni. A co z ustrojem?

Zawsze odróżniałem swobody polityczne od gospodarczych, bo te rzeczy nie zawsze idą w parze, a często nie idą w parze. I tu jest mój stały konik, stały punkt zainteresowania. Jak po 45 latach kolektywistycznej, biurokratycznej gospodarki przerobić naród urzędników na naród producentów. Pętają się jeszcze resztki socjalizmu opiekuńczego czy socjaldemokratyzmu: pan Kuroń czy pan Lipski, którzy wzywają do opiekuństwa, ale opiekuństwo bez pieniędzy to jest iluzja. Myślę, że musi w Polsce przyjść okres jakiegoś radykalnego, drapieżnego, konkurencyjnego kapitalizmu, że nie będzie to okres idylliczny. Oczywiście nie dokona się to bez kapitału zagranicznego. Jak słyszę tutaj na Zachodzie coraz większe są obietnice różnych pożyczek, bonifikat, handlu zagranicznego itd.

No więc jak zawsze przewiduję okres burzy i wrzenia, ale przede wszystkim w gospodarce, w produkcji, bo w polityce osiągnęliśmy już bardzo dużo. Czekam na ten okres burzy i wrzenia — jak wrócę do kraju będę mógł Państwu więcej opowiedzieć, bo zmiany pędzą po prostu z kopyta. Dziękuję (eb)

★
 Jest to kolejny z serii cotygodniowych felietonów radiowych Stefana Kisielewskiego "Kisiela", nadawanych ze stacji WPNA (1490 AM) w programie "Na serio" (w godz. 9-11 wieczorem).

"Dziennik Związkowy" posiada wyłączne prawo ich publikowania.

Dopomóżmy "Solidarności" BĄDŹMY HOJNI!
 Czy złożyłeś już swój datek? Jeśli nie, to zrób to jak najszybciej! W kraju czekają na naszą pomoc. Jeśli nie my, to kto pomoże?
 Datki należy przysyłać do krajowego biura K.P.A. na adres:
 1200 North Ashland Ave.
 Chicago, IL 60622

Na imieniny lub urodziny miłym upominkiem będzie prenumerata "Dziennika Związkowego"

DR. YANOS HERB — MED
 Otwarte codziennie 11-8; niedziela 10-3.
 Bezpłatne porady i mierzenie ciśnienia krwi. Informacje o bezpłatnym leczeniu szpitalnym, specjalistycznym i badaniu cholesterolu. Wysyłka — Sprzedaż lekarstw jak: przeciwrakowe, łysieniu, bielactwo, trądzik różowaty, rozpuszczające kamienie nerkowe i wątrobowe oraz na inne choroby.
 2993 N. Lawndale Chicago, IL 60618
 Tel.: 772-5991

JEFFERSON PARK DENTAL CLINIC
545-1882
 4955 N. Milwaukee (Naprzeciw Mc Donald)
 MÓWIMY PO POLSKU
 Pin. i Czw. do 8 wiecz.
 Honorujemy Wszystkie Ubezpieczenia
DR. PETER NEUHAUS

NAPRAWY USZCZELNIANIE
 od \$50 (na poczekaniu)
CZĘŚCIOWE PROTEZY od \$75
LABORATORIUM DENTYSTYCZNE NA MIEJSCU
 DOPASOWYWANE NA ZAMÓWIENIE SZTUCZNE SZCZĘKI (górne lub dolne)
 "NOWE" ZAPASOWE PROTEZY
 • Dopasowanie na zamówienie • W ciągu 3 godzin \$120 (więcej)
NOWOCZESNA DENTYSTYKA
 Korony od \$160 WSTĘPNE BADANIE BEZPŁATNE Stosujemy Tylko Najlepsze Materiały

APTEKA Grabowskiego
 EXPORT+IMPORT
 Od PAŹDZIERNIKA - ZMIANA ADRESU I TELEFONU:
234 KING STREET - LONDON W6 ORF - ENGLAND
 OBOK POSKU
 Telephone 01-748 1518
 TELEX 892411

TRAVEL POLONIA TRAVEL
BIURA POLONIA TO EKSPERCI OD WYSYŁEK!
solidna firma **PACZEK DROGA LOTNICZA I MORSKA DO POLSKI**
 posiadająca własne magazyny w Polsce oraz dużą sieć punktów dystrybucyjnych a w Polsce doręczane na adres odbiorcy
 Wszystkie paczki są ubezpieczone
Konkurencyjne ceny
To Autoryzowany Dealer PKO
WYSYŁA dolary TELEXEM do Polski
DO RAK WASZYCH KREWNYCH
 GŁÓWNA SIEDZIBA
 2864 N. MILWAUKEE AVE.
 CHICAGO IL 60618
 Telefon (312) 235-0303
 DOM WYSYŁKOWY
 2922 N. Milwaukee Ave
 POLONIA TRAVEL
 1309 N. Ashland Ave.
 Chicago, IL 60622
 ☎ (312) 278-3916
 POLONIA TRAVEL
 5039 S. Archer Ave.
 Chicago, IL 60632
 ☎ (312) 284-2600
 POLONIA TRAVEL
 2442 W. 47th Street
 Chicago, IL 60632
 ☎ (312) 254-2738
 POLONIA TRAVEL
 5305 W. Fullerton Ave.
 Chicago, IL 60639
 ☎ (312) 745-0021
 POLONIA TRAVEL
 1105 East Roosevelt Rd.
 Lombard, IL 60148
 ☎ (312) 932-9875

POLONAISE

3192-96 N. MILWAUKEE Tel. 545-4152

PIĄTEK, SOBOTA, NIEDZIELA

Znakomity
Aktor Kabaretowy
i Piosenkarz

**BOHDAN
ŁAZUKA**

ORAZ

Pierwszy Tenor
Operetki Warszawskiej

**MIROSLAW
WÓJCIUK**

Muzyka do tańca w wykonaniu grupy

"WRAP"

Z Ulubienią Publiczności

Bożeną Wandowską

DYSKOTEKA

w Piątek Do
1:00 w Nocy

PRZYJMujemy ZAMÓWIENIA NA WSZEL-
KIEGO RODZAJU BANKIETY, PRZYJĘCIA I
ZEBRANIA BIZNESOWE.

Obszerny, Bezpłatny Parking
Zapraszają Maryla i Fred, Właściciele

Właścicielka-Maryla

R & L Limousine Inc.

Dla Ciebie

Po Rezerwację Dzwoni: 656-5120

• śluby	• Luksusowy Serwis Na	• lotnisko
• rocznice	• dla kawalerów i	• imprezy sportowe
• urodziny	• panien przyjęcia	• certyfikaty na prezenty
• bale maturalne	• przyjęcia rozwodowe	• uroczystości powitalne
	• pogrzeby	

Zadzwoń i dowiedz się!

I Ty Naucz Się Tańczyć!!!

Zapraszamy wszystkich, którzy chcą poczuć się swobodnie na parkiecie, pozbyć nieśmiałości i ułatwić sobie kontakty towarzyskie.

Uczymy tylko takich tańców, które będą Państwu użyteczne: w klubie nocnym, podczas wesela, imprezy rodzinnej czy imieninowej.

W programie: cha-cha, disco, samba, walczyk tango, blues, rumba, polka...
Zajęcia prowadzone są w grupach dla początkujących i bardziej zaawansowanych. Kurs odbywać się będzie w każdą niedzielę przez miesiąc czasu. Zapisy i pierwsze zajęcia już 19 listopada o godz. 10:30 a.m.

Zapraszamy!!!

Informacje i zapisy

202-9111

The International Club

3201 N. Long Chicago, IL 60641

Zapraszamy Całą Polskę

Do największego i najpiękniejszego nowo otwartego lokalu na południowo-zachodniej stronie miasta Chicago

SOPHIE LITTLE VILLAGE

Z Pierwszorzędną Restauracją-Smorgasbord
5074 S. ARCHER AVE. TEL.: 582-5855

DANCING!

Odbywają się w każdy piątek, sobotę i niedzielę.
Początek o godz. 9:00 wieczorem.

GRA DOSKONAŁY ZESPÓŁ

FOLDER

z solistką **BOŻENĄ HUTNIK**

Zaprasza właścicielka lokalu — Zosia Gil
Dwa obszerne bezpłatne parkingi.

TEGO JESZCZE NIE BYŁO!

Program

Estradowo-rozrywkowy

w wykonaniu znanych gwiazd piosenki
połączony z wyśmienitą kolacją
w programie udział biorą

Znana wszystkim Violetta Villas

gwiazda klasy światowej, która przypomni wiele ze swych lubianych przez nas przebojów

Józef Homik

solista opery klasy międzynarodowej, uczestnik wielu festiwali muzycznych w kraju i za granicą

Brygida Bziukiewicz-Jędrzejewska

Była Miss Polonia, 1986 roku, laureatka wielu festiwali

Akompaniować artystom będzie Jan Węglarz i Henryk Wawrzyczek

Na te wszystkie wspaniałości zaprasza właściciel restauracji

EUGENE'S

The Fireside Banquet Center

9101 Waukegan Rd.

Morton Grove, IL

Tel: 966-9600

Bilety do nabycia we wszystkich punktach Polameru
w Restauracji "Czerwone Jabłuszko"
oraz polskim Domu Mody "Syrena".

JUŻ JUTRO I W NIEDZIELĘ!

GENOWEFA PIGWA "SHOW"
JAN WOJEWÓDKA zaprasza na

PROGRAM ROZRYWKOWY
PIOSENKI, HUMORU I SATYRY p.t.

'NARESZCIE RAZEM'

w wykonaniu 10-osobowego Zespołu
znanych polskich artystów estradowych.

Członkowie Kabaretu "PIGWA SHOW":

- ★ OPALKO BRONISŁAW — aktor, muzyk
- ★ KACZMAREK ANDRZEJ — piosenkarz, satyryk
- ★ LIPIEC STEFAN — aktor, improwizator
- ★ PIESIAK JOLANTA — piosenkarka
- ★ PIETRZAK JACEK — piosenkarz, parodysta
- ★ WOLSKI ANDRZEJ — muzyk, kompozytor
- Gościnnie wystąpią:
- ★ WILHELM ROMAN — znany aktor filmowy
- ★ STANKIEWICZ DANUTA — piosenkarka
- ★ SŁOWIŃSKI ZDZIŚŁAW — aktor charakterystyczny

GENOWEFA PIGWA

GAPINSKA JOANNA — Miss Poland 1988-89

Producent: Prywatna Agencja Artystyczna ARTEX z Białegostoku
MAREK JACHIMOWICZ, dyrektor

LANE TECH. HIGH SCHOOL AUDITORIUM
WESTERN AVENUE at ADDISON STREET — Chicago

SOBOTA, 18-go LISTOPADA, 1989 — 8:00 P.M.

NIEDZIELA, 19-go LISTOPADA, 1989 — 2:30 P.M.

BILETY DO NABYCIA:

Polish Record Center, 3069 Milwaukee Ave. — Tel. 539-9898

Polonia Book Store, 2886 Milwaukee Ave. — Tel. 489-2554

2 biura Polonia Travel: 5303 W. Fullerton Ave. i 2442 W. 47th St.

Wszystkie biura Polamer: Tel. 685-8222 — Głównie: 3094 Milwaukee

CARDINAL CLUB

5155 W. Belmont Ave., Chicago
Tel. 736-4662

Zaprasza w piątek, sobotę i niedzielę
w godz. od 9:00 PM do 4:00 AM

**ŚPIEWAJĄ
MAJKA
JEŻOWSKA
i
PAUL BOLGER**

Gra najlepiej brzmiący
zespół

instrumentalno-wokalny

WANDERBAND

Zapraszamy na zabawę sylwestrową

po bliższe informacje i rezerwację dzwonić

Tel. 736-4662

Bar czynny 7 dni w tygodniu od 8 PM do 4 AM

Rosyjski Klub Nocny

White Nights

Dance Club & Banquets

10290 W. HIGGINS (przy Mannheim)

TEL.: 824-3070

Zaprasza Na Obiady i Dancingi

W Każdy Piątek Od 8:00 Wiecz., Sobotę Od 8:30 Wiecz. i Niedzielę Od 7:00 Wiecz.

Muzyka Do Tańca
w Wykonaniu Zespołu

**"PARADISE
BAND"**

Z Solistką **RENATĄ GAŁĄŻKĄ**
Zbigniew Gałązka na perkusji

Bankiety Na Wszelkie Okazje

Łącznie z "Brunch" w Każdą Niedzielę Od 12:00-3:30 Pł.

**JEDNOCZEŚNIE ZAPRASZAMY
NA DZIEŃ DZIĘKCZYNIENIA**

W Czwartek, 23-go Listopada

Obiad z indykiem, program rozrywkowy

— \$21.00 od osoby

Przyjmujemy rezerwację na Sylwestra

Program rozrywkowy w każdą sobotę i niedzielę

JEŚLI ZŁOŻYSZ ZAMÓWIENIE DO 22-GO LISTOPADA
DOSTANIESZ PRZEZ JEDEN MIESIĄC

POLVISION

oraz 50 kanałów amerykańskiej telewizji kablowej
telefon 794-2068 po polsku
794-2000 po angielsku

OSZCZĘDNOŚĆ 50 DOLARÓW!!!

W niedzielę: wspomnienia o Kazimierzu Deynie

za darmo

SPECJALNA OFERTA

**RENTY
Z NIEMIEC**

najlepiej załatwi

**MARIAN
CZERNIECKI**

278-3200

**REX
STUDIO
PHOTO
VIDEO**

3213 N. CICERO
(przy Belmont)

725-5081

Nie licz na wujka lub kolegę.
Ślub musi zostać obsłużony
przez fachowca.

MISTRZ FOTOGRAF — STEFAN TOMCZYŃSKI

SYL WESTER!

Zapraszamy całą Polonię na powitanie Nowego Roku
do eleganckiej sali bankietowej

PARKVIEW VILLA

6155 W. Fullerton Ave. Tel.: 237-3220

OBIAD Polędwica wieprzowa
Szynka duszona w sosie ananasowym

Po północy — Bigos Staropolski

Alkohol plus szampa

Wspaniały zespół — DEJAVU

Sala bankietowa do wynajęcia na wszelkiego rodzaju okazje, wesela, chrzciny, jubileusze, graduacje, zabawy klubowe.

Informacje — rezerwacje — tel.: 237-3220

Zapraszają właściciele — Andrzej i Helena Kucharscy

Jeden z ostatnich recitali fortepianowych w Orchestra Hall należał z pewnością do niecodziennych, jeśli chodzi o prezentowany program. Na estradzie koncertowej pojawił się tym razem czeski artysta, znany w Ameryce z wcześniejszych występów z renomowanymi orkiestrami symfonicznymi Nowego Jorku, Los Angeles, Cleveland, Filadelfii i wielu innymi — Ivan Moravec. Artysta grał swoje recitale w Carnegie Hall, Kennedy Center w Waszyngtonie, Bostonie i San Francisco i zamierza w tym roku jeszcze raz powrócić do naszej chicagowskiej filharmonii.

Program koncertowy Moravca rysował się od razu na pierwszy rzut oka bardzo nietypowo, proponując dziesięć mazurków Chopina i wszystkie cztery scherza polskiego kompozytora. Nie mówiąc już o tym, iż Chopin w ogóle stosunkowo rzadko pojawia się w repertuarze chicagowskich koncertów, program w całości poświęcony jego muzyce należy tu naprawdę do wyjątków.

I choć niestety nie przyciągnął on mimo wszystko, jak się można było zresztą spodziewać, przynajmniej okazał się garścią polskich melomanów, stał się za to z pewnością specjalnym przeżyciem dla publiczności amerykańskiej, która oklaskując czeskiego pianistę wyraziła swój gorący stosunek do twórczości genialnego Polaka.

W programie wieczoru znalazł się m.in. interesujący szkic Davida Daniela poświęcony życiu i spuściźnie Chopina, jak również charakterystyka jego mazurków i scherz, których słuchaliśmy tego wieczoru.

Ewa Smółko-Azarjew

Recital Chopinowski Ivana Moravca

Maska pośmiertna Chopina

Spośród około 50 mazurków, które powstawały od pierwszych po ostatnie dni twórczości Chopina i zostały uznane przez historię za małe arcydzieła kompozytora, które stały się doskonałym artystycznie echem specyficznie polskiego ducha i harmonii w muzyce, Moravec zagrał kilkanaście, łącznie z ostatnim F-moll z Op. 68 nr 4.

Styl gry i interpretacja zaliczają tego artystę z pewnością do rzędu tych, którzy w swoim rzemiośle osiągnęli najwyższy poziom zna-

cząc je przy tym piętnem własnej osobowości i indywidualizmu. Moravec należy, jak mi się wydaje, do generacji "klasycyzujących" wykonawców, stawiając na pierwszym miejscu czystość i elegancję gry oraz całkowitą jej kontrolę. Jest czasem szczególnie pociągający w partiach lirycznych, z których potrafi z miejsca wydobyć czysto poetycki charakter, bez emocjonalnego przerysowania lub zbędnej ekspresji.

W scherzach, zwłaszcza w ich dramatycznych fragmentach, jego gra nabierała brawury, za którą czasami, jak np. w Scherzo Op. 54, nie nadążały palce. Miejskami — pewną kontrowersję mogły budzić tempa, nie mamy tu jednak na celu technicznej ani drobiazgowej analizy gry artysty; drobne potknięcia nie decydują przecież o wrażliwości, jakie wynosi się z koncertu.

Dla mnie osobiście jego mankamentem, pomimo wszystkich zalet jakie niewątpliwie prezentuje w swoich interpretacjach Chopina Ivan Moravec, był jednak pewien brak natury emocjonalnej, tego specjalnego klimatu, jaki stwarza się spontanicznie na koncercie muzyki chopinowskiej w wykonaniu takich artystów jak Pollini, Moreira-Lima, Zimmerman czy ze starszej generacji zmarły niedawno Horowitz lub Richter.

Z związku z tym, że dzisiejsze "wiadomości" z Orchestra Hall koncentrowały się na muzyce polskiej, korzystam z okazji, aby zasignalizować naszym melomanom kilka koncertów w przyszłości, w których wystąpią polscy artyści, bądź też będzie grana muzyka polska.

W lutym odwiedzi Chicago polski kompozytor zamieszkały na stałe w Anglii — Andrzej Panufnik, prezentując tu światową premierę własnej

Ivan Moravec

symfonii oraz koncertu skrzypcowego.

Również w lutym przybędą do nas Filharmonicy Warszawscy pod dyktando Kazimierza Korda, z pianistą Zoltanem Koscisem.

Specjalnym wydarzeniem stanie się na pewno 11 marca 1990 r. występ Krystiana Zimmermana.

W maju przyszłego roku Chicago Orkiestra Symfoniczna wykona "Koncert na Orkiestrę" Witolda Lutosławskiego. Z tą samą orkiestrą wystąpi później Janina Fialkowska, Polka z Kanady, której słuchaliśmy już w Chicago parokrotnie.

Zachęcam wszystkich, którzy lubią słuchać dobrej muzyki, aby zanotowali sobie w pamięci te niewątpliwie interesujące imprezy.

Znany zespół muzyczny

KWIEK BROTHERS BAND

Do wynajęcia na wszystkie okazje. Proszę dzwonić:
296-4816 lub 622-9721

PAULA'S BRIDALS & FASHIONS

WIELKA WYPRZEDAŻ!! 50%-75% ZNIŻKI NA WSZYSTKO

Stroje ślubne, dla drużby, bale maturalne, stroje wyjściowe, dla matki panny młodej, pana młodego, sukienki, welony i halki. 5536 W. Belmont Ave. Tel. 545-8400, proszę ilonę mówiącą po polsku. Godziny: poniedziałek-czwartek 11 do 9 wieczorem, piątek 11 do 6 wieczorem, sobota 10 do 5:30 po poł., niedziela 11 do 5 po poł.

MOSCOW AT NIGHT

Rosyjska Restauracja
i Klub Nocny

3058 W. PETERSON AVE.

(na rożniku Lincoln i Peterson)

Serdecznie zaprasza wszystkich na smaczne obiady w stylu kontynentalnym w miłej atmosferze i przy akompaniamencie przyjemnej muzyki.

Do tańca grają i śpiewają w każdy wieczór znani wokaliści

JÓZEK i JACEK

Zespół muzyczny jest pod kierownictwem Jacka
Po rezerwacji prosimy telefonować 338-6600
Przyjmujemy już teraz rezerwacje na przyjęcia Sylwestrowe

ANDRZEJJKI

Zabawa Taneczna

Sobota, 25 listopada 1989 r.

CASCADE BANQUETS

800 W. Irving Park Rd.

Bensenville

Tel: 860-0086

Gra zespół muzyczny SŁOWIANIE

Początek—8:30 wieczorem

Bilety: \$86 od osoby (zakąski włączone)

Po informacji dzwonić: 860-0086

Fantazja Music Club

2555-59 N. Pulaski Road

Tel: 384-1774

zaprasza na dancingi

w piątki, soboty i niedziele od godz. 8 wiecz.

Grać i bawić Państwa będzie doskonały zespół

JULIA I MY

W piątki

"LADIES NIGHTS"

Dla Pań 1 drink darmo

Zapraszamy serdecznie na uroczystego indyka z muzyką i zabawą — w czwartek 23-go — z poczęstunkiem dla każdego gościa od właściciela.

Przyjmujemy zamówienia na bankiety i przyjęcia. Niskie ceny. Bar czynny 7 dni w tygodniu od 10 rano do 2 w nocy.
★ BEZPŁATNY PARKING. ★ WSTĘP WOLNY.

Wielkie wydarzenie muzyczne!!!

WESLEY'S ZAGŁOBA BAR & BLUES CLUB

3760 W. Fullerton

Tel. 384-0919

Zaprasza na piątkowe spotkania z największymi gwiazdami amerykańskiego bluesa

Listopad 17 — WEST SIDE HEAT — blues band

Listopad 23 — THANKSGIVING (czwartek)

JOE KELLEY & THE BLUE SHADOW BAND

Listopad 24 — MARS WILLIAMS — sax.

W każdą sobotę i niedzielę zapraszamy wszystkich na dancingi od godziny 20:00.

Gra znakomita grupa WESLEY'S BAND z solistką GRAŻYNĄ

NAJLEPSZA ATMOSFERA

NAJLEPSZE DRINKI

GOLDEN SWAN

5142 W. BELMONT AVE.

WESELA • BANKIETY • CHRZCINY I INNE PRZYJĘCIA

Piękna sala do 200 osób.

Przyjdź do Złotego Łabędzia a na pewno

będziesz zadowolony!!!

Przyjemna polska obsługa — PRZYSTĘPNA CENY!

TELEFON: 283-0662

Zapisy Dzieci

Do Szkółki

Narciarskiej

693-6452 po polsku

794-9359 po angielsku

NEW POLONIA

6101-03 W. BELMONT

Tel. 237-0571 lub 745-1188

SALA BANKIETOWA

Na chrzciny, komunie, graduacje, urodziny oraz inne przyjęcia towarzyskie.

W ciągu tygodnia możemy wynająć salę na posiedzenie, bingo i inne okazje

CENY PRZYSTĘPNE!

PROŚIĆ o KRYŚIE

The Panorama

Restaurant & Lounge

5020 S. Archer Ave.

Tel.: 767-2733

Przyjmujemy zamówienia na wszelkiego rodzaju bankiety, przyjęcia i zebrań biznesowe.

Dyskoteka w piątki, soboty i niedziele.

Po rezerwacji proszę dzwonić:

767-2733

Zapraszają właściciele

OAZA

1250 N. MILWAUKEE

PALM TERRACE

227-4000

SERDECZNIE ZAPRASZA CAŁĄ POLONIĘ NA

TRADYCYJNEGO INDYKA

W Czwartek, 23 Listopada
od godz. 12-iej w poł. do 6-iej wiecz.

BUFET Z POTRAWAMI BEZ PRZERWY

Na czele INDYK Tradycyjny z nadziejką w najlepszym wydaniu, żurawina, sałatki, jarzyna, ziemniaczki, pierogi, bigos, deser, owoce, ciasto, kawa, herbata, oraz wiele smacznych potraw polskich.

• KOMPLETNY OBIAD I WIĘCEJ •

NIEOGRANICZONA KONSUMPCJA ZA JEDNĄ NISKĄ CENĘ

\$15.00 od Osoby

Dzieci \$10.00

PO INFORMACJE I REZERWACJE PROSIMY DZWONIĆ: 227-4000

POLECAMY NASZE WYŚMIENITE OBIADY NA WYNOS!

PRZYJMujemy JUŻ
REZERWACJE NA SYLWESTRA

COOK BROS. WHOLESALERSDO NASZYCH WIELU POLSKICH
PRZYJACIOŁ I KLIENTÓW

Oferujemy sprzęt elektroniczny oraz artykuły gospodarstwa domowego po bardzo niskich cenach. U nas kupisz najtaniej biżuterię z 14K złota i ze srebra. Mamy bogaty zapas towarów, a codziennie otrzymujemy nowe dostawy. Z tym ogłoszeniem otrzymasz **BEZPŁATNIE KATALOG**.

WSZYSTKIE TOWARY ŚWIĄTECZNE

TERAZ PO OBNIŻONYCH CENACH!

Nasz adres: 240 NORTH ASHLAND
(Fulton i Ashland)
421-5140

Wejście od strony naszego darmowego parkingu przy Fulton

Godziny: Poniedziałek do piątku 7:30 rano do 5 po poł.;
Sobota 8 rano do 4 po poł.;

ZAMKNIĘTE W NIEDZIELE

COOK BROS. WHOLESALERS

(Nowe Artykuły w Magazynie: Wiele po Zniżonych Cenach)

Przepraszamy, ale ponieważ przeprowadzamy hurtową wyprzedaż,
dzieci nie są mile widziane w naszym pokoju wystawowym

Sonda "Dziennika Związkowego"
na ulicach WarszawyCo myślą Polacy o ewentualnym
Zjednoczeniu Niemiec

Na ulicach Warszawy "Dziennik Związkowy" przeprowadził mini sondaż w tej sprawie, w którym głosy były dość podzielone. Zdaniem 32-letniego technika-mechanika:

"Jeden naród ma prawo się zjednoczyć. Dlaczego miałby tkwić w blokach ideologicznych w jakie go wtoczyły wydarzenia z 1945 roku?"

Inżynier lat 50 powiedział:

"My Polacy, mamy dwoiste spojrzenie na tę sprawę. Z jednej strony zjednoczone Niemcy to pierwszy krok do zjednoczonej Europy, a z drugiej strony obawiamy się, że zjednoczone Niemcy mogą sobie zdominować Europę".

Emerytka, ponad 60 lat:

"Jeśli to się dokona pokojowo, jeśli oni (Niemcy) naprawdę są gotowi wyrazić skruchę i odpokutować za to wszystko, co zrobili, to zjednoczenie mogłoby być pozytywne".

Inżynier elektronik, lat 39:

"W historii kiedykolwiek Polska znalazła się między dwoma mocarstwami, nigdy to się dla niej dobrze nie skończyło. Choć w Rosji niby się teraz wszystko spie, oni nadal są supermocarstwem".

Prywatny krawiec, lat 27:

"Ja jestem za tym, jeden naród powinien być razem, nie stanowi to żadnego zagrożenia dla Polski, ani dla naszych ziem zachodnich z uwagi na dzisiejszy stan uzbrojenia świata."

87-letni emeryt:

"Ja nie ufam ani RFN, ani NRD. Kohl teraz mówi, że nie ma żadnych roszczeń terytorialnych, ale on nie jest wieczny, a po nim przyjdzie ktoś inny. Niemiec zawsze będzie Niemcem, a historia to raz po raz udowodniła".

Pracownik handlu zagranicznego, lat 34:

"Ja wiem jedno, że NRD jest bardziej faszystowska niż RFN. Wchłonięcie wschodniej części przez RFN mogłoby na nią wpłynąć łagodząco. Dla Polski nie ma w tym żadnego zagrożenia, bo w dobie atomowej rozwiązania wojskowe są nie do pomyślenia. Wszystko rozwiązywać będzie gospodarka".

Ekonomista, lat 61:

"Sądzę, że do zjednoczenia doj-

dzie, ale to nie musi być jakaś kompletna fuzja. Mogłyby pozostać dwa państwa niemieckie, z odrębnymi strukturami wewnętrznymi, lecz połączone unią lub federacją, ściśle współpracujące, a nie oddzielone od siebie murem".

Podobny sondaż przeprowadziła solidarnościowa "Gazeta Wyborcza" z tym, że na próbie liczącej ponad 2200 osób i w 38 województwach. Na pytanie co sądzisz o zjednoczeniu Niemiec, 40 proc. powiedziało "jestem za", 37 proc. było przeciwnie, a 24 nie miało własnego zdania na ten temat.

Robert Strybel

ZAWIADOMIENIE

Ogłaszający się proszę sprawdzić swoje ogłoszenia. Każde ogłoszenie jest poddane korekcie ale błędy nadal się zdarzają. Jeżeli znajdziecie błąd proszę nas natychmiast o tym powiadomić a pomyłka będzie natychmiast sprostowana i właściwa publikacja ponownie zamieszczona. Jeśli pomyłka nie zostanie zauważona przy pierwszej publikacji i ogłoszenie w dalszym ciągu będzie publikowane z błędem, ogłaszający się ponosi za to odpowiedzialność. W żadnym wypadku konsekwencje pomyłki nie powinny przekroczyć kosztu miejsca jaki ta pomyłka zajęła.

ADVERTISERS**PLEASE CHECK YOUR ADS**

Each ad is proofread but errors do occur. If you find an error please notify us immediately. Errors will be rectified by republication. Sorry, but if an error continues after the first publication and we are not notified before the next insertion, the responsibility is yours. In no event shall the liability for the error exceed the cost of this space occupied by the error.

THIS SUMMER, GIVE BLOOD.**LIFE SOURCE**

Become The Caring Type. Give Blood.

For information call 298-9660

A cooperative venture of
American Red Cross
The Blood Center of Northern Illinois

SOLIDARNOŚĆ**LECH
WAŁĘSA**
WITAMY CIĘ!**SPORTOWCY****CHICAGO****18-XI-1989 R.****KOMPLETY MATERACY SEALY
PO NAJNIŻSZYCH CENACH**Komplet na pojedyncze
łóżko
\$4800 Komplety "Queen"
\$17900 Komplet na podwójne
łóżko
\$7000 Komplety "King"
\$24900

Oszczędź na każdym komplecie!

MARJEN

DISCOUNT FURNITURE AND BEDDING

8121 N. Milwaukee
Niles, IL
966-1088

W tym samym miejscu od 23 lat

UWAGA! UWAGA! UWAGA!
ZACHODNIO — PÓŁNOCNE PRZEDMIEŚCIA.
DLA WAS PROWADZIMY USŁUGI w BIURZE.

**UNIVERSAL
TRAVEL AGENCY**

132 E. Irving Park Rd. Wood Dale, IL 60191

Tel: 595-3808

Załatwiamy: bilety krajowe i zagraniczne, wycieczki, urlopy, sprawy konsularne: zaproszenia, przedłużanie paszportu, wizy. Paczki do Polski: morskie i lotnicze. Sprawy notarialne, social security.

JESTEŚMY DEALEREM PEKAO

Pieniądze na konto, do rąk własnych, samochody, sprzęt, lekarstwa, paczki żywnościowe i upominkowe. Z tym kuponem przy kupnie biletu do Polski w obie strony otrzymasz zniżkę \$50, w jedną stronę \$25. Paczki do Polski 46¢ (powyżej 40 ft.)

PRZEGRYWANIE TAŚM VIDEO**NA SYSTEMY****NTSC — PAL — SECAM**

OGLĄDAJ POLSKIE

TAŚMY w USA

NISKIE,

**NISKIE
CENY**

SZYBKI SERWIS

SPRZEDAJEMY VIDEO, TV,

URZĄDZENIA NA 110/220 V

MULTI-SYSTEMOWE/MULTI-WOLTAŻOWE

INTERNATIONAL**VIDEO EXPORT**

2321 W. DEVON, CHICAGO

TEL.: 338-9033

AUDIO**VIDEO CENTER**

15750 S. HARLEM

ORLAND PARK

NOVAK & COMPANY, INC.

Sheet Metal Contractors and Fabricators

2023 West Fullerton Ave. Chicago, IL 60647

W pełni ubezpieczeni

Systemy wentylacyjne

• Grzejniki

• Wentylatory

• Daszki i baldachy

• Przewody wentylacyjne

• Przewody kanałowe

• Rury Spustowe

Handlowe

• Komercyjne

Istnieje od 1908

Tel.: (312) 486-4588

• Kominy

• Kotły

• Zbiorniki

• Pudła

• Panele

• Ścieki

• Rynny

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

• Rezydencyjne

CHICAGO POWER

Professional Indoor Soccer

Otwarcie Sezonu —
Niedziela, 19 listopad 1989
Rosemont Horizon

MECZE Z KTÓRYCH DOCHÓD PRZEZNACZONY JEST NA POLSKI KOMITET OLIMPIJSKI

5:00 PO POŁUDNIU

A.A.C. EAGLES vs. S.A.C. WISŁA
(Amatorski Klub- (Mistrz Ligi
Mistrz U.S.) Heartland)

7:00 WIECZÓR
POWER vs. ATLANTA

DOROŚLI: \$8 MŁODZIEŻ (17 lat i mniej) \$5

POMÓŻCIE MŁODYM POLSKIM OLIMPIJCZYKOM

Bilety do nabycia w:

A.A.C. "EAGLES"	S.A.C. WISŁA
3519 W. - Fullerton	4411 W. Fullerton
Chicago, IL. 60647	Chicago, IL. 60639
Tel.: 292-9551 (po 6 wiecz.)	Tel.: 384-9324
Joe Zyzda: 437-6777	Joe Jakubow: 282-3901
(7 rano-5 po poł)	

CHICAGO POWER
299-9000
HORIZON BOX OFFICE

Veronica's Beauty Salon

Zakład Fryzjerski

czynny od wtorku do soboty od 9 rano
WYKONUJEMY:
Manicure, Pedicure, Trwałe Ondulacje,
Modne Strzyżenie, Kręcenie Włosów
Spiralą oraz Waxing
Oferujemy: Nexus, Matrix, Sebastian.
SERDECZNIE ZAPRASZAMY!
Wizyta w salonie piękności pierwszej klasy
Wcale nie oznacza wydatku fortuny!!!

312-282-2230

5001 W. Irving Park Rd., Chicago, IL 60641

Tkaniny po okazyjnych cenach

Ogromny wybór materiałów tekstylnych, niskie ceny i sprawna obsługa sprawiają, że sklep Textile Discount Outlet, przy 2126 W. 21st Place w Chicago cieszy się wielkim, zasłużonym i niesłabnącym powodzeniem u klientów; zarówno hurtowych, jak i detalicznych, i nie tylko z sąsiednich dzielnic, ale nawet z okolicznych stanów.

Niepozorny na pierwszy rzut oka budynek mieści zadziwiającą ilość materiałów rozmieszczonych na trzech rozległych piętrach.

Przeważają materiały przeznaczone na uroczystości ślubne; satyna, tafta, koronki, koronki-francuskie, tiul, cekiny, krynolina. Bardzo duży jest wybór tkanin wianych i bawełnianych, firanek i zasłon, zaskakuje duży asortyment materiałów dla damskie bluzki; żakard, charmeuse, szyfon, żorżety...

Można tu tanio kupić materiały na przeróżne okazje, na bale, zycząkowe święta, na karnawał. Każdy znajdzie coś dla siebie. Jeżeli nie materiał, to wzory ubioru, perły, naszywki, nici, guziki, sztuczne kwiaty i wiele, wiele innych artykułów. A co najważniejsze — po cenach niższych niż gdziekolwiek indziej w Chicago.

Warto więc przyjść, porównać

ceny i dokonać zakupów w tym świetnie zaopatrzonym sklepie blisko skrzyżowania Cermak i Damen.

Sklep otwarty jest od poniedziałku do piątku w godz. 9:30 — 5:00 i w niedziele od 10:00 do 4:00, a położony jest w pobliżu Hoyny na "zielonej" linii pociągu B. Obsługa mówi po polsku.

Serdecznie zapraszamy.

Ogl.

SOLIDARNOŚĆ

LECH WAŁĘSA

WITAM

CIĘ!

Przyjacieli

CHICAGO

USA

18-XI-1989

ANNO DOMINI

PROFESSIONAL TRANSLATION SERVICES & SCHOOL OF LANGUAGES

INTENSYWNE KURSY JEZ. ANGIELSKIEGO

- ★ Małe grupy (10-15 osób) —
- ★ Wysoko kwalifikowani nauczyciele —
- ★ Godziny: ranne, popołudniowe, wieczorne (również sobotnie i niedzielne) —
- ★ Kurs podstawowy dla lekarzy i pielęgniarek —
- ★ Kurs języka polskiego —
- ★ Wygodna lokacja (3103 N. Milwaukee Ave.) —

Cena kursu — \$90,00. ☎ 583-0402

Jeden z Przewodzących Składow
Tekstylnych w St. Zj.

PIĘKNE MATERIAŁY FANTASTYCZNY WYBÓR NISKIE CENY

Textile
Discount
Outlet

- FIRANKI
- GABARDYNA
- AKSAMIT
- SZTRUKS
- ŻORŻETA

- NA DAMSKIE BLUZKI:
żakard, charmeuse, szyfon

- NA SUKNIE DO KOMUNII
- NA SUKNIE ŚLUBNE:
— SATYNA
— TAFTA
— KORONKI
- NA MĘSKIE UBRANIA
- WSYPY

oraz wiele innych

10% ZNIŻKA z Tym Ogłoszeniem
Mimo Naszych i Tak Już Niskich Cen
Ale Tylko na Materiałach

WIELKA WYPRZEDAŻ ŚWIĄTECZNA!

Otworzyliśmy Nowy Sklep na piętrze tuż nad sklepem materiałów! Znajdziecie tu w dużym wyborze: zastony, frędzle, tapicerkę i wiele, wiele innych rzeczy!

BARDZO PROSIMY WSTĄPIĆ DO NAS I PRZEKONAC SIĘ, ŻE CENY SĄ BARDZO NISKIE! SKLEP JEST JUŻ OTWARTY!

TEXTILE DISCOUNT OUTLET

2126 W. 21st Place • 847-0572

Między Leavitt i Hoyny

Dojedźcie do stacji Hoyny kolejką Milwaukee "B"

GODZINY: W Niedzielę od 10 do 4

Poniedziałek-Piątek 9:30-5:00

Zamknięte w Soboty

LECH WAŁĘSA: WITAMY CIĘ ŁZAMI RADOŚCI

Mark Fairchild kandydat na stanowisko gubernatora stanu Illinois z ramienia Demokratów chce poinformować polonijną społeczność, iż wita przyjazd Lecha Wałęsy do Chicago z wielką radością. Jednocześnie wszyscy zdajemy sobie sprawę z tego, że Wałęsa przybył tu ponieważ Polska potrzebuje pomocy, i to natychmiastowej żeby przetrwać tę zimę. Następujące oświadczenie więźnia politycznego Lyndon LaRouche, z dnia 13 listopada, 1989 roku, wyjaśnia w jaki sposób może to być osiągnięte:

"Wszyscy mieszkańcy Chicago i całego rejonu środkowo-zachodnich Stanów powinni cieszyć się z przyjazdu Lecha Wałęsy do nas."

"Ostatnio w Europie miały miejsce dwa wspaniałe wydarzenia: Jednym jest powstanie nowego rządu w Polsce, który mimo, że stoi przed prawie niemożliwymi do zrealizowania zadaniami musi odnieść zwycięstwo bo jest to ważne nie tylko dla Polski ale i dla przyszłości Europy oraz Stanów Zjednoczonych."

Drugie wydarzenie doniosłej wagi to proces unifikacji dwóch Republiki Niemieckich, jednoczących się wokół dawnej stolicy, Berlina.

"Oba wydarzenia są ze sobą ściśle powiązane. Są one wynikiem nie tylko załamania się rosyjskiego imperium — na skutek kryzysu ekonomicznego — ale możliwość rozwiązania fizycznego problemu Polski zależy od współpracy z Niemcami.

System sieci kolejowej całej Europy, która biegnie na wschód z Paryża przez Niemcy, wokół Berlina i Branderburga, do Polski razem z transportem morskim jest drogą zapewniającą transport żywności dzięki której Polska może zostać ocalona przed upadkiem i może partycypować bardziej efektywnie w ekonomice Europy jako całości.

"Wymaga to udziału Niemiec Wschodnich i pomocy Polskiej gospodarce, co jest jedynie możliwe poprzez dzielenie się pomocą jaką ten kraj otrzymuje od Niemiec Zachodnich. Zarówno Niemcy Wschodnie jak i zachodnie powinny wciągnąć inne kraje Europy, szczególnie Francję i kraje leżące na kontynencie europejskim do takiej działalności, żeby sukces został osiągnięty.

"Musimy zrozumieć jedno, że ta wolność która narodziła się w Pols-

ce, jakkolwiek zagrożona, jakkolwiek ostrożna, ta nowa wolność ludzi Niemiec Wschodnich przywróciła ludziom godność jakiej nie odczuwali przez długi czas. Widzimy na twarzach Polaków i Niemców łzy radości i te łzy radości mówią więcej o szlachetności uczuć niż jakiegokolwiek inne wydarzenia jakie miały miejsce w Europie czy Stanach Zjednoczonych przez ostatnie 20 lat. Te szlachetne uczucia pozwolą nam na odniesienie sukcesu jeśli będziemy im wierni. Zbierzmy się więc razem i cieszymy się razem — łzami radości — możliwościami jakie stoją przed Polską i możliwością połączenia się obu Republiki Niemieckich. Cieszymy się razem z nimi żeby zagwarantować im ich sukces i cieszymy się sami tą siłą moralną i satysfakcją jaką otrzymujemy w nagrodę za udział w tak wspaniałych i szlachetnych wydarzeniach."

LaRouche Demokrat Mark Fairchild wygrał w 1986 roku przedwyborcze wybory na stanowisko zastępcy gubernatora.

SPOTKANIE

W ten piątek odbędzie się spotkanie w celu przedyskutowania Pięciopunktowego Planu Ocalenia Polski wg. LaRouche. Każdy kto ma wypełnioną petycję może przynieść ją na to spotkanie. Spotkanie jest otwarte dla publiczności.

Data: Piątek, 17 listopad, 1989

Godzina: 7:00 wieczorem

Miejsce: Związek Klubów Polskich
5835 W. Diversey Ave.

Dzwon: (312) 907-4000

Po więcej informacji

Pusty sklep mięsny w Warszawie. W Związku Radzieckim i krajach bloku wschodniego ludność boryka się z brakiem mieszkań, lekarstw, jedzenia i energii.

Ważnym jest żebyśmy zdawali sobie sprawę z tego, że aktualna propozycja Stanów Zjednoczonych udzielenia pomocy Polsce waha się od 1% do 5% sumy jaka faktycznie jest Polsce potrzebna i jakiej Lech Wałęsa się domagał. LaRouche pierwszy zaproponował pomoc dla Polski i Niemiec już rok temu. Było to przedstawione w programie telewizyjnym nadanym w październiku 1988 roku. Czy nie czas najwyższy na to żeby człowiek który głosi takie propozycje był zwolniony z więzienia?

Ogłoszenie opłacone przez Fairchild for Justice — Jerald Pechenuk, Skarbnik
(Fundusz wyborczy dla Mark Fairchild na gubernatora)

Ogłoszenie płatne

Polacy na scenie za Wielką Kalużą

Nieocenione dla kultury polskiej Ossolineum wydało znowu książkę, którą można bez żadnej przesady uznać w określonej kategorii tematycznej za pracę fundamentalną. Myślę o monografii napisanej przez Emila Orzechowskiego pt. "Teatr polonijny w Stanach Zjednoczonych". Trudno się wdawać w szczegółowe oceny tego dzieła, jeśli się nie odbyło, jak Autor, pięcioletnich badań nad historią teatru polonijnego za Wielką Kalużą, jak bywały poufale nazywają Ocean Atlantycki. Z całą pewnością warto jednak uprzystępnąć tę książkę, zwrócić na nią uwagę czytającej publiczności. Tym bardziej, że Emil Orzechowski jest pisarzem naukowym o sprawnym piórze. Jego umiejętności narracyjne, a przy tym wnikliwość, są żywym zaprzeczeniem różnym nieszczyściom stylistycznym, jakimi bywają prace sporej części — niestety — naszych naukowców-humanistów, którzy starają się opacznie, aby wrażenie mądrości pozostawić w czytelniku ich hermetyczny język, belkot terminologiczny, a nie wnioski, do których dochodzą.

Tu muszę przytoczyć krótką rozmowę ze znajomą, pracującą na jednym z wydziałów humanistycznych Uniwersytetu Warszawskiego. Dlaczego piszecie tak belkotliwie i niezrozumiale — zapytałem — nie można by prościej? — Kiedy widzisz, gdy się pisze normalnie, to staje się mniej mądre — odpowiedziała z rozbijającą szczerością.

U Orzechowskiego nic z tych rzeczy. Jego książkę może z zainteresowaniem przeczytać nie tylko fachowiec — polonista czy historyk teatru, ale i przeciętny tzw. kulturowy czytelnik. Prócz dobrej stylistyki oraz umiejętności opowiadania klarownie poukładany materiał, wrażliwość na anegdotę i różne smaczki, interesujące dla czytelnika krajowego.

Licząca ok. 330 stron książka obejmuje dość duży okres, od początków teatru polonijnego w ostatniej ćwierci ubiegłego stulecia do współczesności, do lat siedemdziesiątych. A więc ok. stu lat. Co nadaje jej walor syntezy. Ciekawe, jak zaznacza Orzechowski, pierwszym badaczem teatru polonijnego był sam wielki Karol Estreicher, który już w 1890 roku wydał broszurę pt. "Teatr polski za Oceanem".

Interesujące są syntetyczne uwagi Autora, warto je przytoczyć. Najpierw teatr a publiczność: "Należy pamiętać, że teatr, o którym piszemy, uformowany został z jednej strony przez tradycję wyniesio-

ną ze Starego Kraju z drugiej jednak na jego rozwój oddziaływały mocne specyficzne warunki amerykańskie, które kształtowały nie tylko zasady działania samego teatru jako instytucji, ale i wpływały na zainteresowania publiczności, określały jej gusta i potrzeby. To właśnie publiczność ta, a był od niej byt teatru polonijnego bez reszty uzależniony decydowała o takim, a nie innym jego kształcie organizacyjnym i artystycznym poziomie. I gdy czasami dochodziło na tym tle do konfliktów, stroną przegraną był zawsze teatr. Artystyczne ambicje twórców scen polonijnych, z reguły wzorowane na przykładach krajowego teatru zawodowego, musiały w ostatecznym rozrachunku, uwzględnić życzenia i możliwości percepcyjne publiczności, której kulturalne potrzeby były skromne, a często rodziły się dopiero lub ujawniały na emigracji".

Teraz co do samego teatru: "...etniczny teatr polski w Stanach Zjednoczonych był w zasadzie teatrem jednego pokolenia. Przedłużenie jego działalności na generację nawet już tylko następną okazywało się z reguły niemożliwe, i to tak po stronie twórców, jak i publiczności. Przy czym nie chodziło tu tylko o odejście od języka polskiego, ale i o cały system wartości, za którego przemianami na gruncie amerykańskim teatr polonijny nie nadążał. Teza ta tłumaczy w dużej mierze, choć nie do końca, dlaczego

sceny polonijne rozwinęły swą najaktywniejszą działalność na przełomie wieków i z początkiem wieku XX, by — jako zjawisko masowe — praktycznie zaniknąć w latach trzydziestych. Objasnia to również proces późniejszego chwilowego odradzenia się tego teatru wraz z napływem nowych wykonawców i nowej publiczności — obu stron wywodzących się bezpośrednio z Polski. Teatr dawny, tworzony przez pokolenie emigracji przełomu wieków musiał — po latach prosperity — cofnąć się do etapu doraźnie organizowanych przedstawień, granych bardziej dla przyjemności niż dla zarobku. Niezdolny był do zmiany swej estetyki, poza sporadycznymi wypadkami nie próbował przejść na angielski".

Autor proponuje następującą periodyzację stuletnich dzieł teatru polonijnego w Stanach Zjednoczonych. Okres pierwszy: od początków do 1906 — roku powstania pierwszego parawodowego teatru polonijnego w Chicago. Okres drugi: do lat trzydziestych, tj. do załamania się działalności stałych zawodowych teatrów. Okres trzeci ciągnie się do lat siedemdziesiątych, czyli do końca pracy badawczej autora nad dziejami teatru polonijnego.

Pobieżny choćby rzut oka na samą periodyzację każe doszukiwać się przyczyn sprawczych w historii teatru polonijnego poza samym teatrem i przemianami pokoleniowymi jego publiczności.

Pierwszy okres otwiera rok 1873, powszechnie przyjmowany za inauguracyjny działalność teatru polonijnego przez Teatr Polski przy Gminie Polskiej w Chicago. Zagranicą wtedy m.in. Fredę — "Nikt mnie nie zna". Trudno następującego zaraz potem bujnego rozwoju amatorskiego teatru polonijnego nie skojarzyć z przybyciem do Stanów Heleny Modrzejewskiej i rozpoczęciem przez nią wielkiego rozdziału amerykańskiego w jej karierze artystycznej w styczniu 1877 r. w San Francisco. Wielki sukces od samego początku, nobilitujący Modrzejewską artystycznie i społecznie, wprowadzający ją na pierwsze strony gazet. Owe sławne wagony-palace, użyte po raz pierwszy przez naszą artystkę do teatralnych podróży, podziwiane zarówno w zapadłych dziurach, jak i w dużych miastach. To wszystko musiało oddziaływać na zainteresowania Polonusów, wyobraźnię. Dzięki Modrzejewskiej teatr po raz pierwszy okazał się dźwignią wynoszącą na amerykańskie szczyty ich współrodaczkę, pochodzącą tak jak i oni z nieistniejącego państwa. To musiało budzić chęci naśladowcze. Tym bardziej, że Polonia miała swoją Modrzejewską — oczywiście uwzględniając wszelkie proporcje — utalentowaną Teofilę Samolińską, z emigracji po powstaniu styczniowym, o dość wszechstronnych możliwościach, nie tylko aktorkę, (Dokończenie na str. 23-ej)

PROSZĘ PRZYNIEŚĆ TEN KUPON DO SKLEPU

TOM & JERRY'S GIFT SHOP

SKLEP OTWARTY CODZIENNIE OD 10 RANO DO 9 WIECZÓR
3901 W. BELMONT AVE.

• Zabawki
• Tysiące innych rzeczy

(312) 286-1815

WIELKA WYPRZEDAŻ ŚWIĄTECZNA

SAMOCHOZY ZDALNIE KIEROWANE

Do wyboru 4 rodzaje
Kosztowały \$23.99

TERAZ \$12.99

SAMOCHOZ POLICYJNY

Z 4 sygnałami i światłami
Kosztował \$26.99

TERAZ \$14.99

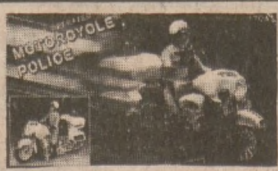
BARDZO POŻĄDANY

SAMOLOT JUMBO JET 747

Sum prawdziwego motoru i światła
Kosztował \$29.99

TERAZ \$19.99

POLICJANT NA MOTORZE

Z sygnałami i światłami
Kosztował \$19.99

TERAZ \$12.99

BARDZO POŻĄDANY

ŚW. MIKOŁAJ

Wykonuje liczne funkcje z muzyką

Chodzi • Dzwoni • Gra 3 melodie

A. Jingle Bells
B. Santa Claus is coming to town
C. I wish you a Merry Christmas

Kosztował \$19.99

TERAZ \$9.99

BARDZO POŻĄDANY

CZOLGAJĄCY SIĘ KOMANDOSI

Wspaniali towarzysze dobrej zabawy
Kosztowały \$18.99

TERAZ \$12.99

RAJSTOPY DAMSKIE

we wszystkich kolorach, wzorach i rozmiarach.

Kosztowały \$4.99

TERAZ \$1.99

Kontrolowany za pomocą radia

LAMBORGHINI

7 funkcji • naprzód • do tyłu

• stop • naprzód w prawo, lewo i do tyłu w prawo i w lewo.

Kosztował \$29.99

TERAZ \$22.99

NOWOŚĆ! AUTOMATYCZNE PIÓRNIKI

na 7 guzików do otwierania

Kosztował \$19.99

TERAZ \$9.99

Stojący ŚW. MIKOŁAJ

Śpiewa wiele melodii i porusza głowę

Kosztował \$29.99

TERAZ \$16.99

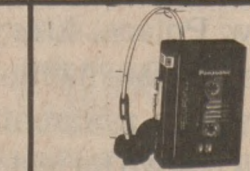

CUDOWNY PIESEK

Biega, obraca się, wykonuje koziołki, staje na nogach... i czeka.

Kosztował \$15.99

TERAZ \$9.99

Zdalnie kierowany SAMOCHOZ WYŚCIGOWY

Dużej szybkości Turbo skręca w lewo, prawo i daje sygnały

Kosztował \$69.99

\$39.99

PANASONIC

• Cassette Player
• AM-FM Radio
• Auto Reverse
• Magnaphone

Kosztował \$95.59

TERAZ \$69.99

LALKA — LISA

Śpiewa, Mówi i chodzi

Kosztowała \$28.99

TERAZ \$17.99

LALKI

Śmieją się i płaczą

Kosztowały \$16.99

TERAZ \$11.99

Solarny KALKULATOR Z ZEGAREM

i z teleskopijnym odczytywaniem

Kosztował \$19.99

TERAZ \$9.99

TRANSFORMATOR

110 V na 220 V

Kosztował \$12.99

TERAZ \$4.99

GRA KOMPUTEROWA

Bardzo zabawna jazda ze światłami

Kosztowała \$29.99

TERAZ \$19.99

110 V—220 V Urządzenie do ŁADOWANIA BATERII

Kosztowało \$14.99

TERAZ \$6.99

LINIJKA z KALKULATOREM i ZEGARKIEM

Kosztowała \$12.99

TERAZ \$4.99

KUP I WYŚLIJ DO POLSKI lub POŁÓŻ POD DRZEWKO ŚWIĄTECZNE. NIGDZIE NIE KUPISZ TANIEJ — TYLKO W TOM & JERRY MÓWIMY PO POLSKU SERDECZNIE ZAPRASZAMY!

CUSTOM BEDDING

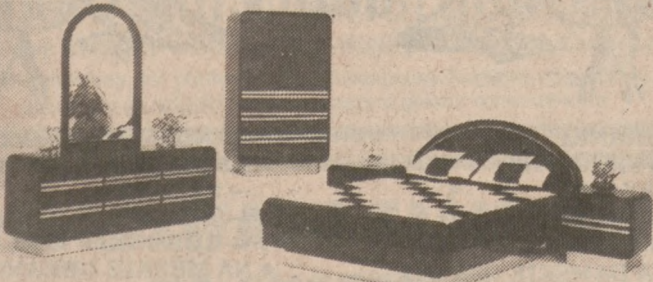
2915 N. Milwaukee FURNITURE TELEFON: 772-3404

PRAWDZIWI SKŁAD SUPER DYSKONTOWY

WYPRZEDAŻ Z OKAZJI 25-ej ROCZNICY

Jesteśmy w interesie już 25 lat i pragniemy służyć naszym klientom przez następnych 25 lat, aby pomóc w kupnie dobrych mebli po najniższych cenach. Wszyscy Producenci mebli pomogli nam w przygotowaniu SPECJALNEJ WYPRZEDAŻY z okazji naszej 25-ej rocznicy. Prosimy pamiętać, że stać nas na to, aby sprzedawać meble taniej, ponieważ nie zatrudniamy wysoko płatnych kierowników sklepu ani sprzedawców.

Prosimy wstąpić i skorzystać z okazji, ponieważ w większości wypadków przy kupnie mebli otrzymacie inną wartościową rzecz zupełnie DARMO!

Kupcie jakiegokolwiek komplet do sypialni, a otrzymacie DARMO sprężyn i materac na podwójne łóżko

już od \$489

Kupcie 2-częściową meblówkę, a otrzymacie trzecią zupełnie BEZPŁATNIE

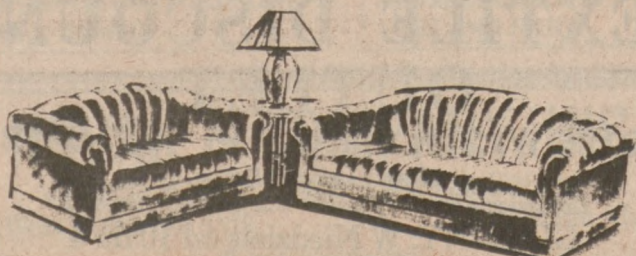
Kupcie 5-sztukowy komplet "dinette", a otrzymacie 2 krzesła zupełnie DARMO

Kupcie jakiegokolwiek komplet materaców i sprężyn "Queen" lub "King", a otrzymacie ramę zupełnie DARMO

już od \$369

już od \$269

już od \$139

Kupcie komplet mebli do pokoju wizytowego, a otrzymacie stolik "cocktail table" zupełnie DARMO!

Kupcie rozkładaną kanapę, a otrzymacie sprężynowy materac zupełnie BEZPŁATNIE!

już od \$459

już od \$369

NAJWYŻSZY CZAS ZROBIĆ rezerwację na ŚWIĘTA DO POLSKI! MAMY JESZCZE MIEJSCA NA LOT NA 16 i 19 GRUDNIA

Dzwonić zaraz na numer: 585-8222

AUTORYZOWANY DEALER PEKAO ZAŁATWIAMY: Paszporty, wizy, zaproszenia, tłumaczenia.

ANN'S TRAVEL CENTER

5215 S. ARCHER AVE. róg Kilbourn

WIELKA WYPRZEDAŻ

NAJWIĘKSZY NA ŚWIECIE BAZAR DYWANÓW

OLYMPIC DISCOUNT CARPET

Fabryczny Cer. y

ORIENTALNE DYWANY TKANE W BELGII

4' x 6' ..... \$ 25.00
6' x 9' ..... \$ 45.00
9' x 12' ..... \$ 75.00

"CARPET" OD ŚCIANY DO ŚCIANY

Fachowa Instalacja

"Plushes, carved, velvets, cut and loops, commercial" już od

\$7.99

za jard Instalowane z 1/2" luksusową podkładką

TYSIĄCE RESZTEK Wszystkich Rozmiarów

12' x 3' do 12' x 60'

Wiele kolorów do wyboru

Możemy dostarczyć 9x12 od \$39.00

MODNE "XX-SPECIAL" RĘCZNE TKANE DYWANY

Z CHIN I FILIPIN

2'9" Okragły ..... \$ 69.00
4' x 6' \$159.00
5'6" x 8'6" \$299.00
8'6" x 11'6" \$599.00

CHODNIKI

NA KORYTARZE I NA SCHODY

Wełna i Nylon Orientalne i Tweedowe

OD ..... \$1.69 Stopa

HURTOWNIA

2719 N. CALIFORNIA AVE.

276-1212 • 276-3656

3017 N.— CENTRAL AVE.

283-0028

Pon.—Piątek 9-9, sob. 9-6, Niedz. 11-5

Fachowe Czyszczenie Dywanów i Mebli

Czeki, łatwy kredyt

SPECJALNE CENY DLA KONTRAKTORÓW!!!

* rozmiary w przybliżeniu

VISA

MasterCard

Discover

Amex

Mówimy po polsku

Dywany 1-ej jakości

MasterCard

Discover

Amex

GILLA
BOUTIQUE
TO
SZYK
ELEGANCJA
JAKOŚĆ
GATUNEK
KROJ
NAJNOWSZE
MODELE

Superelegancki
boutique
„Gilla”
zaprasza
wszystkie
Czytelniczki,
które
lubią
się
dobrze
ubrać
na wszelkie
okazje
i nie tylko!

GILLA BOUTIQUE

PORT CLINTON SQUARE
610 CENTRAL • SUITE 151
HIGHLAND PARK, IL. 60035
TEL. (312) 433-8188

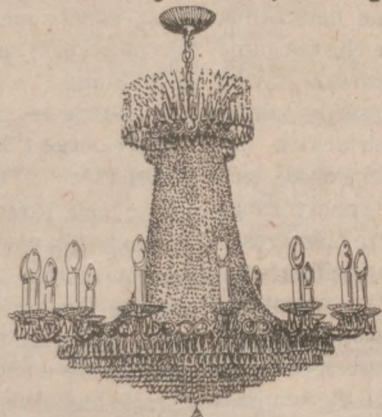
Zapraszają
BARBARA i ROMAN

Przyjdziecie obejrzyć naszą kolekcję importowaną
z Francji i Włoch!

Oszczędź 50%

na żyrandolach z kryształu, Listopad 13 — 25

Błysk

Świąt

Żyrandole ze wszystkich krajów świata, lampy, dekoracje, marmurowe stoły.
W sprzedaży włączone: kryształy z Schonbek, Progress of Canada, Bibi, World
Imports. Wszystkie kryształy oprócz Waterford — te 30% niższe.
Wszystko w sklepie 635-6100 w j. ang.

Custom
BUILDING
PRODUCTS
1507 Rand Rd. • Des Plaines

Godz.:
Pon. Sob. 9-5
Czw. 9-9

DON'T
COMPROMISE
CUSTOMIZE

Tajemnice snu

Człowiek spędza około jednej trzeciej swego życia na spaniu, ale dotychczas nie mamy wyczerpującego wyjaśnienia na pytanie, czym właściwie jest sen. Dlaczego każdy człowiek, aby się utrzymać przy zdrowiu i życiu, musi również spać.

Ogólnie twierdzi się, że sen jest specjalną formą wypoczynku, którą cechuje rytmiczna, naturalna, okresowa — w różnych odcinkach doby — zmiana stanu fizjologicznego organizmu człowieka. Periodyczność snu związana jest także z rytmem dobowym czynności organizmu. Rytmiczność tę gwarantują zachodzące w tym czasie zmiany zewnętrzne i wewnętrzne w organizmie.

Przez pewien czas istniała raczej spekulatywna teoria, której zwolennicy twierdzili, że sen jest instynktem wytworzonym przez organizm niezależnie od jakiegokolwiek przyczyn fizjologicznych, chociaż jest z nimi związany. Jest to jedna z dawnych teorii nie poparta żadnymi dowodami eksperymentalnymi i wobec tego nie utrzymała się długo.

Druga, to teoria chemiczna snu, znana również jako teoria specyficznych toksyn, tzw. hipnotoksyn. Ale i ta teoria nie utrzymała się, bo wyniki doświadczeń, na podstawie których została zbudowana, nie zostały potwierdzone.

Od pewnego czasu umacnia się

teoria „ośrodkowo-mózgowa” snu. Podstawą jej jest założenie, że musi istnieć „ośrodek snu” podobny do ośrodków wielu ważnych funkcji fizjologicznych znajdujących się w centralnym układzie nerwowym. Przeprowadzone doświadczenia wykazują, że istnieje związek między uszkodzeniem lub podrażnieniem pewnej części szarej substancji mózgu a zaburzeniem snu oraz różnymi odchyleniami charakteru i rytmiki snu. Na podstawie dotychczasowych wyników można zakładać, że teoria ośrodkowo-mózgowa jest najbliższą prawdą, oczywiście pod warunkiem, że ośrodek snu zostanie konkretnie ustalony i jego mechanizm fizjologiczny wyjaśniony.

W ostatnich latach wzmogły się we wszystkich krajach cywilizowanych badania nad snem. W samych Stanach Zjednoczonych znajduje się ponad dwadzieścia laboratoriów, gdzie wysiłek uczonych skierowany jest na wyjaśnienie tej zagadki.

W nowoczesnych cywilizowanych społeczeństwach, gdzie z każdym dniem zwiększa się tempo życia, gdzie istnieje poważny problem pracy, hałas, zanieczyszczenie powietrza i wody, gdzie przeciętny człowiek staje się więźniem maszyn i różnych automatów, znajduje się

(Dokończenie na str. 24-ej)

Polacy na scenie za Wielką Kałużą

(Ciąg dalszy ze str. 22-ej)

ale i pisarkę dramatyczną. Jej sztuka pt. „Trzy Flory” została zalecona do grania na konkursie dramatycznym w Krakowie w r. 1876 i była wielokrotnie w kraju wystawiana. „Śmiało można o niej powiedzieć, że żaden z późniejszych dramaturgów polonijnych takiego sukcesu już nie odniósł, choć niektóre ze sztuk powstałych w Amery-

ce, pisanych na potrzeby teatru polonijnego, grywane były i w kraju...” — pisze Orzechowski.

Okres od 1906 r. to czas podsumowania kariery Modrzejewskiej, kiedy okazało, się że na teatrze można zarobić duże pieniądze i przez teatr dostać się na szczyty. Początek wielkiego finału teatru gwiazd i związanego z tym bezpośrednio okres największego powodzenia finansowego teatru jak nigdy przedtem i już nigdy potem. Trudno o bardziej sprzyjające warunki dla profesjonalizacji teatru polonijnego. Wreszcie lata trzydzieste naszego stulecia — upadek polonijnych teatrów zawodowych. Trudno nie widzieć tu skutków Wielkiego Kryzysu, a także początku nowej epoki w kulturze światowej, którą z pewnością otworzył rozwój kina dźwiękowego, jego okrzepnięcie jako środka wyrazu artystycznego. Nastąpił nowy podział widzów — kino sztuką dla mas, teatr dla elity. Tak można by z grubsza określić jego istotę, nie wdając się w nianse.

Ze stuletnich dziejów teatru polonijnego wynika też wielka kulturotwórcza rola Kościoła. To przecież w dużej mierze przy parafiach, przy szkołach prowadzonych przez duchowieństwo, tworzyły się najrozmaitsze teatry amatorskie, kontynuujące kulturę starego kraju. Tego nie można nie doceniać.

Warto poznać dzieje teatru polonijnego w Stanach Zjednoczonych. Szczególnie teraz, kiedy problematyka polonijna odzyskała właściwą jej rangę.

Krzysztof Głogowski

Emil Orzechowski: Teatr polonijny w Stanach Zjednoczonych. Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1989, str. 332.

Friendly travel bureau

3950 N. CICERO

DO POLSKI OD **\$389** w jedną stronę
OD **\$778** w obie strony

\$519 WEEKEND W AMSTERDAMIE
(Przelot, hotel, transfer, zwiedzanie)

* SPECIAL — CO TYDZIEŃ!
Już od \$99 — LAS VEGAS (przelot)
Już od \$199 — CANCUN (przelot)

* PACZKI MORSKIE — 0.60¢ lbs.
(Bez dodatkowych opłat)
JESTEŚMY DEALEREM PEKAO!!!

286-6262 286-6263

IZABELA'S BEAUTY SALON

**Damsko-Męski Zakład
Fryzjerski**

• Szybka Fachowa Obsługa • Niskie Ceny
Przyjdź — Zobacz — Porównaj

3405 N. Pulaski Rd. Tel.: 478-6399

POLLEX INTERNATIONAL INC.
4765 N. Harlem Ave., Harwood Hts., IL 60656
312-792-9200

EMIGRACJA DO KANADY

Wielka szansa dla osób, które chcą zalegalizować swój pobyt stały w Kanadzie. Złożenie dokumentów, interview i odlot do Kanady od 6-12 m-cy. Dotyczy osób przebywających na terenie USA i Europy. Po informacje dzwoni:

Margaret Borkowski 312/456-1060 wieczorem
George Tomaszewicz 312/295-7711

KALENDARZ POLSKI
NA ROK 1990

Mamy już w sprzedaży nowy Kalendarz Polski: Na Rok 1990, który jest kolejnym 42, a jednocześnie już ostatnim rocznikiem, drukowanym przez Wydawnictwo „Promyk” w Filadelfii.

Ten uniwersalny poradnik encyklopedyczny, jak nazywany jest przez stałych czytelników, jest starannie i interesująco opracowany. W 43 rozdziałach na 448 stronach zawartych jest wiele bardzo interesujących artykułów ze wszystkich dziedzin wiedzy, wiele informacji dotyczących Polski. Cenne też są porady lekarskie, wskazówki o pielęgnowaniu urody, jak dbać o zdrowie oraz wiele innych niezbędnych dla każdego w codziennym życiu, tak w domu, jak i w pracy. Zachęcamy do kupna tego doskonałego informatora. Każdy kto zamówi Kalendarz Polski przekona się, że znajdzie w nim swego doradcę.

Cena: \$14.00

DZIENNIK ZWIĄZKOWY
6100 N. Cicero Ave.
Chicago, IL 60646

Zamawiam ..... egzemplarzy Kalendarza Polskiego na rok 1990 po \$14.00 za sztukę.
Załączam czek lub Money Order na sumę .....

Imię i Nazwisko .....

Adres .....

Miasto .....

Stan .....

Kod Pocztowy .....

Za zaliczeniem pocztowym (C.O.D.) książkę nie wysyłamy

TRAVEL IDEAS & CRUISE SHOP

4857 W. IRVING PARK RD., CHICAGO, IL 60641
(312) 286-0026

EMIGRACJA DO KANADY

Szansa legalizacji pobytu stałego w Kanadzie dla osób, które przebywają poza granicami Polski — USA, Europa, Meksyk, Półn. Ameryka.

(Dla osób, ich rodzin przebywających w obozach dla uchodźców — którzy nie mają krewnych i sponsorów — specjalne niższe.)

LEGALIZACJA STAŁEGO POBYTU W USA

Dla osób zamieszkałych w USA lub innych.
Sponsorowanie poprzez * pracodawcę * krewnych

UWAGA: WIZY STUDENCKIE I SPECJALISTYCZNE

Do USA dla osób z Polski lub innych krajów Europy pragnących poszerzyć zakres swoich wiadomości: na naukę języka angielskiego oraz inne kierunki studiów dla osób od 16 lat.

* kursy jez. angielskiego dla dorosłych

* seminarium dla nauczycieli lub specjalistów w zakresie filologii polskiej lub angielskiej oraz lekarzy, specjalistów i pielęgniarzy.

Centrum studyjne: Chicago, N. York, Boston, Atlanta, Cleveland, Denver, Houston, San Francisco, Philadelphia, St. Paul/Minneapolis, St. Petersburg, San Diego, Seattle, Washington D.C., Norman-Oklahoma.

WYCIECZKI Z POLSKI DO USA I KANADY

Bez zaproszeń i kłopotów, na święta Bożego Narodzenia — 22 grudnia oraz 15 stycznia, 15 lutego, 15 marca. Przyłoty do Chicago lub N. Yorku na okres 10 dni.

Do Kanady: Montreal — 2 dni, Ottawa — 1 dzień, Toronto — 7 dni.

DO POLSKI Jumbo Jetem \$549 w jedną stronę, \$879 w obie strony.

Na wakacje po słońce: Hawaje, Floryda, Jamaica, Meksyk, Rio de Janeiro.

SAMOCZODY DO POLSKI: Skoda, Lada, Moskwicz, Toyota
SAMOCZODY DO ZWIĄZKU RADZIECKIEGO ŁADA \$4995

Po informacje:

TRAVEL IDEAS

4857 W. Irving Park Rd., Chicago, IL 60641

Tel: (312) 286-0026

TRAVEL IDEAS — POMYSŁ NA ZWIEDZANIE ŚWIATA I UDANE WAKACJE!

J D JEWELERS
Najstarsza firma na Jackowie, od 1978

Najtaniej
wszystkie wyroby ze:
* złota
* srebra
* zegarki
* nowości
elektroniczne

Jubiler
Nowa
lokalizacja

Nowość - Komputery
Wylężne Przedstawicielstwo
BEST DEAL COMPUTER WAREHOUSE

Najniższe ceny, fachowe porady, pełen zakres usług
Pełna linia komputerów typu IBM.
Kompletny komputer typu IBM PC/XT tylko.....\$699.00
Komputer typu IBM PC/AT, Hard Disk 40 MB \$1699.00
Akcesoria komputerowe, łatwe instrukcje obsługi w języku polskim
Usługi komputerowe dla firm, agencji i sklepów

Przy zakupie komputera dostaniesz 10 floppy disków i gry komputerowe

3022 N. Milwaukee Ave. Chicago, IL 60618 Tel: (312) 252-6140
FAX: (312) 252-0411

UWAGA OSOBY WYBIERAJĄCE SIĘ DO POLSKI!!!

Zapraszamy do naszych biur:

FALCON TRAVEL BUREAU INC.

9018 N. Milwaukee Ave.
Niles, IL 60648

(708) 298-0550

3305 N. Milwaukee Ave.
Chicago, IL 60641

(312) 282-8999

Wspaniałą niespodziankę sprawiły
Skandynawskie
Linie Lotnicze **SAS**
wszystkim pasażerom lecącym w jedną
lub obie strony do Warszawy. Na każdego
czeka prezent—paczka
żywnościowa wartości **\$50⁰⁰**

FALCON TO GWARANCJA FACHOWEJ I RZETELNEJ OBSŁUGI Z 22 LETNIM DOŚWIADCZENIEM—ZAPRASZAMY!!!

Ponadto przypominamy Państwu, że:

- Zawsze wyszukamy najdogodniejsze przeloty samolotowe;
- Przyjmujemy jeszcze świąteczne paczki i przesyłki—PKO, DENPOL, POLONEZ;
- Załatwiamy wszystkie sprawy imigracyjne, tłumaczenia, pełnomocnictwa, zaproszenia;
- Znajdziemy wymarzone dla każdego wakacje—na lądzie lub wodzie, we wszystkich zakątkach świata.

WYCIECZKA STATKIEM SPECJALNA OKAZJA!

Normalna cena \$1,489 od osoby

\$989

od osoby (po 2 osoby w pokoju)

Teraz tylko jeśli zostawisz zadatek \$100 w terminie do 27 grudnia, 1989 roku. W cenę włączyliśmy jest przelot w obie strony do Miami, 7 dni statkiem, łącznie ze wszystkimi posiłkami, rozrywkami i taryfą portową. Zewnętrzne kabiny. Wycieczka obejmuje: GRAND CAYMAN, MONTEGO BAY, PLATA del CARMEN i COZUMEL. Prosimy dzwonić

ALTA TRAVEL

5418 W. Fullerton

TELEFON 745-2962

Na Dzień Dziękczynienia—
Thanksgiving Day i Zawsze Miejsce
Na Waszym Stole Doskonałe Pieczywo
z Naszej Piekarni

WAM i Całej Waszej Rodzinie Życzymy
Szczęśliwego i Przyjemnego
Dnia Dziękczynienia

BALTIC BAKERY

4627 S. HERMITAGE AVE.

Doskonałe pieczywo wszelkiego rodzaju, codziennie świeże i smaczne.
Na Wasze rodzinne uroczystości zamawiajcie wcześniej, dzwoniąc:
LA 3-1510—Mówimy Po Polsku

\$\$ GOTÓWKA \$\$ GOTÓWKA \$\$ ZA WASZ STARY SAMOCHÓD

**DARMO
HOLOWANIE**
ZABIERZEMY NATYCHMIAST

7 AKRÓW UŻYWANYCH CZĘŚCI DO
SAMOCHODÓW. DUŻY WYBÓR
CZĘŚCI DO ZAGRANICZNYCH
SAMOCHODÓW.

**SEKcje
KAROSERI**

CHŁODNICE UŻYWANE
I ODEMONTOWANE
JUŻ OD \$40.00

STARTERY
I PRĄDNICE
JUŻ OD \$15.00

OTWARTE CODZIENNIE PRZESZ CAŁY ROK

PRZEDNIE SZYBY
I BOCZNE
DOBRE UŻYWANE
OPONY
JUŻ OD \$15.00

TRANSMISJE
JUŻ OD \$65.00

SILNIKI
JUŻ OD \$150.00

**VICTORY AUTO
WRECKERS INC.**

710 E. GREEN ST., BENSenville
(BLISKO O'HARE) 7 BLOKÓW NA WSCHÓD OD YORK RD.
TELEFON: 860-2000
MÓWIMY PO POLSKU

WAŻNE ZAWIADOMIENIE

W związku z przypadającym w czwartek, 23 listopada br. DNIEM DZIĘKCZYNIENIA ostateczny termin przyjmowania ogłoszeń do wydania weekendowego—PIĄTEK, 24 LISTOPADA br. jest jak następuje:

WSZYSTKIE OGŁOSZENIA HANDLOWE (DISPLAY) i DROBNE (CLASSIFIED) MUSZĄ BYĆ DOSTARCZONE DO BIURA OGŁOSZEŃ W PONIEDZIAŁEK (20 LISTOPADA) PRZED GODZINĄ 3:30 PO POŁUDNIU.

Ogłoszenia dostarczone później niż w wyżej ustalonym czasie, nie będą mogły być przyjęte do druku.

W PIĄTEK, 24 LISTOPADA
BIURA DZIENNIKA BĘDĄ NIECZYNNE.

TO OUR ADVERTISERS

Due to the Thanksgiving Day Holiday (November 23), our schedule for the Weekend Edition of November 24 is as follows:

ALL ADVERTISING, DISPLAY and CLASSIFIED COPY MUST BE IN THE OFFICE ON MONDAY, NOVEMBER 20, BEFORE 3:30 PM.

COPY SUBMITTED LATER THAN ABOVE SCHEDULED TIME, CANNOT BE ACCEPTED FOR PUBLICATION.

POLISH DAILY ZGODA

Podręczny Zestaw Biblioteczki Webstera

Słownik—Słownik Ortograficzny—Słownik Synonimów
i Antonimów—Zasady Gramatyki—Informator

THE NEW WEBSTER'S
Deluxe
Desk Reference
Library

CENA \$15.00 plus \$1.50 (koszt przesyłki)

DZIENNIK ZWIĄZKOWY
6100 N. Cicero Ave.
Chicago, IL 60646

Zamawiam.....zestawów The New Webster's Deluxe
Desk Reference Library po \$16.50 za zestaw.
Załączam czek lub Money Order na sumę.....

Imię i Nazwisko

Adres

Miasto

Stan

Kod Pocztowy

Za zaliczeniem pocztowym (C.O.D.) książek nie wysyłamy

Tajemnice snu

(Ciąg dalszy ze str. 23-ej)

w ciągłym wyścigu o dalsze zdobycze materialne oraz, co jest bardzo ważne, jest karmiony różnymi sprzecznymi ideologiami — wszystko to wpływa ujemnie na jego zdrowie psychiczne i dezorganizuje "ośrodek snu". Ludzie polykają całe tony "pigulek na spanie". Chemikalia te są pożyteczne, ale nadużywane indywidualnie, aby osiągnąć natychmiastowe rozwiązanie minione go dnia, mogą być niebezpieczne. Prawdziwej fizjologicznej "pigulki na spanie" nie posiadamy jeszcze i prawdopodobnie nie zostanie ona wyprodukowana przed rozwiązaniem tajemnicy snu.

Rozróżnia się dziś dwie fazy snu. Pierwsza, tzw. sen głęboki, kiedy oddychanie jest równomierne lub spokojne i kiedy śpiący nie śni. Druga, to sen, podczas którego mięśnie stają się miękkie. Zaobserwowane symptomy sugerują, że w tej drugiej fazie snu ma miejsce wielka aktywność mózgu, pełna emocji i wewnętrznej koncentracji. Bicie serca jest nieregularne, ciśnienie krwi bywa zwykle wyższe lub niższe niż normalne, notowane w czasie niespania, a oddech bywa zwykle płytki i przyspieszony. Ta miękkość mięśni może być wyjaśnieniem dlaczego człowiek, śniąc o czymś strasznym, stara się poruszyć, uciekać lub krzyczeć, a czuje się jakby sparaliżowany.

Człowiek śpi każdej nocy w regularnych odstępach liczących około 90 minut. Dorosły człowiek śni 20 do 25 procent czasu spania. Jednym z wyjaśnień na pochodzenie snów ma być wspomniana powyżej aktywność mózgu, w czasie której mózg organizuje całą masę informacji, jaką otrzymał w ciągu dnia, lub od ostatniego snu człowieka. Niektórzy porównują tę czynność mózgu do przeprogramowania komputera. Którkie drzemki są bardzo zdrowe; na ogół pozbawione są one snów, a człowiek uwalnia się w pewnym stopniu od napięcia psychicznego.

W Stanach Zjednoczonych około

czterech milionów ludzi ma zwyczaj zasypiania podczas chodzenia. Porównując ilość mieszkańców tego kraju do ilości mieszkańców Kanady, można zakładać, że w Kanadzie znajduje się około 400,000 ludzi, którzy mają "dar" spania w czasie poruszania się.

Wydaje się, że nawet w najgłębszym śnie człowiek posiada pewien stopień świadomości. Matka np. może spać spokojnie podczas hałaśliwego ruchu ulicznego, ale budzi się natychmiast, gdy jej małe dziecko zapłaczę.

W niektórych krajach nie budzi się śpiącego z obawy, że jego dusza, która krąży sobie gdzieś w okolicy, mogłaby nie zdążyć na czas połączyć się z ciałem gdyby zostało ono zbudzone przedwcześnie. Dobry zwyczaj.

Czy sny mogą się odnosić do przyszłości? Pewien rosyjski uczony twierdzi, że sny nie tylko mogą ostrzegać człowieka o zbliżającym się jakimś problemie psychologicznym, ale mogą również sygnalizować nabawienie się poważnej choroby. Utrzymuje on, że mózg wykonuje najbardziej nieprzewidziane procesy wewnętrzne ciała, nawet zanim symptomy choroby są widoczne fizycznie.

Badania nad rozwiązaniem dotychczasowej zagadki snu trwają. Być może, iż w niedługim czasie zostanie odkryty "ośrodek snu" i poznamy jego mechanizm fizjologiczny. Gdy to nastąpi, wówczas bardzo możliwe, że sen będzie mógł być kontrolowany i np. w zależności od potrzeby, przedłużany lub skracany.

W tej chwili, kiedy doświadczania udowodniły, że człowiek pozbawiony snu przez pewien okres czasu przestaje być sobą, a gdyby ten okres bezsenności przedłużał, to można by człowieka pozbawić życia, powiedzmy głośno — blogosławiony niech będzie Ten, który sen wynalazł.

S. Blicharski
(Związkowiec)

Zebranie i wybory w Klubie Błażowian

W niedzielę, 19 listopada, br. Klub Błażowian urządza zebranie i wybory zarządu. Posiedzenie będzie odbywać się w sali ZKP, przy 5835 W. Diversey Ave., Chicago, o godzinie 1:30 po poł.

**DABEK
Insurance Inc.**

*Posiadłości
*Wypadki
*Samochodowe

**Dzwoń:
545-0999**

**4962 N. Milwaukee
Jefferson Park
Ilona Dabek**
Licencjonowany sprzedawca
ubezpieczeniowy

PROGRAM

POLVISION

PIĄTEK

Pierwsza godzina programu:
• Filmy animowane dla dzieci
• "Trzymam się dobrze" — program muzyczny o Czesławie Niemencie.
Druga godzina programu:
• "Inspekcja Pana Anatola" — archiwalna polska komedia filmowa z Tadeuszem Fijałkiewiczem w roli głównej.
Trzecia godzina programu:
• Dokończenie filmu z poprzedniego tygodnia.
• Recital piosenek Jarosława Stepowskiego.

SOBOTA

Pierwsza godzina programu:
• "Przygody Pszczółki Mai" — film dla dzieci
Druga godzina programu:
• "Kryk" — współczesny film polski z Dorotą Stalińską w roli głównej. Reżyseria Barbara Sasa.
Trzecia godzina programu:
• Chicagońskie występy Kabaretu Olgi Lipińskiej — druga część.

NIEDZIELA-PONIEDZIAŁEK

Pierwsza godzina programu:
• "Tik-tak" — program dla dzieci
• Kronika "Polvision" — w programie: Marek Piotrowski, zdobywca Mistrzostwa Świata, Józef Szustakowski, o walce o utrzymanie polskości w Wielkopolsce, w drugiej połowie dziewiętnastego wieku.
Trzecia godzina programu:
• "Zewex" program rozrywkowy.
Uwaga: W każdą niedzielę o godz. 11:30 "Polvision" nadaje masę św. z kościoła św. Jacka.
"Polvision" zastrzega sobie możliwość zmian w programie

Z tym ogłoszeniem zniżka 50 centów przy każdym kupnie za \$5.
do niedzieli, 26 listopada

Zrób swoje świąteczne zakupy u nas. Mamy opakowania na prezenty.
Godziny: od pon. do piątku od 9 do 7 wieczorem
Soboty od 9 do 6 wieczorem
Niedziela od 10 do 5 po poł.

FARLEY'S CANDY OUTLET
3025 N. Pulaski Rd., Chicago, IL 60641

Tel.: 725-1661

**CHICAGO-RZYM-WARSZAWA
MAMY JESZCZE WOLNE MIEJSCA**

\$879

w obie
strony

\$599

w jedną
stronę

EXTRA!

• Można zabrać 3 walizki po 70 funtów
• Przelot superluxe, jumbo-jet Boeing 747
• Piwo i wino bezpłatnie

**W OBIE STRONY DO WARSZAWY
PLUS TYDZIEŃ W RZYMIE**

\$999

MAXI DISCOUNT WORLD TRAVEL, INC.

3021 N. Milwaukee Ave.
Chicago, IL 60618
Tel. 276-0405
Fax: 276-0427

5939 W. Irving Park Rd.
Chicago, IL 60634
Tel. 777-7077
Tel. 202-8600

**TYLKO U NAS!!!
CENA \$3,700**

ZUŻYCIE PALIWA 5L/100 KM. DOSTAWA
CIĄGU 8 TYGODNI. GWARANTOWANA PRZEZ
CZECHOSŁOWACKĄ FIRMĘ
Tuzex
podek zabraniamy obrotu
Prawa — C358

O Trzecią Niepodległość

(Ciąg dalszy ze str. 3 -ej)

wrocie Polsce stanowisko głównego dyrygenta Traktatu Wersalskiego, David Lloyd George'a, i wielu innych polityków Europy, stawiających na Rosję lub Niemcy w rozgrywkach o przyszłość Europy — zagrażało jej także dziedzictwo etyczne czasów rozbiorowych. Przez prawie sto pięćdziesiąt lat, jeśli utratę wolności państwa polskiego zaczęnie się liczyć od daty pierwszego rozbioru (1772), n.b. tak liczył Piłsudski — pokolenia Polaków za czyny patriotyczne uznawały: łamanie praw ustanowionych przez rozbiorników, kradzież ich mienia, rozliczne formy sabotażu, okamywanie urzędników-okupantów, pogardzanie językiem i kulturą wrogów (przebogata w dzieła literatury i sztuki). Umysł polskie, ze wzmożoną siłą w stosunku do wieku baroku i kontrreformacji, opanowały, często w pustoszach rozmiarach, sarmatyzm i mesjanizm. W różnych zaborach zaczęły się kształtować odmienne mentalności Polaków, przyjmujące wrogą postawę nie tylko w stosunku do okupanta, lecz i rodaków to z Kongresówki, to z Wielkiego Księstwa Poznańskiego, to z "Golicji", czy "Głodomierii" ("Nie my lecz tamci są kolaborantami"). "Młody las" Żeromskiego różnie rósł w rosyjskim, inaczej w austriackim, a jeszcze odmiennie w pruskim systemie nauczania, gdzie szalała Hakata. Nie tak samo wyglądał Sienkiewiczowski Bartek Zwycięzca w armii pruskiej jak tenże Bartek w austriackich czy rosyjskich szeregach. Polskę, ledwo wyrzeczającą się z politycznego grobu, dopadło jeszcze nieszczerne dziedzictwo sporów politycznych Wielkiej Emigracji o orientację ideologiczną, o wodzostwo narodowe. Do Hotelu Lambert wprowadził się Roman Dmowski, Lelewelowski skromny kąt przejęli socjaliści, I kosy Worcella i Gromady Grudzią przechycili ludowcy z Witosem w sukmanie Kościuszki. Rozpoczęła się wręcz niszcząca licytacja hasel niepodległościowych i programów politycznych, którą zainicjował Daszyński jako premier pierwszego Tymczasowego Rządu Ludowego Republiki Polskiej, powołanego do życia w nocy z 6 na 7 listopada 1918, w Lublinie. Od tej chwili miasto to upatrzone na miejsce ogłaszania wielkich, utopijnych manifestów. Naród polski, wyczerpany fizycznie, i psychicznie półtorawiekową niewolą, został zasypany manifestami Białych, Czerwonych, Zielonych, Fioletowych i Szarych. Za każdym z nich stała walka o pozycję "44", o berło enigmaty, wprowadzonej na arenę narodową w bezradności, a chwilami i w rozpacz, przez Mickiewicza. Nie rezygnowała ze swego "snu o potęgę", "snu o szpadiębulawie", aż do 14 listopada 1918 roku, Rada Regencyjna (arcybiskup A. Kakowski, książę Z. Lubomirski, hr. J. Ostrowski), żyjąca z łaski zaborców, przekształcona (1918) w Radę Stanu. Kiedy stawały po kolei w ogniu odcinki wciąż nie usta-

lonych traktatem północnych, południowych i wschodnich granic polskich, i trzeba było wyrąbać je zbrojnie — Dybowski, zabezpieczając swój własny model "44" przetrzymywał, jak długo tylko mógł, doborową, świetnie uzbrojoną armię generała Hallera we Francji. Tymczasem płonął Śląsk Cieszyński, Lwów. 17 lutego 1919 Armia Czerwona utworzyła front wołyński, maszerowała na Wilno. Historia może różnie osądzić te walki i już osądza. Osobiście uważam za tragiczną pomyłkę decyzję zbrojnych rozstrzygnięć sporów o Wilno i Lwów; straciłmy tylko historycznych przyjaciół spod Grunwaldu, cenne baszty w "antemurale Christianitatis" — dziś: "antemurale libertatis". Nie chcieliśmy czytać starego genialnego dzieła politycznego Andrzeja Frycza Modrzewskiego *De republica emendanda*, rozdziału o wojnie, gdzie wielki Polak-mędrzec zalecał rozstrzygać spory między narodami przy konferencyjnym stole, na czterdzięci siedem lat przed *De juri belli* (1598) Alberico Gentili'ego i na siedemdziesiąt cztery lata przed *De juri belli ac pacis* (1625) Hugo Grotiusa. Jakkolwiek wtedy rzeczy się rozstrzygały — Polska wołała o jedność, wołał o nią Piłsudski. W to wołanie wwiercał się szyderczy śmiech wielu potężnych współczesnych: drwił z niej Molotow ("pokraczny bękart Traktatu Wersalskiego"), Stalin ("przepraszam, że się tak wyrażę — państwo"), David Lloyd George ("historyczne nieporozumienie"). Ten ostatni uważał, że oddanie Polsce Górnego Śląska miało być ten sam sens, co podarowanie malpę zegarka (Norman Davies, *God's Playground*, vol. II, p. 393). Tymczasem wśród zwalczających się frakcji politycznych w Kraju, błąkał się Anhelii zdumiony, że Sybir przeniesiono nad Wisłę. I gdy niemal wszystko wskazywało na to, że kpiarzom na temat Polski świat przykłaśnie: "mieliście rację", gdy nawet "Temps" stojący u boku przychylnego Polsce Plichon'a, żartował: "Istnieją dwa rządy polskie — jeden, który nie chce opuścić Paryża, i drugi, którego nie chcą wpuścić do Paryża" (Pobóg-Malinowski, op. cit., s. 166-67) — stał się cud. "Takim cudem — powiedział ostatnio Jan Nowak-Jeziorański — było przecież odbudowanie w 1918 r. państwa polskiego, które powstało z niczego (O Polsee, Rosji i Niemczech, Nowy York: *Nowy Dziennik — Przegląd Polski*, 19. X. 1989). To polityczne "creatio ex nihilo" zafascynowało Normana Davies'a: "The Polish Republic — pisze — came into being in November 1918 by a process which theologians might call parthenogenesis" ("Rzeczpospolita Polska przyszła na świat 11 listopada 1918 roku dzięki, jakby teologowie powiedzieli, dzieworództwu" (op. cit., p. 363). A więc znów droga cudu. Okazało się, że bakcył wolności może przeżyć śmierć kliniczną narodu. I nie to by-

(Dokończenie na str. 25-ej)

Ameryka od środka

Pławienie kur.

(Ciąg dalszy ze str. 3)

m.in. likwidację prostytucji, jako zjawiska kapitalistycznego i położenie kresu antysemityzmowi oraz własnomi narodowościowym, jako produktowi społeczeństwa klasowego, zbankrutował i tu na całej linii, nie mogąc wywiązać się z tych obietnic.

W tym samym czasie narodowości napływające do Stanów kolejnymi falami zachowywały swój język, kulturę i tradycję, żyjąc obok siebie, może bez miłości, ale tolerancyjnie i przetrapiając się w nowe społeczeństwo w wielkim amerykańskim tyglu.

Nie jesteśmy idealni. Ani osobiście, ani narodowościowo. Ale w jednych warunkach możemy rozwinąć skrzydła znajdując pole startowe do incjatywy i aktywności, podczas kiedy w innych warunkach jesteśmy stłamszeni i skazani na uniformizm. I gdy w jednym systemie nasz wysiłek umysłowy i fizyczny jest opłacalny, to w innym nie nam nie opłaca, więc skoro nie otrzymujemy godziwej rekompensaty zawsze możemy kraść czas i pracować mniej! A tego nie wytrzymuje żaden system!

Kiedy byłem małym chłopcem zobaczyłem raz na lotnisku jak nasza gospodyni pławi kurę w miejscowej Młynce—górkim po-

roku. Przerazony tym widowiskiem zapytałem nieśmiało dlaczego ją topi?

Widzisz, syneczku—powiedziała —istnieją trzy rodzaje kur: te, które znoszą jajka i gdczą—i to jest w porządku; takie, które znoszą jajka i nie gdczą—i to też jest w porządku; ale są i takie, które nie znoszą jajek, o gdczą za cztery! I to właśnie kokoszka z tej ostatniej kategorii, więc musiałam jej uprzytomnić, że to nie jest w porządku. Zimna kąpiel w potoku dobrze jej zrobi, a jeśli to nie poskutkuje to w niedzielę będziemy jeść rosół na obiad!

Była to dla mnie wielka lekcja życiowa. I od tej pory patrzę na ludzi i na systemy tak, jak nasza gospodyni z Ustronia nad Wisłą patrzyła na swoje kury. Reklama przy uczciwej produkcji nie przeszkadza, ale gdcanie bez pokrycia wymaga zimnej kąpeli dla odpowiedzialnych za taki stan rzeczy. Albo do skieroowania na rosół do garnka.

Tym politycznym akcentem kończę mój dziewczęcy felieton w Dzienniku i jestem przekonany, że moi Czytelnicy pojmą alegoryczną aluzję o pławieniu kur, które gdczą, a nie znoszą jajek. A teraz czekam tylko na głosy Czytelników. Jak powiadała żona do męża: wszystko lepsze niż milczenie.

Jerzy Ros

Z ostatniej chwili

Sofia (Reuters) — Na dzisiejszym posiedzeniu parlamentu, nowy szef komunistycznej partii, Peter Mladenow został wybrany prezydentem Bułgarii.

Najwyraźniej z sowieckim przyzwoleniem, Mladenow szybko konsoliduje władzę pozbywając się konserwatystów. W czwartek usunął z najwyższych stanowisk partyjnych zwolenników twardej linii Żiwkowa. Na ich miejsce wprowadził nową generację reformatorów.

PODZIĘKOWANIE

Dotknięci bolesną stratą po śmierci najukochańszego męża, ojca, dziadka i kolegi

Śp. Henryka Wilimczyka

z głębi serca pragniemy wyrazić najserdeczniejsze podziękowanie wszystkim krewnym, przyjaciółom i znajomym, którzy wzięli udział w Jego pogrzebie, lub w jakikolwiek sposób przyczynili się do oddania Zmarłemu ostatniej ziemskiej posługi.

W ciężkim żalu pogrążeni
Rodzina i Przyjaciele

Z żalem donosimy, że najukochańsza matka nasza, śp.

Maria Galińska

(z domu Teichman)
(żona śp. Franciszka)

pogrzebnała się z tym światem, dnia 13-go listopada 1989 roku, w podeszłym wieku.

Zwłoki będą wystawione w zakładzie pogrzebowym w niedzielę od godziny 2 po południu do 9 wieczorem.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek dnia 20 listopada o godzinie 11:00 rano, w zakładzie pogrzebowym Casey Laskowski i Syn, pnr. 4540-50 W. Diversey Ave., a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha do grobu rodzinnego.

Pogrzeżeni w głębokim smutku:
Maria Kinel, córka i Eugeniusz (Sandy) syn i synowa.
Pogrzebem zajmuje się: Casey Laskowski i Syn
Telefon: 777-6300

IN MEMORIAM

Dnia 16 listopada 1989 roku mija pierwszą rocznicą śmierci naszej najukochańszej mamusi, żony, babci, siostry i cioci, śp.

Franciszki Bukowskiej

“Mamusi kochana, odeszłaś od nas tak nagle,

Szukamy Twej mądrej rady daremnie,
Tęsknimy za ciepłym Twym istnieniem,
Za czułych Twoich oczu spojrzeniem.”
O jedno nasze serce błagać nie przestanie
Wieczny odpoczynek racz jej dać Panie.”

Tego dnia zostaną odprawione msze św. u Ojców Salwatorianów, u Księży Werbistów, w par. św. Brunona oraz w Polsce: w Maryszynie, Krakowie na Mogile, w Licheniu i w Ostrowcu. 19 listopada zostanie odprawiona msza św. w kościele św. Brunona o godz. 10:30 rano.

Do współudziału w modlitwach i nabożeństwie zaprasza

Mąż, dzieci, wnuki z całą rodziną

W piątą rocznicę

śmierci

ś. p.

Alexander Rytel, M.D., F.C.C.P.

Doktor Rytel był świetlanym przykładem lekarza, społecznika i patrioty.

Oto niektóre Jego osiągnięcia życiowe:
Organizator Wojska Polskiego w Kanadzie w latach 1939-43.
Lekarz Naczelny Polskich Sił Zbrojnych w Kanadzie.
Kapitan Wojska Polskiego i Armii Kanadyjskiej.
Założyciel Związku Lekarzy Polskich w USA i jego ideowy kierownik przez 30 lat.
Redaktor i wydawca Biuletynu Wiedzy i Historii Medycyny Polskiej przez 18 lat w języku angielskim.
Organizator obchodu Millenium w Chicago w r. 1966.
Organizator i wykonawca projektu budowy pomnika Kopernika w Chicago w 1973 r.
Przewodniczący Rady Nadzorczej Związku Lekarzy Polskich.
Przewodniczącą Fundacji Ochrony Pomnika Kopernika.
Honorowy Obywatel miasta Chicago.
Doktor Honoris Causa UW.
Za spokój jego duszy zostały odprawione msze święte.

Żona, Irena

Tornado we wschodnich stanach

Nowy Jork (Reuters, UPI) — Południowo-wschodnie stany naszego kraju nawiedzone zostały przez bardzo silnie wiejące wiatry. Siła podmuchów dochodziła do 90 mil na godzinę. Tornado posuwa się z obszarów stanu Alabama w kierunku północno-wschodnim.

Z dotychczasowych doniesień wynika, że najbardziej ucierpiała miejscowość Huntsville w stanie Alabama. Zniszczeniu uległa większość

budynków mieszkalnych. “Fruwające” w powietrzu kawałki dachów, stalowych konstrukcji i kamieni były powodem śmierci 17 mieszkańców Huntsville. Wiele osób z ciężkimi obrażeniami przewiezionych zostało do pobliskich szpitali. Akcję ratunkową utrudniają ciągle porywiste wiatry. Tornado zerwało wiele linii wysokiego napięcia. Ze względów bezpieczeństwa musiano przerwać dostawy prądu do obiektów przemysłowych i mieszkań.

Okolice Huntsville wyglądają jak przysłowiowy “krajobraz po bitwie” — ruiny domów, powyrwane samochody, co kawałek powalone, wyrwane z korzeniami przez wiatr drzewa.

Tornado było także przyczyną tragedii w stanie Nowy Jork. Gwałtowny podmuch uderzył w mieście Newburgh w zabudowania szkolnej kafeterii, w której przebywało w tym czasie ok. 200 dzieci. Zawaleniu uległa frontowa ściana. Siedmioro dzieci, uczniów szkoły podstawowej straciło życie pod gruzami ciężkiej konstrukcji. Kilkanaście chłopców i dziewczynek po opatrzeniu niegroźnych ran powróciło do swych uszczęśliwionych rodziców.

Do akcji pomocy ofiarom huraganowych wiatrów włączyły się energicznie oddziały Czerwonego Krzyża, organizując dach nad głową i gorące posiłki dla tych wszystkich, którzy wskutek tornado stracili domy i większość swojego dobytku. Ostatnie meldunki meteorologów mówią o powolnym przesuwaniu się tornado na obszary Atlantyku, przy północno-wschodniej granicy naszego kraju z Kanadą.

(bb)

Z żalem donosimy, że najukochańsza żona moja, matka nasza i babcia nasza, śp.

Maria T. Koziara

pogrzebnała się z tym światem, opatrzona św. sakramentami, dnia 16-go listopada 1989 roku, przeżywszy lat 60.

Zwłoki będą wystawione w zakładzie pogrzebowym w sobotę i w niedzielę od godz. 4 po poł., do 9 wieczorem.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek dnia 20 listopada o godzinie 8:45 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 7120 W. Belmont Ave., do kościoła Św. Priscilli (msza św. o godz. 9:30).

Pogrzeżeni w głębokim smutku:
Henryk mąż; Stefania i Maria córki; Stanisław i Jan synowie; Zofia synowa; Andrzej wnuczek wraz z całą rodziną.
Pogrzebem zajmuje się: Belmont Funeral Home
Telefon: 286-2500

(Ciąg dalszy ze str. 24-ej)

ło tym cudem największym, wypierającym Wisłę: była nim zachowana w jakiś niezwykły sposób wiara narodu polskiego w swoje własne siły, determinacja gospodarza, który po trzech pożarach stawia dom na tym samym miejscu, poparzonymi rękami, nie prosząc o ręce sąsiadów do pomocy. Tym cudem była odzyskana godność narodu, która nie pozwoliła wtedy Polsce wychodzić na rozsławne drogi Europy z żebraczym kapeluszem, tylko przykryć nim głowę w czasie ubogich żniw, raczej ognia niż zboża. Generał Weygand przyjechał w sierpniu 1920 r. do Warszawy niezaproszony przez nikogo i pozostał raczej militarną dekoracją nad Wisłą w czasie “cudu”. Ani Piłsudski, ani Paderewski, ani Daszyński, ani Dmowski, ani żaden inny wybitniejszy polityk polski, nie uzależniali wówczas swego zwycięstwa od otrzymanej pomocy z zagranicy. Nie zadłużyli się na konto zwycięstwa w bankach Europy. Przeciwnie: “Traktat Wersalski — pisał autor *Najnowszej historii politycznej Polski* — nakładał na Polskę olbrzymie ciężary finansowe (około dwu i pół miliarda marek niemieckich) — odmawiając bowiem zrujnowanej i zniszczonej Polsce prawa do odszkodowań niemieckich, zmuszał ją do złożenia w funduszu odszkodowań równowartości przejętego majątku państwowego w zaborze pruskim oraz przetrzącał na Polskę odpowiedzialność odstępionych jej obszarów część przedwojennych długów pruskich i ogólnoniemieckich” (op. cit, p. 238-39). A ona, Grottgerowska, przetrwała. Naród raz jeszcze nie zawiódł, bo zrozumiał, że jest podmiotowy. Tak, jak i Wódz, który nigdy nie upomniał się o imię “44”. Na grób matki i swego serca, na Rosnach, w Wilnie, kazał położyć inskrypcję z V pieśni *Beniowskiego*, uwielbianego Juliusza Słowackiego:

Kto mogąc wybrać, wybrał zamiat dońmu

Gniazdo na skałach orla... niechaj umie

Spać — gdy żrenice czerwone od gromu

I slychać jęk szatanów w sosen szumie...

Tak żyłem.

Czas na krótką, zamykającą refleksję dotyczącą dzisiejszego Świata. Dałem swojej wypowiedzi tytuł “O trzecią niepodległość”. Pierwsza została zbudowana przez Piastów i Jagiellonów jako kilku dziesiętnych królów elekcyjnych, którzy potrafili rozmawiać z narodem, jak koło młyńskie z wodą. Druga rea-

Amerykańscy Żydzi witają Wałęsę

(Dokończenie ze str. 1)

wyborem w ostatnim 40-leciu w całej Europie Wschodniej. Solidarność jest architektem, który wzniósł Polskę z popiołów totalitaryzmu i represji.

Wizyta pana Wałęsy jest czymś więcej niż możliwością spotkania człowieka, z którym łączą nas silne związki emocjonalne. Amerykanie będą identyfikować się z walką Polaków o wolność intelektualną i świata pracy i jego zaangażowania w sprawę odbudowy struktury społecznej i instytucjonalnej.

Olbrzymie zainteresowanie wzbudzą początki końca kurateli komunistów nad Polską i zanikaniem nieefektywnego systemu ekonomicznego.

Chodzi o znacznie więcej niż o politykę i gospodarkę dzisiejszej Polski czy stosunki polsko-amerykańskie. Teraz, gdy wizerunek Polski zapadł głęboko w świadomość Ameryki, wizyta Lecha Wałęsy pomoże w zrozumieniu bolesnej przeszłości jego narodu i perspektyw na demokratyczną przyszłość.

Od początku rozbiorów z końcem XVIII wieku, obcy władcy usilnie zabiegali o skłócenie Polaków z Żydami. Czego oni nie zdołali zrobić, dokończyliśmy my sami, Polacy i Żydzi, poprzez niewiedzę i brak zrozumienia dla cierpień i przykrych doświadczeń obu narodów.

Wizyta pana Wałęsy przypomina, że tu w Stanach Zjednoczonych podstawą relacji Polaków i Żydów są demokratyczne doświadczenia pluralistycznej Ameryki, środowi-

“Dziennik Związkowy”
kosztuje mniej
niż szklanka piwa!

O Trzecią Niepodległość

lizowała się w porządku feniksa w latach 1914-1921 i trwała po jesień (złota a potem krwawa) 1939 roku. A trzecia? Czyż nie było roku 1945? Rok był, ale nie było niepodległości. Niepodległości tego roku naród nie wywalczył, to ona, obca, rozpoczęła walkę z narodem. Funkcję Rady Regencyjnej przejął czerwony przybłęda, z niszysz kremłowskiej wygrzebany, Komitet Centralny PPR. Nowi regenci — sekretarze partii, rozpełzli się po cieple Polski i przysrali do niego po wyniszczonych województwach, pod osłoną murów pro-kremłowskich komitetów wojewódzkich. Dopiero teraz, w kraju “gdzie kruszynę chleba / Podnoszą z ziemi przez uszanowanie...” (Norwid, *Moja piosenka* (II)), w ziemi Wałęsy, jak niegdyś Piłsudskiego, zaczyna działać się Ta Trzecia. Nikt jeszcze nie wie, jaka Ona będzie i czy będzie w ogóle. Czerwona Rada Regencyjna i jej ramię: Rada Stanu (KC PZPR) — nie zostały rozwiązane. Co więcej, Główny Regent, który rozkazał w grudniu 1981 roku pobić naród polski — jest jego prezydentem. Jest on w mocy, w każdej chwili, obalić rząd, rozpędzić sejm i wymieść z myśli o wolności senat — aż do podłogi Białoleki. Kilku pod-głównych regentów, o każdej porze, z ochotą myśliwych, podają mu swoje zbrojne ramię: wojsko wciąż ludowe, milicję wciąż gołędzinowską, paramilitarne formacje — wciąż cyniczne. Ale nie to jest moim głównym niepokojem odsłoneczniającym radość ze świtu nad Wisłą. Stan lęku rodzi we mnie wciąż słyszana nuta katastrofizmu w wypowiedziach (a więc i w myśleniu) przywódców Wielkiej Reformy w Polsce. Tego nie było, gdy, jakby powiedział Leśmian, Druga Polska Niepodległość” gramoliła się z niebytu”. Działy się wtedy momenty przypominające diabelski kocioł w *Kordianie*, w którym szatani warzyli przywódców powstania listopadowego, ale nikt nie skazywał całej Polski na taki kocioł, jeśli banki stolic Zachodu nie przysły Warszawa z pomocą. Uzależniając teraz, tak jak to mówimy “na różnych szczeblach”, nasze zwycięstwo od pomocy Zachodu — budzimy jego nieufność. Kto będzie łodować cenne towary na okręt, który ma zatonać? Tak Piotr Skarga straszył dwór królewski, ale mu nawet nie dano koła ratunkowego w nagrodę. Zamiast przekonać partnerów europejskich, bez jeremiady i aluzji reparacyjnych, bez grymasów męczenników, że jesteśmy posiadaczami twórczych umysłów i wprost czarodziejskich rąk do pracy (które niegdyś premier Józef Cyrankiewicz zalecał nam odrąby-

wać), ziemi niemałej, wód jeszcze nie umarłych do końca, powietrza, które jeśli dobrze się je prześieje, to będzie zdatne do oddychania i przełotowe dla ościennych obłoków — straszymy, że ziemia ta zapadnie się pod polskimi stopami, nasze morze przecieknie do Morza Beringa, powietrze ułotni się nad Syberię lub Schwarzwald, jeśli... Ach, to nieprzemyślane, poniżające “jeśli”! Jestem jednak do głębi przekonany, że ten apokaliptyczny język jest tylko dzieckiem politycznej retoryki, reliktem starożytnej wiary, że skapca może poruszyć czyjaś niedola. Bo Polacy w tej chwili są we wrotach niepodległości i z nich nie wyjdą, obojętnie, co im do czapki wrzuci bogata krewna, Europa. Nie trzeba odbierać im godności, wiary we własne siły i twórczy rodzaj determinacji. W równym stopniu Europa jest szansą Polski, jak Polska — Europy, jest jej znaczącym partnerem. Należy więc to wszystko inaczej wyartykułować — nie wzruszać, a przekonywać. A już to się dzieje. Znakomity artykuł Krzysztofa Gawlickiego *Mit pomocy Zachodu a polskie realia*, we wrześniowej “Kulturze” paryskiej, zapowiada ten ton właściwy, który w dotychczasowych organach gdzieś się zawieszył, nawet w organach oliwskich. Należy się również polskiemu narodowi *magna carta dignitatis*, zwracająca mu wiarę w siebie, w swoją *podmiotowość*, odebraną mu przez rządy Rady Regencyjno-Renegacyjnej, deklaracja nowego rządu, której nie było, o ochronie jednostkowej pary rąk, jednostkowego umysłu, jednostkowego życia duchowego, gdyż od przerażliwych trąb Majakowskiego: “Jednostki głosik cienki” zawaliły się mury społeczeństwa i trzeba je teraz dźwigać z gruzów “od podstaw”. Więc, jeśli byś się teraz modlił, Pielgrzymie Adama, anno domini 1989, 11 listopada, pod każdym niebem, gdzie Juliusz chciałby widzieć lecące bociany, z ziemi ojczyzny — jak byś ułożył tę modlitwę polskiego Synaju? Czy weźmiesz odwet za Boga i zostawisz nas z Twoim milczeniem, jak niegdyś On zostawił Twego Konrada, to znaczy Ciebie, w celi Bazylińskiej? Wiem, że tego nie zrobisz. Tak, będziesz milczał, lecz jeśli wsłuchamy się w tę Norwidowską ciszę do głębi — usłyszymy Twój sześć:

O pokój powszechny za wolność ludów

Prosimy Cię, Panie...

O własny lemesz, własny młot, własną skibę i własne kowadło

Prosimy Cię, Panie.

O zgrzebne płótno do otarcia z potu własnej twarzy

Prosimy Cię, Panie.

O życie szczęśliwe na polach z szumiącą pszenicą

Prosimy Cię, Panie.

O codzienne zmartwychwstanie w pracy dla ziemi naszej

Prosimy Cię, Panie.

O Ojczyznę podległą nam, jak my jej, a nie rzucającą nas na kolana

Prosimy Cię, Panie.

O godność, jedność i mądrość narodową

Prosimy Cię, Panie.

O radosne otwieranie oczu na Twój Wschód

Prosimy Cię, Panie.

O szczęśliwe zamykanie żrenic przy Twoim Zachodzie

Prosimy Cię, Panie.

O chłód Twojej Północy gdy będą nam płonać dłonie od mrozu

Prosimy Cię, Panie.

O ciepło Twoego Południa, gdy będą nam kostnieć ręce od nieprzewidywanych Syberii

Prosimy Cię, Panie.

Wreszcie o Twoje gniazdo w naszych sercach

Prosimy Cię, Panie.

W imię Ojca i Syna i Ducha Świętego — Amen

Chicago, listopad 1989.

Wykonawcy pomnika
ks. Popiełuszki
na Jackowie.

Obsługujemy
wszystkie cmentarze.

UWAGA:

Mamy złotą folię na pomniki w Polsce
Edmund Okonek, Właściciel

JAWORSKI MONUMENT COMPANY
3067 N. Milwaukee Ave. Otwarte wieczorem w
Chicago, IL 60618 czwartki.
Tel.: 588-1050

Sylwetki kandydatów

Alicja Otap

Spotkanie z szefem Wydziału Skarbowego Illinois Rolandem W. Burrisem

"Wiesz"—powiedziała moja koleżanka redakcyjna—"był tam taki czarny gentleman, którego przemówienie było najlepsze. Nie pamiętam jego nazwiska, ale o Solidarności i Polsce mówił w sposób porywający—jakby był jednym z nas".

Było to na początku sierpnia br., a uwagi te odnosiły się do wystąpienia Rolanda Burrisa, podczas otwarcia wystawy pt. "Niepełna kultura w Polsce", w chicagoskim Muzeum Polskim.

Burris jest rzeczywiście dobrym mówcą; potrafi zainteresować słuchacza. Ogłaszając na początku sierpnia swą kandydaturę na prokuratora generalnego Illinois dał wyborcom ze stanu Lincoln do zrozumienia, iż w jego opinii nie mają oni uprzedzeń rasowych. "Jesteście najwspanialsii"—powiedział—"czego dowodem jest to, że na mnie głosujcie."

Pełniący od r. 1978 r. funkcję szefa Wydziału Skarbowego Illinois (tzw. "comptrollera"), a od 1985 r. wiceprzewodniczącego Krajowej Partii Demokratycznej—Burris znany jest nie tylko ze swych umiejętności oratorskich i dyplomatycznych, ale również—a może przede wszystkim od strony ekspertyzy finansowej. Burris to długoletni specjalista od finansów. W latach 60-tych spędził rok w federalnym Departamencie Skarbu, a następnie 8 lat na stanowisku wiceprezesa Continental Illinois National Bank and Trust Company. Karierę we

władzach Illinois zaczął w 1977 r., z chwilą objęcia stanowiska dyrektora Wydziału Usług Ogólnych (wydział ten już nie istnieje).

Podczas spotkania z Burrisem,

Roland W. Burris, szef Wydziału Skarbowego Illinois od 1978 r. Urodził się 3 sierpnia, 1937 r. w Centuria, na pld. Illinois. Studiował na Uniwersytecie Stanowym Pld. Illinois, Uniwersytecie w Hamburgu oraz na Uniwersytecie Howard, Szkoła Prawa. Posiada stopień doktora praw oraz bakałarza nauk politycznych. Wywodzi się z silnej organizacji politycznej czarnych demokratów w 6-ej wardzie (podobnie jak były burmistrz Eugene Sawyer). Jego żoną jest Berlean Burris, dziekan Szkoły Pielęgniarskiej, przy Uniwersytecie Stanowym Illinois w Chicago. Państwo Burris mają dwoje dorosłych dzieci: córkę Rolandę Sue i syna Rolanda II.

ktoś odbyło się miesiąc temu, w gabinecie "comptrollera" na ósmym piętrze State of Illinois Building, 100 W. Randolph, w Chicago, zapytałam, dlaczego on, człowiek

który od ponad 25 lat w problematyce finansowej, zdecydował się ubiegać o urząd prokuratora generalnego Illinois. Odpowiedział, że prokurator generalny Illinois spełnia głównie funkcje administracyjne oraz stwierdził, że posiadane rozległe doświadczenie właśnie w administracji i zarządzaniu, upoważnia go do zabiegania o ten urząd.

A jednocześnie—wyznał—byłoby to jednak zupełnie coś innego niż dotychczas. Chciałbym zająć się nowymi rzeczami. Jestem pewien, że mógłbym wprowadzić wiele innowacji w Prokuraturze Generalnej Illinois. Jak np. sprawowałbym nadzór nad oczyszczaniem środowiska naturalnego—powietrza, wody i gleby.

Zauważyłam, że walka czyste środowisko naturalne wiąże się z ogromnymi nakładami finansowymi. Burris przyznał mi rację, ale równocześnie zwrócił uwagę, że przecież nasze życie stanowi najwyższą cenę, którą przypłacamy skażenie otoczenia. Przecież nie możemy się skazać na wytrucie, na wymarcie?—odpowiedział mi tym retorycznym pytaniem "comptroller".

Drugim, priorytetowym celem Burrisa—na stanowisku prokuratora—miałaby być walka z przestępczością i z narkotykami; z ich dystrybucją i z nałogowym uzależnieniem. Wg niego przestępczość jest ściśle związana z narkotykami. Przy okazji przypominał, że prokurator generalny Illinois nie jest szefem organów ścigania w stanie, ale jest jak gdyby głównym radcą prawnym stanu z pełnomocnictwami o charakterze wykonawczym. Reprezentuje, pod względem prawnym, wszystkie komórki administracji naszego stanu. Równocześnie, jest to reprezentacja w imieniu wszystkich obywateli Illinois—zgodnie z Konstytucją. stanową. Dlatego w jego gestii leży obrona interesów mieszkańców stanu i ten aspekt działalności prokuratora generalnego również bardzo mnie interesuje—podkreślił Burris.

Moje spotkanie z Burrisem, w którym brali również udział p. Christine Przybyła-Long, konsultant polityczny oraz Fred Lebed, doradca szefa Wydz. Skarbowego, przebiegało w niedługim czasie po rozmowie "comptrollera"—co zresztą sam mi zasugerował—z prezesem ZNP i KPA Edwardem J. Moskałem. Jak mi Burris zreferował, podzielił się on z prezesem Moskałem opinią, że odrębność etniczną—w tym również Polonii—powinna być pielęgnowana i otoczona szacunkiem. Poszczególne społeczności, zwłaszcza w Chicago winny są sobie tolerancję oraz chęć wzajemnego zrozumienia i poznania. Tylko na takiej bazie może—zdaniem Burrisa—zawiązać się w Chicago kooperacja pomiędzy poszczególnymi grupami etnicznymi.

Gdy już czas naszej konwersacji dobiegał końca zapytałam szefa Wydziału Skarbowego, jakiej rady udzieliłby swemu następcy—bez względu na to, kto nim będzie—oraz kolejnemu gubernatorowi Illinois? (Jak wiadomo, obecny republikanśki gubernator James Thompson nie będzie kandydować na piątą kadencję). Odpowiedź była lakoniczna ale dobitna: Wydawać pieniądze pochodzące z kieszeni podatnika, tak ostrożnie jak własne.

W planie wystawa "Stare polskie Chicago"

Kolejny rok działalności Polskiego Muzeum w Ameryce dobiega końca. Zanim jednak przejdziemy do oficjalnych podsumowań, chciałobyśmy zaprosić wszystkich chicagowian polskiego pochodzenia do współudziału w organizowanej przez nas wystawie, — zatytułowanej "STARE POLSKIE CHICAGO". Otwarcie wystawy planujemy na październik przyszłego roku, ale materiały zaczynamy zbierać już teraz i gorąco zachęcamy wszystkich posiadaczy zbiorów rodzinnych fotografii do kontaktu z nami. Zależy nam przede wszystkim na zdjęciach prywatnych, z różnych spotkań i uroczystości rodzinnych, z wycieczek i spacerów po dawnym Chicago. Prosimy nie tylko o dary,

Richard M. Daley, burmistrz Chicago i alderman Roman Puciński (41-sza warda).

Dar Chicago dla polskiej służby zdrowia

Chicago (Inf. wł.) — Rada Miejska na wniosek aldermana Romana Pucińskiego (41 warda) uchwaliła przekazanie Polsce w darze ośmiu karet pogotowia. Samochody stanowią część z 18-tu zakupionych ostatnio przez służbę miejskie. Wspomniany dar zostanie przesłany do Polski w ciągu najbliższych 30 dni. (ad)

Czy uda się zapobiec aktowi niegościnnosci

Stowarzyszenie Policji przeciwne pikietowaniu

Chicago (inf.wł.)—We wczorajszym numerze "Dz. Zw." podaaliśmy błędnie, że por. Ronald Sieczkowski jest prezesem Stowarzyszenia Polsko-Amerykańskich Policjantów. Przepraszamy! Por. Sieczkowski prezesem Stowarzyszenia Policji czyli Grupy nr 911 Związku Narodowego Polskiego.

Natomiast na czele Stowarzyszenia Polsko-Amerykańskich Policjantów—które z ZNP nie ma nic wspólnego—stoją komendant Paweł Jankowski oraz Bruce Pankiewicz.

Jak dowiedział się "Dz.Zw."—z wiarygodnych źródeł informacji—Stowarzyszenie Policji, Gr 911 ZNP prowadzi usilne starania, aby od-

wieść policjantów chicagowskich od demonstrowania podczas sobotniego wystąpienia Wałęsy na Daley Plaza.

Grupa 911 próbuje również różnymi sposobami—między innymi poprzez osobę kongresmana Dana Rostenkowskiego—przekonać członków, aby nie brało ono udziału w sobotniej pikiecie. Zdaniem naszych informatorów, Stowarzyszenie Polsko-Amerykańskich Policjantów zdecydowanie przygotowuje się do sobotniej demonstracji.

Stowarzyszenie Policji, Gr 911 ZNP prowadzi także akcję wśród policjantów innych grup etnicznych, m.in. Latynosów, Włochów, Niemców itp., mającą na celu pokazanie,

jak nieostojnym i niegościnnym gestem pod adresem Wałęsy, będzie demonstrowanie podczas jego krótkiego wystąpienia.

Należy podkreślić, że sojusznikiem Gr 911 ZNP w jej antypikietowych staraniach jest Stowarzyszenie Afro-Amerykańskich Policjantów.

Nie jest żadną tajemnicą, że burmistrz Richard M. Daley oraz czarny nadinspektor policji chicagowskiej są bardzo poruszeni zamiarami funkcjonariuszy, zrzeszonych w związkach zawodowych policjantów, FOP i podobnie jak Gr 911 ZNP dokładają wszelkich starań, aby do pikietów nie doszło. (ao)

Daley mianuje Bernsteina arbitrem

Chicago (CST) — Jak oświadczył burmistrz Chicago, R. M. Daley arbitrem wyznaczonym przez miasto na rozmowy w sprawie kontraktu policjantów będzie prawnik Howard Bernstein, były radca w National Labor Relations Board i główny negocjator w pracownicznych sprawach spornych z ramienia administracji miejskiej.

Kontrakt chicagowskich policjantów wygasł 31 grudnia ub. roku. W lipcu tego roku policjanci zrzeszeni w Fraternal Order of Police odrzucili w głosowaniu powszechnym propozycję złożoną im przez władze miasta.

Następnym pociągnięciem proceduralnym miało być wyznaczenie przez administrację arbitra, który uczestniczyłby w negocjowaniu takiej wersji kontraktu, która byłaby do przyjęcia przez obie strony.

Prezes FOP John Dineen oskarżył Daley'a o opóźnianie rozmów kontraktowych i zwleknięcie z wyznaczeniem arbitra i podtrzymał propozycję o pikietowaniu w czasie wiecu z udziałem przywódcy Solidarności, Lecha Wałęsy na Daley Plaza.

Oświadczył także, iż związek zamierza wręczyć Wałęsie list wyjaśniający przyczynę akcji.

Sekretarz prasowy Daley'ego Avis LaVelle poddała w wątpliwość skuteczność akcji FOP w przyspieszeniu zawarcia porozumienia z władzami miasta i podkreśliła, że pikietowanie nie przysporzy policjantom popularności wśród chicagowskich podatników. Wpomniała, że zamiar mianowania Bernsteina arbitrem był znany związkowi przez ostatnie trzy tygodnie.

Niektórzy z członków FOP sug-

rowali celowe opóźnianie pracy jako inną formę akcji protestacyjnej, lecz projekt ten upadł w czasie głosowania. Pomimo to nasłuch krótkofalówek policyjnych odnotował pojedyncze głosy sugerujące prowadzenie tego rodzaju akcji. Przywódcy FOP zdecydowanie odcięli się od tych tendencji odrodkowych i podkreślili, że są one sprzeczne z prawem. (ad)

Z ostatniej chwili Strażacy nie poprą policjantów

Związek zawodowy strażaków podczas wczorajszego głosowania zdecydował nie poprzeć akcji wystawienia pikietów na Daley Plaza zarządzanej przez członków Fraternal Order of Police.

Formalne głosowanie członków w Electricians Union Hall, 600 W. Washington, obaliło poprzednią uchwałę o pikietowaniu informacyjnym z okazji wizyty przywódcy Solidarności, Lecha Wałęsy w Chicago.

Akcja została uznana przez strażaków jako kłopotliwa dla władz miejskich a jej przeprowadzenie w obecności znanego lidera ruchu związkowego potraktowano jako niewłaściwe.

W międzyczasie burmistrz Chicago R. M. Daley wyznaczył oficjalnie Howarda Bernsteina na arbitra ze strony władz miejskich na rozmowy w sprawie kontraktu policjantów, a przewodniczący związku zawodowego policjantów FOP John Dineen potwierdził podtrzymanie decyzji związków o pikietowaniu.

Komentując sprawę żądań kontraktowych policjantów Daley podkreślił, że będą one kosztować podatników miejskich ok. \$100 mln, gdyż ich wymagania mogą zostać powtórzone przy rozmowach w sprawie odnowienia umowy o pracę strażaków.

Równocześnie odnotowano nieco mniejszą ilość mandatów parkingowych, wystawianych przez policję.

Akcja zwolnienia tempa pracy, sugerowana przez niektórych związkowców, została odrzucona przez FOP jako nielegalna ale, jak podkreślił Dineen, policjanci mogą w tej sprawie kierować się indywidualnymi motywami i sami decydować o swoim stylu pracy.

Polityczne pikietki informacyjne będą wystawione zarówno na Daley Plaza jak i przy Chicago Hilton Hotel and Towers, gdzie Wałęsa weźmie udział w oficjalnym obiedzie z udziałem burmistrza i innych dostojników miejskich. (ad)

LOTERIA

Dla wygody naszych Czytelników przekazujemy poniżej wyniki Loterii Stanowej.

Daily Lottery
16 listopada 1989
0 1 9

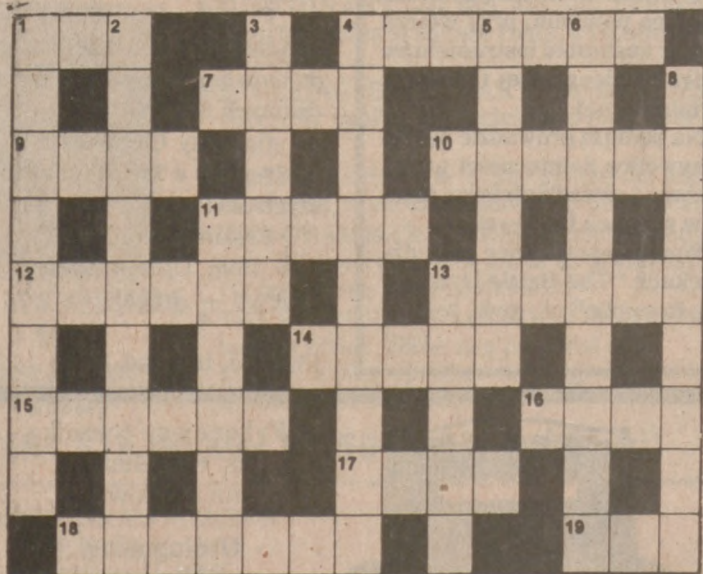
Pick 4
16 listopada 1989
2 3 7 9

LITTLE LOTTO Środa, 15 listopada 1989 **17 19 23 24 26**

LOTTO Sobota, 11 listopada 1989 **08 12 27 31 35 41**

KRZYŻÓWKA NR. 480

Opracował Paul Mendera

ZNACZENIE WYRAZÓW

POZIOMO: 1. Z podgrupy lantanowców metal. 4. Miało być polskim Kuwejtem. 7. Rzeki—ptak. 9. Pięknie pachnie. 10. ... większa niż życie. 11. Kawiarnia, restauracja itp. 12. Znany wyraz francuski. 13. Nasz koran. 14. Naczynie kuchenne-domowe. 15. Dudnienie. 16. Sytuacja w jakiej się znajduje. 17. Bożyszcze. 18. Miasto u podnóża Etny. 19. Czas od urodzin do urodzin.

PIONOWO: 1. Kłopotów wiele na raz. 2. Z. Nałkowska. 3. Największa wyspa Fi-

lipin. 4. Konnica. 5. Był nim Stradivarius. 6. Geodezyjny przyrząd. 8. Sienkiewicz napisał. 11. Latanie, na którym może się unosić człowiek. 13. Obniżenie wysokości dźwięku o pół tonu.

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI NR. 479 Z DNIA 10 LISTOPADA
POZIOMO: Żuk. Grotesk. Cedr. Riom. Plucha. Kolce. Nestor. Drzewo. Wyraz. Orlean. Lina. Keks. Maczuga. Ala.
PIONOWO: Żyrodol. Kronseika. Zetor. Greczynka. Talerz. Szczecina. Kannonada. Kolarz. Damka.